

Orison Sveti Mardena

**PAREIZAS
DOMAŠANAS
PANĀKUMI**

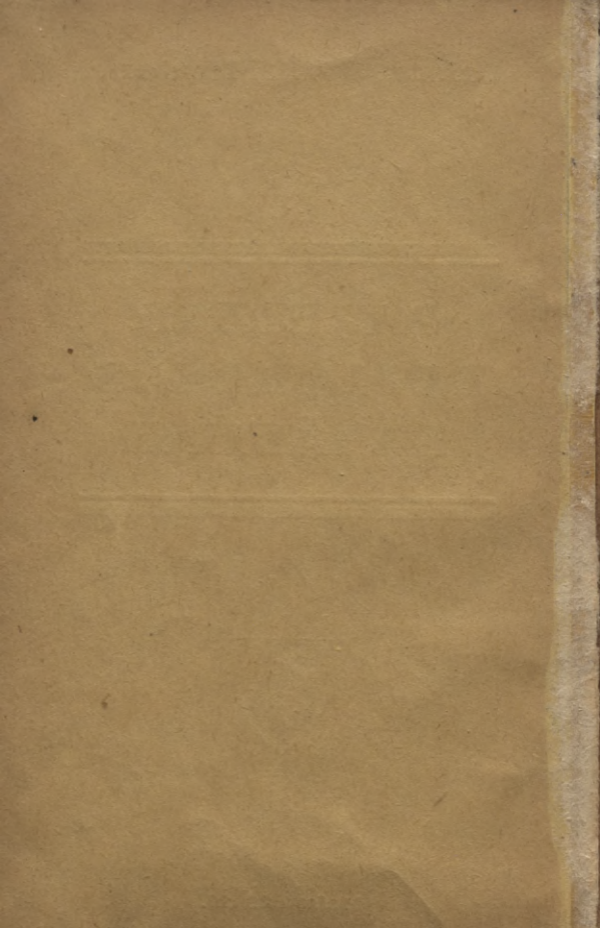

23511
opt

Maksā 20 rubl.

III L $\frac{15}{57}$ y

Orison Svēt Mardena

37
druka
L

Pareizas domašanas panākumi

L-1

Izdevuse un drukajuse Akc. Sab. J. A. Kukurs, Rīgā,
Ieelā Klosterbaznīcas eelā Nr 6

Paeb. 69.

L. V. B.

In.

86769 ✓

0391015340

Pirmā daļa.

Deeviška atmaksa mūsu ilgam.

Mūsu ilgas rada formu no māla, bet dzīve to izcērt no marmora. Tava pateesā ticība nav ta, ko tu lūdz ar vārdeem, bet pēc ka tu ilgojies sirds dziļumos.

Ko sirds gaida, to ta eegūst. Ilgas, ko mēs nesam sirdi, teekšanās, kas peepilda mūsu dvēseli, nav tikai eedomu gleznas jeb tukši sapņi veen. Tās ir praveetjumi, pareģojumi, ziņneši tam, kas var reiz tapt par pateesibu. Tee ir gradu mērotaji mūsu spējam: tee rāda mūsu teekšanās augstumu un spēka plašumu.

Pēc ka mēs ar nopeetnibu ilgojamees un ar dedzibu cenšamees, tas ir ceļā uz peepildišanos. Mūsu ideali ir aiz teem stāvošas pateesibas konturas, tee ir mūsu ceribu būtība. Skulptors ir pārleecināts, ka ta ideals nav tikai eedomu spēle, bet praveetjums no ta, ko ta radis marmorā.

Ilgojotees pēc kaut ka no sirds, mēs ar to jau stājamees sakarā, kurš ir jo dziļaks un stipraks, jo karstakas ir mūsu ilgas un saprātīgaka mūsu dedzība. Visbeežaki taisītā kļūda ir ta, ka mēs dzivojam par daudz materialā pasaulē un par maz idealā! Mums jamācas ar garu vairak dzīvot tai idealā, kuru mēs gribam redzet peepildijušos. Ja mēs, peemēram, gribam palikt jauni, tad mums jaglabā dvēselē jaunības aina. Tā dzivojot idealā, mēs zaudesim visas meesīgās, garīgās un moraliskās nepilnības. Idealu pasaulē, „kur mājō tīras formas“, viss ir jauns un skaists, tur nav vecuma, nav sabrukuma, nav nedaiļuma. Eeradums, dzīvot šai pasaulē, mums dod veenmēr pilnības ainu, pēc kuras mēs teecamees, un stiprina mūsu ceribu un ticibu, reiz sasneegt pilnības un deeviškības mērķi, jo

mēs jau redzam pateesibas konturas, kas mums reiz taps dāvata. Ja mēs peeronam eedomatees leetas, pēc kurām mēs dzenamees, tā, kā mēs tās gribetu redzet, un mūs pašus, kā kaut ko veselu un pilnigu — jo tā kā mēs esam veens ar Visu Labo, tad mums nekas nevar trūkt, — tad mums ir tas, kas dzivē rada pateesibu. Glābā savā dvēselē ta cilveka idealu, kas tu gribi būt, un nelaid tajā eevestees kādam vājakam jeb mazvērtigakam attēlojumam, kas tu varetu būt. Neuzkavejees domās pee vājibām un kļūdām, bet glabā ceeti idealu un cinees ar visu spēku pēc ta, — tikai tā tu to sasneegsi.

Šais gaidās slēpjās leels spēks, tai stiprajā ticībā, ka mūsu mērķis ir sasneedzams un mūsu sapņi taps par pateesibu. Neikas mūs tā nepaceļ par visu, kā par eeradumu palikuse preeka pilnā ceriba, ka viss beigsees labi, ka mums būs panākumi, ka nekas mūsu laimi nevar apēnot.

Tici no visas sirds, ka tu panāksi to, preekš kam tu esi radīts. Ne acumirkli nepadodees šaubam, izmet tās no savas dvēseles tikko tās parādās. Izkop tikai labas domas un idealus, atmet nelabu gara stāvokli, kas vājina spēku, atmet domas par neizdošanos un nelaimi.

Domajot par to, ko tu gribetu sasneegt, jeb kas tu gribetu tapt, nekad nezaudē ceribu. Tu būsi pārsteigts, kā tavas spējas augs un kā tu tapsi leelaks un bagalaks.

Ja tu būsi peeradis pee tāda pozitiva gara stāvokļa, tad tik veegli tu vairs nekritisi preteajā eeradumā. Ja mūsu bērni mācitos tādu eeradumu darit sev par otru dabu, tad visa pasaule pārgrozitos un dzive taptu eevērojami bagataka. Tā izaudzeta dvēsele būtu veenmēr spējigaka strādat ar visleelako spēku, un uzvaret tos tūkstošus eenaidneeku, kas apdraud mūsu meeru, laimi, spējas un panākumus.

Ja mēs domās ko neatlaidigi apstiprinam, tad mēs esam ceļā uz ta sasneegšanu, kaut ari eesākumā tas rāditos neaizsneedzams. Ja mēs to idealu, kuru gribam

sasneegt dzīvē, pēc eespējas dzivi stādam garigo acu preekšā un ar viseem spēkeem pēc ta dzenamees, tad eespējamība to sasneegt ir daudz leelaka, nekā tad, ja mēs to nedaritu.

Daudz cilveku ļauj savām ilgām atslābt, jo tee nezin, ka taisni šo ilgu spēks un karstums leek mūsu spēkam peeaugt līdz peepildišanai. Pat tikai mēģināšana savas ilgas veenmēr uzturet nomodā, mūs tuvina mērķim, neskatotēes uz to, cik tāļu tas ir jeb cik grūti tas sasneedzams. Pamazam atslābstošas ilgas jeb tikai vēlēšanās bez nopeetnas dzišanās — tās zudis bez kāda eespaيدا.

Ilgām jatop par galeju slēdzeenu, tad tās strādā pašas pee savas peepildišanās un tikai tad ir sagaidami panākumi. Karstas ilgas, saveenotas ar spēcigu pārleecibu, dod radošu spēku. Mūsu spējas pavairojas vaj samazinas, skatotēes pēc domu, jūtu un idealu veida, kas mūs peepilda. Ja mēs varetu veenmēr sevi paturet pilnibas idealu, ja mēs veenmēr būtu pārleecinati, ka ari mums pašēem jatop jeb ir eespējams tapt pilnigeem, kā Deevs ir pilnigs, tad pat katra slimība taptu novērsta caur ideala dzeedinošo spēku.

Domā un runā tikai to, ko tu pateesi vēletos redzet peepildamees. Kas sevi veenmēr pazemo, kas veenmēr saka, ka tas ir noguris un noleetots, ka tam nav laimes un ka liktens tam ir nelabvēlīgs, ka tas ir nabags un par tādu paliks, ka, neskatotēes uz viseem pūliņēem, tas neteek uz preekšu — tas nezin, ka tas visas šis drūmās ainas nevis izmet no savas dvēseles, bet arveenu dziļak tās eeraksta savā apziņā un tā palīdz tam tapt par pateesibu.

Nekad neatļauj sev apstiprinat jeb peelaist, ka tu esi slimis jeb nespēcīgs, izņemot gadījumu, ka tu tāds pateesībā gribi būt, jo tikai domajot veen, tev draud breesmas tādām tapt. Mēs esam mūsu pašu domu produkts. Eeradums ikdeenas eedomatēes, ka mēs esam šai pasaulē netik veen deeviška dāvāna, bet ka mums ari ir spējas un vara pasauli eekārtot pēc saveem uzskateem, dod mums brinišku paļāvību pašēem uz

saveem spēkiem pastāvīgu uzmodinājumu un spēku pacilatību.

Ja tu gribi tapt pilnīgaks kādā zināmā virzeenā, tad eedomajees sev šo īpašību tik dzīvi un ilgi, cik eespējams, radi sev ideālu. Turi ceeši dvēselē, kamēr tu jūti, ka tam tuvojees un ka tas sāk pārvērstees par pateesību. Tā pēdīgi pazudis vājš un nepilnīgs cilvēks, par kādu tevi ir darijušas kļūdas, grēki un netikumi, un ta veetā nāks ideāls cilvēks, tavs otris, labaks, deevišķīgs „es“.

Mūsu ideāli ir stiprākie rakstura veidotāji un teem ir visleelākā nozīme pee mūsu dzīves uzbūves. Raidi visas savas domas augšup, uz pilnību. Turēes pee slēdzēna, ka tu ne domās ne darbos nedrīksti nolāistees līdz kam mazvēriīgakam, ka visam, ko tu dari, jānes pilnības zīmogs. Tavas dvēseles teeksmes augšup pēc augstākiem ideāleem pacels arī tavu dzīvi uz augstākas pakāpes.

Cilveka dzīve beeži atbalstas uz cerībām, uz ticību kas redz vairak, nekā mūsu meesīgās acis. Ticība mūs tuvo to leetu būtībai, kuras mēs ceram sasneegt. Realā būte tad nav vairs tukša eedomā. Ticība, ka mēs ko sasneegsim, dod mums nepārvarāmu radošu spēku.

Tavu domu straumei jāplūst uz tava dzīves mērķa pusi. Dzīvo tai pārleecībā, ka tu veenmēr eji uz preekšu, peeņemees un dodees augšup, peepildi sevi ar šādu pārleecību.

Daudz cilvēku domā, ka ir bīstami nodotees eedomām un sapņeem, jo caur to topot nederīgs realai dzīvei. Tomēr šīs dāvanas ir tikpat vērtīgas, kā citas, un ir mums dotas deevišķu mērķu sasneegšanai, lai mēs pateesībā redzētu to, kas mums citādi nebūtu peeeetams: tas dod mums eespēju dzīvot ideālu pasaulē, kaut mums arī būtu jāstrādā nepatikamas pateesības apņemteem. Spējas sapņot atļauj mums mest skatu tai daiļajā pateesībā, kas mūs sagaida; tas ir peerādījums, ka viss mums ir peeeetams.

Gaisa piļu celšana nebūtu jauzskata kā kaitīgs un nevērtīgs laika kaveklis. Mēs uzceļam mūsu gaisa pilis

papreekš domās, tad mēs tās izveidojam ar mūsu eedomāšanās spējam; tikai pēc tam mēs leekam pamatus un sākam tās celt pateesībā.

Ne katrs sapnis ir gaisa pils. Katra pateesa pils, katra māja no sākuma bij gaisa pils. Īstee sapņi ir radoši, tee ir pirmee soļi uz mūsu ilgu peepildišanos. Māja nav uzceļama bez meistara plana. Papreekšu ta jauzceļ garā. Meistars aiz sava plana redz jau gatavu māju, visā tās pilnībā un skaistumā.

Mūsu sapņu gleznas ir mūsu dzives ēkas plāni. Tomēr teem japaleek par planeem, ja mums nepeeteek spēka pilnas uzņemšanās tos izvest.

Visi cilveki, kaš ir radijuši ko leelu, bija sapņotaji, un ko tee izveda, tas stāveja teešās atteecibās pret to dzivumu, skaidrumu un neatlaidību, kā tee redzeja savus idealus, kā tee ticeja saveem sapņeem un dzinās pēc to peepildišanos.

Neatmet savus sapņus tapēc, ka tee vēl nav peepildijušees un tu neredzi to peepildišanos tuvojamees. Turi ceeti to, ko tu jau redzi un dzivo tā, kā tavas cenšanās paleek modrigas. Lasi tādas grāmatas, kas uztur tavu centību, satecees ar cilvekeem, kas jau ir panākuši to, pēc ka tu teecees un mēģini atrisinat noslēpumu, kā tas viņeem ir izdevees.

Noturet idealu savā dvēselē un redzet to tik dzivi un skaidri, cik eespējams, tas ir ceļš pārveidot pateesību pēc sava ideala un likt saveem sapņeem peepilditees.

Eekams tu leecees gulet, gādā sev dažus meerigus acumirkļus, paleeci veens ar sevi, sēdi meerigi, padomā un nododees saveem sapņeem, cik tava sirds vēlās. Nebaidees sapņot, jo ši spēja tev nav dota par apsmeklu, bet aiz tās stāv peepildišanās. Ta ir deeviška dāvana, kas tev ļauj iztālem redzet paradizi un neizdošanās gadījumā neļauj izsamist.

Es nedomaju izvirtušus sapņus, bet gan tās istās svētās ilgas, kas mums ir dotas, lai mūs pasargatu no dzives nekņeetnuma un mūs paceltu pār nepatikamo pateesību idealu pasaulē. Āiz šim svētājām ilgam ir

deeviška pateesiba. Tas tomēr neatteecās uz tādām leetam, kas mums nav nepececešamas, bet tikai tikamas, kas pēc to baudišanas sabirst pelnos, bet gan uz tādu vēlešanos peepildišanos, kas aplido mūsu dvēseli visaugstakos brižos.

„Cik ilgi veena cilveka ideāls ir lupatu lasitajs, tik ilgi tas par lupatu lasitāju paliks.“

Šāds mūsu dvēseles stāvoklis, šis mūsu sirds ilgas ir pastāvīga lūgšana, kuru daba uzklausa. Šādai gara koncentrēšanai uz vienū punktu ir nepārspējams radošs spēks. Mūsu spējas caur to tiek stiprinātas un uzturētas svaigas. Mūsu domas līdzinājās sakņiem, kuras eedēstītas vispārīgās enerģijas tirumā, un peevelk un uzsūc visu, kas varetu derēt mūsu ilgu peepildišanai.

Ja mums ir dzišanās un ilgas uz dzīvi, kurā mēs varetu attīstīt visus mūsu no Deeva dotus spēkus, ja mēs jūtam, cik tas ir aplami, ka daudzi tiek aizsaukti, eekams tee spēja nogatavotees — tad tas ir peerādījums, ka ir tāda mūsu ilgu peepildišanās, kas pārsneedz visas mūsu domas.

Dzišanās uz pilnību, kas mūsos mit, mūs neviļ, bet ta ir zīme, ka arī mēs spējam tapt pilnīgi.

Gāju putnam ir teeksme lidot uz deenvideem tikai tamdēļ, ka šādi deenvīdi pateesībā ir.

Otrā daļa.

Lai me un panākumi arī tev ir lemti.

Kas savā dvēselē mūžam glabā nabadzības ainu, tas veenmēr paleek nabadzīgos apstākļos.

Ja cilvēks ir tādos apstākļos, ka tam visi ceļi aizkrustoti un tam draud breesmas veenmēr palikt nabadzīgam, tad tas nedrīkst, ja vēl ir spējīgs patstāvīgi rikotees, ar tādeem apstākļeem apmeeratees: pašlepnība pavēloši prasa, ka tas no teem atsvabīnatos. Ta peenākums ir eegūt ceenību un neatkarību, kas tam dod eespēju bez draugu palīdzības pārceest grūtumus un pasargat no trūkuma tos, par kureem tam jagādā.

Katrs bagats cilvēks tev varēs pastāstīt, ka vistiprak tas sajutis laimi un eekšeju apmeerinajumu tai laikā, kad tas sācis atsvabīnatees no nabadzigeem apstākļeem, kad tas sācis sajust savu eetaupījumu straumes satekam kopā par bagatības straumi un tagad trūkums tam vairs nestāsees ceļā. Toreiz tas sajuta sevi spēku kāpt uz augšu, eegūt pasaulē nozīmī, dot saveem bērneem līdz uz dzīves ceļa labaku izglītību, nekā tas pats savā laikā dabujis.

Ir daudz drošu pazīmju, kas leek ticet, ka mēs esam radīti preekš leelām un augstām leetam, ka mums ir lemta pārpilnība, ne trūkums. Trūkums un nabadzība nav peemērojama tādai deeviškai būtei, kā cilvēks. Kļūda ir ta, ka mums nav peeteekoši daudz ticības uz to labo, kas mums ir lemts. Mēs pat neeedrošinamees kaut ko vēleetees no visas sirds, liktees sevi vaditees no deeviškā izsalkuma un bez kautribas lūgtees pēc tās pārpilnības, kas ir mūsu likumīgais mantojums. Mēs lūdzam tikai drusciņ un sagaidam arī tikai drusciņ, un tā mēs pārpilnību nelaižam pee sevis mājā, tamdēļ ka savu dvēseli arī mēs esam padarījuši mazu un šauru.

Deeviškā vara, kas mūs ir radījuse un uztur, apdāvina ikkatru devīgi un neaprobežoti. Raditajs hetaps nabags, kad tas paklausis mūsu lūgšanas. Tas mūs var apbalvot ar visu, ko mūsu sirds vēlas. Viņš ir kā saule, kas savus starus raida uz visām pusēm un katrai leetai peešķir gaismu un siltumu. Svece nezaudē neka, ja blakus tai aizdedzina otru; tapat mēs ari neka nezaudejam no savas mīlestības, ja ar to apbalvojam citus, bet gan to uzturam stipru.

Leelakais dzīves noslēpums ir — ka mēs deeviškā spēka straumi pilnībā vēršam uz sevīm un leetderīgi spējam izleetot. Kas šo deevišķīgā spēka pārnešanas likumu izprot, tas tūkstoškārt pavairo savus spēkus un top par Deeva līdzstrādneeku un līdzraditaju.

Kad mēs nākam pee atziņas, ka viss iztek no bezgalības avota un brīvi pār mums pārplūst, kad mēs pilnīgā harmonijā saplūstam ar bezgalību, kad dzīvnieciskais mūsos pārvarets, kad viltus, pašmīlības un neķītrības sakusums ir izkvēlojis pelnos, tad tikai mēs eeraugam Deevu un labo, tad tikai, kas paturejis tīru sirdi, spēj Deevu skatīt. Kad katra netaisnība, dziņa savu tuvako izmantot, mūsu dzīvē izzudusi, tad mēs Deevam nāksim tik tuvu, ka viss labais pasaulē mūsos nāks pats no sevis.

Mums ir jasargas, ka mēs šo straumi neaizkavejam ar sliktām domām un darbeem. Katris ļauns darbs kā plivurs aizsedz mūsu acis un kavē Deevu un labo redzet; katrs netaisnis solis attālina mūs no Deeva.

Ja mēs nesamazinasim mūsu redzes aploku un neaprobežosim mūsu domas, tad mēs drīz redzesim, ka tas, ko mēs meklejam, meklē ari mūs un nāk mums jau līdz pusceļam pretim.

Nesaki, ka tev trūkst šis jeb tas, jo tā tu savā dvēselē eespeed trūkuma ainu arveen dziļak. Cik ilgi tu runā par nepatikamām leetām un domām pee tām uzkavejees, tik ilgi tu nevari baudīt to patikamo, ko tu sev vēlees. Mūsu gara stāvoklim un gara ainam vajaga saskanēt ar to pateesību, kuru mēs vēlamees redzet. Āri ceļš uz bagatību sākas mūsu dvēselē, bet ar gara

stāvokli, kas runā pretim mūsu centeeneem, mēs bagatību nesasneegsim. Nav eespējams savā eekšeenē nodarbootes ar veentu leetu, bet vēletees un censtees pēc otras. Bagatība un labklājība nevar eelaustees caur tadeem kanaļeem, kas aizbāsti ar domam par trūkumu un nelaimi.

Daži eedomajas, ka labais un patikamais pasaulē nav raditi preekš viņeem, bet preekš citeem cilvekeem no citām aprindam. Tad jajautā, kamdēļ tu nepeederi pee šim aprindam? Tamdēļ, ka tu pats sev radi šķēršļus, kas tevi šķir no tavas laimes. Tu sevi attālini no pārpilnības, tamdēļ ka tu neļauj savai dvēselei tai tuvotees. Kāds likums tev var lidzet sasneegt to, par kuru tev pašam trūkst ticības?

Šķēršļi meklejami tevi pašā, ne raditajā. Viņš grib, lai viseem būtu lidzets un lai viseem būtu pārpilnībā tee labumi, ko Viņš ir radījis.

Ticība, ka nabadzība ir kas neizbēgams, ir visļau-nakais lāsts pasaulē. Leelakā daļa cilveku ir pārleeci-nati, ka pasaulē jabūt zinamam skaitam nabagu, kureem lemts pavadit dzivi nabadzībā. Planā, pēc kura Deevs mūs ir radījis, nav nabadzības un trūkuma. Neveenam cilvekam nav jabūt nabadzīgam. Ir bezgala daudz izeju, no kurām mēs pazistam tikai nedaudzas. Mēs esam nabadzīgi, lai gan mums visapkārt ir pārpilnība, tamdēļ ka mūsu domas mūs padarijušas aklus.

Mēs esam nonākuši lidz tam, ka atzistam domas kā kādu spēku: ja mēs nododamees domam par bailem un trūkumu, tad tās peeņem ari konkretaku veidu un, kā magnets, peevelk sev lidzīgu.

Mums nav jaizleeto viss mūsu laiks rūpem par dzives uzturu, bet jaatstāj tas ari preekš dzives baudī-šanas. Dzive parpilnībā, brīvībā un daiļumā — tas mums ir nolemts.

Ja viss būtu tā, kā jabūt, tad rūpes par dzives uzturu spēletu pavisam neecīgu lomu. Cilveces visaug-stakais mērķis tad būtu attistit lepnu un leelišķu cilveku; ne nauda, bet cilveks tad būtu cilveka ideals.

Droši pagriez muguru visām domām par trūkumu, tad tavš stāvoklis, nešaubami, sāks laboties. Neatļaidīgi domā par pārpilnību, tad tu tuvoseēs tam, ko tu vēlees, jo karstām ilgam ir radošs spēks.

Mēs dzivojam tādā pasaulē, kādu mēs sev domās iztēlojam. Tā ikkatrs var ap sevi radīt pārpilnības jeb trūkuma atmosferu.

Deeva bērneem nav janolaiž acis uz zemi, bet tee var droši lūkotees uz debesim. Nav nekas par labu, par leelu, par augstu preekš mums, Meera Kēniņa bērneem, preekš mums — cilvekeem. Tikai domas par trūkumu mums atnes trūkumu. Mums jāedomas mūsu dzīve augstaka un bagataka, pašem jārada sev debesis, pašem jāprasa mūsu bagatīgais mantojums — tad mēs to dabusim. Cilveks ir radīts preekš ka bezgala augstaka, nekā tas, ko jau ir sasneeguši vislaimīgakee.

Kamdēļ lai mēs nekārojam pēc visaugstakā, jo mēs tak esam raditi pēc Deeva ģimja un par Deeva bērneem? Mēs esam Viņa mantineeki. Ja visu ķēniņu ķēniņa tik daudzi dēli un meitas stāv uz krasta pee bagatības upes, kas tek gar viņu namu durvim un cees trūkumu, tad kaut kas nav kārtībā!

Mūsu dzīves apstākļi, mūsu trūkums jeb bagatība, daudzee draugi jeb tādu trūkums, tas viss, ir mūsu domu produkts. Viss, ko mēs dzīvē sasneedzam, eet caur mūsu dvēseles vārteem, un cik plaši tee ir bijuši ātvērti, no tam atkarajas sasneegto mērķu pilnība.

Ja tu neesi meerā ar saveem apstākļeem, ja tev rādās, ka liktens pret tevi ir ceets un nežēlīgs, ja tu sūdzees par savu daļu, tad tu, labi apdomajot, nāksi pee atzišanas, ka tev nav teesiba neveenam citam pārmeest, kā sev pašam, jo viss ir tavu domu produkts.

Pareizas domas rada pareizu dzīvi, tīras domas rada tīru dzīvi. Domas par laimi un labklājību, saveenotas ar saprātīgu darbu, dod laimi un labklājību.

Mums jāmacas uzticetees visa laba devejam, tam Deevam, kas dod sēju un pļauju, kas uztur visu radību, kas mums neleek rūpetees par katru deenu, bet aiz-

rāda uz lilijam, kā tās aug. Mums janostājas pret šo visa labā neizsmejamo avotu, kā bērnam pret savu tēvu, kas saņem no ta visu ar stipru pārleecību, ka viņa vajadzības tiks apmeerinatas un ka nekad nepeetrūks.

Savas spējas mēs novērtejam veenmēr par daudz zemu, no sevis mēs sagaidam par maz un lūdzam par maz — tamdēļ mēs maz saņemam. Mums ir lemts dzīvot pārpilnībā, jo Deeva griba nav, lai mēs esam nabagi un nelaimīgi.

Turees pee domam, ka tu veenmēr esi sakarā ar to un peevelc to, ko tu vēlees, koncentrē savu garu uz to veenu punktu, kuru tu vēlees sasneegt, nešaubees, ka tu to nesasneegsi — un tu būsi jau pusceļā uz to.

Nabadziba beeži ir gara slimība. Ja tev ir ši slimība, tad maini savu gara stāvokli, skatees garā pārpilnību, greznību, brivību un laimi, un tu brinisees, cik ātri viss greezisees uz labo pusi.

Panākumi ir eegūstami ejot pa noteiktu ceļu. Cilveks, kam eet labi, ir ticejis, ka tam ees labi. Tam ir paļaušanās uz saveem spēkeem, ta dvēselē nav bailu un šaubu, tas nedomā pa trūkumu un nabadzību, bet vērš savas domas uz to, ko viņš vēlās, un pretejam ainam neļauj nemaz uznākt.

Tūkstošeem trūcigo ir puslidz apmeerinati ar savu trūkumu. Tee nepeeleeek nopeetnas pūles, lai atsvabinatos no sava stāvokļa un ja viņi vēl cinās, tad bez ceribam.

Daudzi top nabagi tamdēļ, ka tee nevar atsvabinatees no bailem tapt nabageem, un tā tad veenmēr tur prātā nabadzības ainu. Tā dažā ģimenē bērni top taisni peebilditi no nabadzības un trūkuma ainam; visi no tam veen runā un rada savā dvēselē drūmas ainas. Vaj tad ir brinums, ka šee bērni savā turpmakajā dzīvē atkārtō to pašu trūkumu?

Vaj tev kādreiz ir eenācis prātā, ka tavas mūžīgās rūpes un bailes no trūkuma tev nolaupa neveen laimi, bet ari spēku to eegūt? Tā tu padari savu smago nastu vēl smagaku.

Cik drūmas ari nebūtu tavas izredzes, cik nospeedoši tavi apstākļi, izvaireses skatit to nepatikamo un ne-

izdevīgo, kas tevi grib nospeest. Kā tu vari gribēt, lai domas par nabadzību tev atnes bagatību? Tavi apstākļi ir veenmēr peemēroti tavām domām.

Peemēram, kāds jauns cilvēks grib tapt par juristu, tomēr tas dzīvo tai pārleecībā, ka nekādā ziņā tas netiks peelaists jeb nekad nebūs kreetns jurists. Tādā gadījumā vajag neizdotees! Ko mēs sagaidām, tas nāk, un ja mēs nekā nesagaidām, tad nenāk nekas. Upe nekad neguļ augstāk, nekā tās avots; neveenam nees labi, ja tas droši jeb pa pusei domā, ka tam es slikti.

Cilvēks, kas ko grib eegūt, eesāk ar pārleecību, ka tas to eegūs.

Ikkatris lai nes savu galvu lepni paceltu un greež savu seju preti ceribas un laimes saulei. Katrai cilvēciskai būtnei ir neapstridamas teesibas uz panākumeem un laimi.

Katra izdošanās sākās mūsu dvēselē, katra būve ir vispirms celta garā. Māja papreekš teek uzcelta architekta garā, tad būvju uzņēmejs ap šo domu leek akmeņus un citas veelas. Mēs visi esam būvetaji: ko mēs arī neizvestu, domas veenmēr eet pa preekšu.

Tapat papreekš jarada domas par labklājību un bagatību, tad samērā veegli ap tām celt pateesas bagatibas ēku. Cilvēkam, kuram ideja japārvērš par pateesību, nav jabūt tik apdāvinatam, kā tam, kuram šī ideja jarada. Šādas domas nav tikai tukši sapņi veen, bet mūsu ideala sasneegšana garā. Tikai ists sapņotajs ir tas cilvēks, kas savus sapņus padara par pateesību.

Turot Deevu par visa laba un visas bagatibas leelo avotu un paleekot ar viņu ceešos sakaros, mums jarada jauns pārpilnibas ideals; tad šī pārpilniba taps mums peešķirta un mēs vairs nezināsīm trūkuma.

Pateesi nabags nav tas, kam trūkst mantas, bet gan tas, kura dvēseli ir pārņēmusi nabadzība, ja tas tic, ka nabadzība ir viņa liktens un ka tas vairs nekad netiks uz augšu. Šāds cilvēks nozeedzas pats pret sevi, jo tas savus spēkus novērtē par zemu.

Tādi cilvēki, kā Pirponts Morgans, Karnedži un Rokfellers, savas bagātības ainas ir radījuši papreekš garā. Tee srādā vairak ar garu, nekā ar rokam, tee ir sapņotaji, to gars sneedzas enerģijas bezgalības jūrā, tee izved dzivē to, ko radījušas domas.

Sekas iztek no ta punkta, uz kura ir koncentrets mūsu garīgais spēks. Ja šis punkts ir nabadzība, ja mūsu dvēsele ir peepildita ar domam par nabadzību, tad ari pateesiba mums nevar nekā vairak dot, kā nabadzību.

Papreekš mums jaapkaro nabadzība mūsu eekšeenē, eekams mēs pateesībā ar to uzsākam ciņu.

Zem pārpilnības un bagātības es šeit saprotu visu, kas preekš mums ir labs un derīgs, visu daiļo, augsto, sajūsminošo, visu, kas dara bagatu mūsu būtni, mūsu dzivi un peedzivojumus.

Pateesā labklājība ir mūsu eekšejās bagātības un pilnības apziņa, sajūta būt saveenībā ar bezgalīgo dzīvības avotu, mūsu rakstura un personības bagātība, ko nevar iznīcinat nekāda nelaime.

Trešā daļa.

Vēletees un bītees.

Ja katrs tavs solis tevī tuvina
nevelksmei, kā tu vari vēl cerēt nokļūt pee mērķa?

Leelakā daļa cilveku dod savam skatam, ar kuru tee skatās uz dzīvi, nepareizu virzeenu. Tee kavē darbotees savu spēku leelakai daļai, jo dvēseles virzeens teem nesaskan ar viņu istajeem nolūkeem; kamēr tee strādā, lai ko nedomatu sasneegtu, tikmēr tee sagaida dvēselē ko preteju; tādā kārtā tee attālina no sevis to, ko istenibā ir vēlejušees, jo viņu dvēselei nebij pareizs virzeens. Tee neķeras pee darba ar garīgu sajūsmu, teem trūkst pārleecbas uz uzvaru, kas peevelk un it kā ar varu speež gūt uzvaru, teem trūkst noteiktības un pašpaļāvības, kas neatzist nekādas neveiksmes.

Ja tu vēlees kļūt bagats, bet līdz ar to veenmēr bītees kļūt nabags, ja tu šaubees par savām spējam un domā, ka tā jeb citadi tu tomēr neka nesasneegsi, tad tu vari tikpat droši cerēt gūt panākumus, kā cerēt nokļūt uz austrumeem, ejot uz reetumeem.

Kas grib gūt panākumus, tam tee jarada eepreekš domās. Ta domam jābūt progresivām, originalām, radošām, sevišķi cerību un preeka pilnām. Tu eesi uz preekšu tikai tai virzeenā, kurā tavs gars darbojas.

Kāds sakamvārds skan: kamēr aita brēc, ta nokavē peeplūkt muti ar zāli. Tapat ari tev klājas: kamēr tu sūdzees par savu likteni, tu pats sagādā sev grūtības, tikt vajā no sava meera un laimes eenaidneekeem, jo katra doma par teem tev eespeež viņus dziļak apziņā.

Domas ir magnets, kas peevelk sev līdzīgu. Ja tu domās nodarbojees ar trūkumu un slimību, tad tu tās ari peevelc. Nekad tu nepanāksi ko preteju tam,

ar ko ir nodarbinats tavs prāts, jo gars zimē rakstu tavam dzīves audumam. Ja tavs gars ir pildīts bailem no neveiksmem, tad, cik čaklis tu arī nebūtu, tās padara tavu darbu nesekmīgu un attālina tavu mērķi.

Tūkstošiem cilvēku nenasasneedz to, ko vēlās, tamdēļ ka dzīvo veenās bailēs no neizdošanās. Šādi tee laup sev spēkus uz radošu darbu.

Eeradums aplūkot visu ne ar šaubam un neuzticību, bet ar cerību pilnu skatu, ar pašāvību un ticību, ar pārleecību, ka labam un pateesam jauzvar, ka taisnībai javalda pār viltu, ka normalais stāvoklis ir saskaņa un labklājība, bet nesaskaņa un slimība tikai pārejoši traucējumi — tas ir cerību pilna cilvēka istais gara stāvoklis, kas atjaunos pasauli.

Cerībam ir radošs spēks. Tās ir kā saule zemei: kur ta uzspīd, tur ir dzīvība, augšana un daiļums; kas mūsu dvēselē eedēstīts, dīgst un aug, kā stādīnš zem saules stareem. Ipašība, visu uzlūkot no ēnas puses, ir iznīcinoša. Kas veenmēr sagaida ļaunumu un nelaimi, kas visur redz tik reebumu, tas uzleek pats sev smagu sodu: tas pats peevēlk to, ko redz, jeb, vismaz, ko eedomajas redzam.

Līdzīgām leetam ir savstarpejs peevilkšanas spēks. Tev jābeidz domāt par nelaimi, ja tu gribi sasneegt ko preteju. Ar to, no ka tu bistees, tu nedriksti nodarbotees pat ne domās. Izmēt visas domas par to no savas dvēseles, aizmirsti to pavisam, ar visu enerģiju domā par pretejo. Tu būsi pārsteigts, cik ātri tu sasneegsi to, ko no visas sirds esi vēlejees. No tava gara stāvokļa atkarajas, vaj tas darbs, pee kura tu ķerees, lai sasneegtū savu mērķi, būtu sekmīgs jeb ne. Ja tu pee ta ķerees ar vērga sajūtu kā pee kādas peespeestas nepeeecešamības, ja tev nav preecīgu cerību uz panākumeem, ja tu neka vairak neredzi, kā trūkumu un smagu darbu, tad negaidi neka vairak, kā to, par ko tu domā. Turpretīm, ja tu grūtās stundās preecīgi raugees uz preekšu, ja tu esi pārleecinats, ka tev reiz būs eespējams atsvabinatees no zema un rupja darba un uzlabot savus apstākļus, ka arī tev būs eespējams

baudit daiļumu un preeku, ja tu neizlaidīsi no acīm savu mērķi un spēsi sev eestāstit, ka tev ir peeteekoši daudz spēju un spēka to sasneegt, tad tu to arī sasneegsi.

Cilveks, kas tic, ka viņš ir spējīgs uzsākt novest līdz galam, kas savu mērķi ceeši patura acīs un varonīgi cinās, veenmēr ko sasneedz.

Mēģini uzturet savu dvēseli cerību pilnā stāvoklī, nelauj eeveesteēs tajā šaubam par savām spējām, nobeigt eesāktu. Tādas šaubas ir nikns eenaidneeks, kas iznīcina tavas radošās spējas un tev leek šķēršļus. Saki pats uz sevi: „Man jāeegūst tas, kas man vajadzīgs, man uz to ir teesības, es to eegūšu.“

Tam ir magnetisks spēks, ja tu savā dvēselē ceeši glabā domas, ka tev ir lemti sekmes, veselība, laime, un nekas pasaulē tev to nevar atņemt, ja tik pats tu to nedarīsi. Eeron ar visu spēku turetees pee ticības uz galīgu uzvaru, tad tas, pēc ka tu ilgojees, nāks pats no sevis.

Cilvekam nav lemts būt par apstākļu rotaļu leetiņu jeb par savas apkārtnes vērgu. Turpretim ta uzdevums ir sev radīt tādus apstākļus un apkārtni, kas tam palīdz tikt uz preekšu.

Katram mūsu peedzivojumam ir savs cēlonis, bet šis cēlonis katru reizi ir radees mūsu dvēselē. Mūsu gara stāvoklis rada panākumus jeb neveiksmes. Mūsu darba sekmīgums atkarajas no mūsu domašanas veida. Lai ko panāktu, mūsu dvēselei jāeeņem labvēlīgs, radošs stāvoklis. Rūpes, drūmums, izmisums padara mūsu dvēseli atraidošu un rada mums daudz eenaidneeku, kas mums aizkrusto ceļu uz laimi un sekmem.

Mūsu garīgās spējas ir mūsu kalpi: tās dara to, ko no viņām sagaida. Ja mēs tām uzticam un uz tām palaujamees, tad tās dara visu, cik labi eespējams. Ja mēs no tām neka nesagaidam, tad tās arī neka nedod.

Cilveki, kam drūma daba, gaida lai viss noteek pats no sevis, jo teem ir veenmēr tāda sajūta, ka viņu varā nestāv grozīt apstākļus. Tikai gaišas dabas cilveki ir darijuši pasaulē leelas leetas. Tee rada peemērotus apstākļus, kādos tad arī sasneedz savus mērķus.

Cilvekam ar gaišu dvēseli ļoti jāsarģajas nākt zem sveša eespaīda, kas iznīcina viņa pašpaļāvību un dara viņa dvēseli tumšu. Tas dažreiz noteek tā, ka citi izsaka šaubas par viņa spējam. Ja viņš sāk klausītees uz šīm šaubam, tad ta uzņēmība atslābst, tas neķeras vairs pee darba ar svaigumu un enerģiju, tam zūd spēja ātri nākt pee noteikta slēdzeena un pēdīgi tam nav vairs nekādu patstāvīgu uzskatu, tas sāk svārstītees. Tādos gadījumos, kur agrak bij noteikts un kur agrak tas rādīja citeem ceļu, tagad tas seko citeem.

Ja mēs esam ceeši noņēmušees ko izdarīt un no visas sirds ticam, ka tam būs panākumi, tad mūsu ģars strādā ātrak un spēģigak un visi mūsu ģarīģee spēķi darbojas tai virzeenā, kas ved pee mūsu mērķa sa-sneegšanas.

Mūsos māģo kāds noslēpumains spēks, par kuru mēs pašī neesam skaidrībā, bet kuru mēs ļoti skaidrī sajūtām un redzam, ka tas darbojas līdz pee visa ta, pee ka mēs pašī esam ķērušees ar nopeetnību un stingru ģribu.

Ģaišas domas dod veselību un attīstību, turpretīm tumšas domas — ļaunumu, slimību un dažadas ceešanas. Nelaimīģo un izmīsušo lelais pūlis sastāv veenīģi no tādeem, kas redz ap sevi tikai tumsu, turpretīm tee virī, kas soļģo labģo panākumu preeķģģalā, domā tikai par ģaišām leetām.

Labs ģara stāvoklis īr mūsu labākais sargs. Pee drūma ģara stāvokļa mēs sakām „Ģa“ uz tādām domām un leetām, uz ko mēs pee laba un veselīģa ģara stāvokļa būdami būtu teikuši „Ne“. Cilveks ar tumšu dvēseli nespers nekādu svarīģu soli, ģģo kad mums visapkārt šķeet tumsa, tad mēs esam nedroši un daram visu, lai kaut vaj uz acūmīrkli atsvabīnatos no ka nepatīkama un cenšamees eeņemt ērtaku stāvokli. Ja mūsu dvēselī peepīlda ģaišas domas, tad drūmām, ģļēvulīģām un slimīģām eedomām tajā vairs nav veetas un tās vairs nespēj mūs pavest uz nepareīzeem ceļeem. Nelabs ģara stāvoklis pār mums valda tikai tik īģģi, kamēr mūsu domas īr nelabas.

Cik stipri mēs valdam pār savām domām, no tam atkarajas mūsu darba spējas. Daži cilvēki tik vāji valda pār savām domām, kā teem nav peeteekoši daudz spēka koncentret savu garu uz veenu zinamu punktu un tamdēļ tee ari neka laba nepanāk.

Ār cilvēku sateekotees, mēs tūliņ dabonam zinamu uzskatu par viņa domašanas spējam, mēs jūtam, vaj tās ir spēcīgas jeb vārgas; ikkatrs teikums, ko tas izsaka, dod par tām leecibu.

Labu domajošs cilvēks ir stiprs cilvēks. Dažā cilvēkā ir tāds eekšejs spēks, ka ikdeenišks cilvēks pavisam neapzinīgi padodas viņa eespaidam. Tādam visi dod ceļu; tās izstāro spēku, tas ir radīts par vadoni, ta vārdi ir pārleecinoši. Cits pat nezin, kamdēļ tam seko, bet dara to neapzinīgi.

Visaugstakā māksla ir savu dzivi darit par pastāvīgu uzvaru. Tas nav nemaz tik grūti, ja mēs uz to peenācīgi sagatavojamees un to mācamees. Ja mēs to nedaram, tad musu dvēsele dažreiz ilgi maldās pa tumsu, mūsu gars darbojas vāji, un, kur mums vajadzētu grozit apstākļus, mēs topam atkarīgi no teem.

No leelaka svāra nekā latīņu un greeķu valodas, nekā visas filozofijas preekš jaunekļa, kas atstāj skolas solu, ir prast nostādīt savu garu uz visaugstakās, darba spējīgākās pakāpes, uzturot to gaišu, un atmetot visu, kas ļauns un glēvs.

Gaišām domām ir radošs spēks un ta ir vissvarīgākā garīgā īpašība. Ja tavs gars teecas uz tumsu, ja tev trūkst noteiktības, tad tu vari stiprinat savas garīgās spējas, peeronot lūkotees uz visām leetam un noīkumeem ar gaišu skatu. Leelu palīdzību tu sev sneedz, pastāvīgi sev eestāstot, ka tu esi taisni tāds, kāds tu gribi būt: ne ka tu cerē tāds tapt, bet ka tu tāds jau esi. Tad tu ļoti driz eegūsi to īpašību, kuru tu vēlees un ta eesakņosees tavā būtē.

Mūsu gars uztver katru paraugu, ko mēs tam sneedzam un veido pēc ta pateesību. Kādus brinišķīgus cilvēkus mēs no sevis izaudzētu, ja mēs savu gara acu preekšā turetu to paraugu, pēc kāda mēs vēletos izveidot

savu dzīvi. Tā, galīgi, rastos tas ideālais cilvēks, kādu Deevs gribēja radīt.

Lai to sasniegtu, mums jatura vēlamās īpašības uz mūsu apziņas preekšējā plāna, bet nevēlamās no tās jamēģina izmest. Kad stādā beidzas attistišanās, kuru sekmē zemes ķīmiskais sastāvs, gaiss, saule un leetus, tad eesākas kaitīgo spēku darbība, kas noved līdz postam un iznīcībai. Gluži tāpat ir ar cilvēku: tikko tajā beidz vadīt radošee un attistošee spēki, tikko beidzas palaišanās uz teem, eesāk darbotees postošee spēki.

Pareizs gara stāvoklis mūs vislabāk sargā no ļaunem eespaideem, kurus uzņem mūsu apziņa. Peemēram, ja tu esi speests dzīvot ļaunā sabeedribā un veenmēr esi speests dzirdet un redzet tikai ļaunu, tad netīci, ka tas var darīt uz tevi kādu eespaidu — tas ir labākais pretspars. Ja tavs gars uzņem ļaunumu un tu pee ta atrod preeku, tad tas ir sācis valdīt par tevi.

No leela svāra ir tas, ka mēs savu dvēseli gluži peepildam ar to mērķi, pēc kura mēs cinamees, to ceeši turam un visas dzīves straumes un visus spēkus virzam uz šī mērķa pusi. Visus pretspēkus, kā: naidu, skaudību, nelabvēlību, rūgtumu, atreebības kāri, rupjību, mums jaapkaro, jo tee iznīcina enerģiju un aizkrusto mūsu ceļus. Katra nesaskaņa mazina mūsu spēkus: mums domās vajadzīga harmonija, meers un brīvība; katram domu gājeenam jābūt radošam, ne postošam. Domās, kurās ir drosme, paļāvība un noteiktība, ir tās elektrības strāvas, kas mūs padara par magnetu, lai mēs peevilkto sprausto mērķi.

Daudzeem cilvekeem, kam nekur neveicas, būtu garantetas sekmes, ja tik tee paši gribetu atsacitees no domam par neveiksmem. Leela un dārga māksla ir prast iztīrīt savu dvēseli no visa kaitīgā, no bailem, glēvulības, no visa, kas to apspeež, bet tās veetā peepildīt to ar spēka un cerību pilnām domam, kas to spēcina preekš radoša darba.

Mūsos atspoguļojas mūsu gara stāvoklis, mūsu cerības un bailīgums un no ta eespaida, kādu mēs

atstājam uz citeem, un no ta spreeduma, kādu tee par mums taisa, leelā mērā atkarajas tas, kādi būs mūsu pūliņu rezultati. Ja citeem nav uzticibas pret mums, ja tee mūs tura par vājeem un nedrošeem, tamdēļ ka mūsos atspoguļojas vājš un nedrošs gars, tad maz ceribu, ka mums uzticēs svarigas un atbildigas leetas.

Mūsos vajag redzet pašpaļāvibu, drosmi un dūšibu, lai mēs atstājam eespaidu, ka esam raduši pārvaret visadus grūtumus. Ja citi no mums dabun tādu eespaidu, tad tee mums uzticās.

Citeem vārdeem sakot, no tikpat leelas nozimes ir likt citeem sev ticet, kā ticet pašam sev. Lai to panāktu, mums vajag izstarot pašpaļāvibu un uzvaras apziņu.

Salidzini tādu viru, kā Teodors Ruzvelts, kas izstaro spēku un ticibu, ar kādu vāju, bailīgu cilveku, kas zaudejis ticibu pats uz sevi un kurā ikkatrs tūliņ redz vājibu un mazdūšibu. Tādi cilveki ir visā pasaulē ļoti eeceeniti, kas atstāj eespaidu, it kā tee būtu raduši uzvaret un nešaubās par sekmem.

Dažs brinas, kamdēļ tam jaspēlē tik neeciga loma un kamdēļ tam nav nekāda eespaida uz citeem. Tas ir tamdēļ, ka viņi neuzstājas un nedomā kā uzvaretaji. Teem nav uzvaretaja uzstāšanās, bet tee atstāj vārguļa eespaidu. Eekams cilveks nav mācījees spēku izstarot, tas nevar darit uz citeem eespaidu. Katra uzvara preekš mums jaeeģūst mūsu dvēselē.

Ir cilveki, kuri uz mums atstāj eespaidu, it kā tee paši nemaz negaiditu driz, kur un ko nebūt eegūt, un it kā viņu visa cenšanās aprobežotos ar to, lai būtu tikai kaut cik ērta dzive. Tee domā, ka dzive ir tikai darbs un rūpes, kurpretim tai vajadzētu būt mūžigam preekam.

Pareizi dzivota dzive ir pastāvīga attistišanās un nekas mums nedod tādu apmeerinajumu kā apziņa, ka arī mēs tādu dzivojam un ka mūsu redzes aploks arveen paplašinajas.

Jau mazam bērnam vajadzētu eepotet tās domas un eeaudzinat tam to par otru dabu, ka viņš ir dzimis

preekš uzvaras un ka visa dzive tam jaekārto saskaņā ar šo uzdevumu. Tad tas nekad nenāks uz tām nelaimīgajām domām, kas daudzus cilvēkus nomāc, ka tas ir radīts, lai citi par to gūtu uzvaru. Preekš tam nav radīts neveens cilvēks.

Driz peenāks laiks, kad bērneem mācis izstarot spēku un peņemt uzvaretāja izturešanos, kad to uzskatis par veenu no svarigakajeem, uzdevumeem audziņašanā un izglitībā.

Meesigā dzive tikai tad ees pareizu gaitu, kad garigā atradisees pilnigā kārtībā. Mums jaizmet no mūsu dvēseles visas ļauņas domas, kā: skaudību, naidu un atreebibas kāri, bet jaizkopj tajā garigs meers un preeks, kas ir peeeetams katram cilvēkam. Māksla būt darba spējīgam un laimīgam meklejama nemitīgā apziņā un stingrā gribā tapt tādām jeb eegūt to, ko esam sprauduši sev par mērķi.

Cilveki mūs novērtē nevis pēc mūsu vārdeem, bet skatotees uz to, kādi mēs esam. Mēs varam runāt, ko gribam, cilvēku spreedums par mums tomēr pamatojas uz to neaptveramo eespaidu, kuru mēs uz teem daram caur savu izstarojumu, jo caur to tee nojauž mūsu isto būtību. Mēs nevaram uz ilgu laiku no cilvēkeem slēpt mūsu domas un gara stāvokli, kaut arī mūsu mute pārplūstu no saldeem vārdeem un glaiemeem. Ja mums pret teem ir ļaunas jūtas, ja mēs esam skaudīgi jeb greizsirdīgi, ja mums pret teem ir naidis, tee to jūt. Mēs varam grozīt vārdus, bet ne mūsu izstarojumu, jeb tad mums ir jagroza visa mūsu daba.

Neveens cilvēks nesasneegs pārpilnību, ja tas to aizdzis ar šaubām un bailēm. Ār nodomu, saprotams, neveens neatstums no sevis pārpilnību, labklājību un laimi, bet tas to dara neapzinīgi caur savu nelabo gara stāvokli, caur šaubām un bailību, caur ticības un pašpaļaušanas trūkumu.

Daudzi cilvēki staigā vidus ceļu starp sekmēm un neveiksmēm, starp bagātību un trūkumu, dažreiz tee ir labi, dažreiz ļauni. Kad teem ir drusku spars,

ceriba un sajūsma, tad tee teek drusku uz augšu ; kad tee šo sparū zaudē un sāk šaubītees, tee nosligst atkal lejā.

Ir tuvu tas laiks, kad mēs mācīsimies mūsu garu uzturet bez pārtraukuma labā un radošā stāvoklī. Tad mūsu dvīve būs pildīta ar visadeem labumeem un mēs dzīvosim pārpilnībā.

Ceturtdā daļa.

Leec uz sevi leelas ceribas.

Peeronot likt uz sevi leelas ceribas, mēs izvīlinam no sevis vislabako, kas mūsos slēpjas.

Ticība ir deevišks sūtnis, kas no šaubam un grēka apmulsušo cilvēci vada uz pareiza ceļa.

Kas notiktu, ja zvēru diditajs ar bailem un šaubam eeeetu pirmo reizi plēsīgu zvēru krātinā? Ja tas domatu: „Es gan mēģināšu ar šeem zvēreem rikotees, bet man leekas, ka no tam nekas neiznāks.“ Ja viņš šādā gara stāvokli būdams eeeetu pee plēsīgeem zvēreem, tad tee viņu šaplēstu gabalos tai pat acumirkli. Tikai drošsirdība un noteikta uzstāšanās var glābt viņa dzīvību. Tam javalda šee zvēri ar skatu, kurā ir milzīga enerģija un gribas spēks, bet vismazākā bailība tam būtu jasadmaksā ar savu dzīvību.

Citeem vārdeem runajot: ja veens cilvēks ar uzņēmību ķeras pee kādas leetas, tad labi panākumi būs tikai tad, ja tam būs stipra pārleecība un cerība uz šo leetu.

Cik laika vajadzētu kādam jaunam cilvēkam, lai eegūtu bagatību, ja tam nebūtu ne vismazākās ticības pašam uz sevi, ja tas domatu, ka ļoti nedaudzeem ir lemts tikt bagateem, bet leelakai daļai japaleek trūcīgos apstākļos, un droši ari viņš pats peeder pee šeem pēdejeem? Cik laika vajadzētu kādam jaunam cilvēkam, lai atrastu labu darbu, ja viņš netic, ka tādu ir spējīgs atrast, un veenmēr domā: „ko tur vēl pūletees un mēģinat?“

Es pazīnu jaunus cilvēkus, kuri gribēja tapt par juristeem, bet kureem bij tik maz gribas spēka un uzņēmības, ka tos atbaidīja pirmā grūtība kas teem stājās ceļā. Nav nekas veeglak, kā šādus cilvēkus nomaldinat no viņu mērķa! Es pazīnu citus, kuri dzinās pēc sava

mērķa ar tādu enerģisku gribu un neatlaidību, ka nekas tos nespēja kavēt un šī dzišanās teem bij pārgājuse, kā saka, meesā un asinis.

Ja mēs ņemam visus leelos sasneegumus un aplūkojam, kā tee radušees un kādi bijuši tee cilveki, kuru nopelns tas ir, tad mēs redzam, ka viņu visvairak izcilus stāvošā ipašiba ir pašaušanās uz saveem spēkeem. Cilveks, kam ir visstiprakā ticiba uz savām spējām novest līdz galam uzsākto, visdrizak tiks uz preekšu, kaut arī viņa pašpaļāvība citeem izliksees pārdroša un neprātīga. Pee tam vēl šī ticiba dara eespaidu netik veen uz viņeem pašeem, bet arī uz citeem, un viss kopā ņemot, tuvina tos panākumeem. Mēs labprāt ticam tādeem cilvekeem, kuros mēs jūtam spēku, bet ja teem pašeem trūkst ticibas uz saveem spēkeem, ja to dvēsele ir baiļu un šaubu pilna, tad arī mēs viņos nejūtam spēku. Aplūkosim tāda cilveka, kā Ceppelins, dzives gaitu un likteni, lai redzētu, ka šee vārdi ir pateesi. No visa ko mēs daram, no katra veikalneeciska uzņēmuma, pee kura mēs ķeramees, citeem jadabun tāds eespaids, ka mēs spējām taisīt planus un tos izvest dzivē, ka mēs spējām dot augstakā labuma precī un ka mēs protam mūsu kalpotajus pareizi nodarbināt, ka spējām tūkstots dažādu leetu, ko no mums prasa un sagaida. Cilveka dzīve ir par isu un laika ir par maz, lai izmekletu, vaj cilveks, kas apsola ko no sevis, pateesi ir spējīgs ko sneegt; tamdēļ pasaule peeņem to novērtējumu, kāds cilvekam ir pašam par sevi un turas pee ta, kamēr šis cilveks pats leek dabutajam eespaidam izjukt. Ārsts neuzrādīs savu diplomu katram no jauna peenākušam slimneekam; ja juristam ir uz durvim izkārtne, tad ikkatris bez šaubām domā, ka tas savu profesiju peeteekoši labi pārzin, kamēr tas peerāda pretejo.

Starp skolas beedreem mēs veenmēr atronam tādus, kas droši uzstājas un teek uz preekšu, kurpretim citi gaida, lai tos atron. Bet pasaulei ir vairak ko darīt, nekā meklet citu nopelnus, tamdēļ ta tic tavām spējām tik ilgi, kamēr tu pats vēl neesi peerādijis savu nespēku.

Tamdēļ mēs nedrīkstam ne uz acumirkli ļaut svārstīties mūsu pašpaļāvībai, jo nekas tik ātri neatņem mums citu cilvēku uzticību, kā šaubas, kas pamostas mūsos pašos, un daudzi ceeš neveiksmes tikai tamdēļ, ka izstaro savu glēvumu un citus atbaida.

Ja tu pats sevi nenovērtē peeteekoši augsti un pats sevi pazemo, tad vari būt drošs, ka neviens cits neuzņemšies pūlīņus tevi paaugstināt jeb pārbaudīt, vaj tavš pašš novērtējums nav par zemu.

Es neesmu redzejis, ka cilvēks, kas par sevi nav deeztik labās domās, būtu ko pateesi leelu sasneedzis. Mēs nevaram vairak sneegt, kā mēs paši no sevis sagaidam. Ja tu no sevis prasi ko leelu un to pateesi sagaidi, tad tu ari spēji to dot.

Kas sevi veenmēr pazemo un neka sev neuztic, tas ari uz citeem atstāj nelabu eespaidu, jo ko veens domā, to kaut kādā veidā izsaka ari viņš āreene.

Ja tu no sevis neko labu nedomā, tad tas driz nāks gaismā. Bet ja tu tās ipašības, kas tev trūkst, veenmēr turesi prātā un eedomasees, ka tev tādas ir, tad tās pamazam klūs par tavu ipašumu un atspoguļo-sees ari tavā āreenē. Tev jājūtas leelam, eekams tu gribi leels izskatītees.

Pašpaļāvība ir visu spēju pamats; pārleecībai, ka mēs kādu leetu spējam izvest, ir milzu spēks.

Kam uz sevi ir stīpra ticība, tas ir pasargats no bailem un šaubam: vaj tik viņš ari eeņem sev peemērotu veetu, vaj tik viņam netrūkst vajadzīgās spējas un kā viņam turpmak klāsees. Tam tad ir dotas visas spējas un tas var tās brīvi leetot — un tas ir vajadzīgs, lai sasnegtu ko leelu. Dvēselei jābūt brīvai no rūpem un šaubam, kā meesai no važam un saitem. Pašpaļāvība ir cilvēka darba pamatakmens; ta dara brinumus un pārvar visleelakās grūtības. Āri bibelē teikts, ka ticība spēj kalnus pārceļt.

Viscauri bibelē mēs lasam, ka veenīgi ticība deva eespēju darīt briniškus darbus tādeem vīreem, kā Ābrams, Mozus un praveeši. Bibelē nekas tā neteek uzsvērts, kā ticības nozīme. Vārdi: „Lai ar tevi

noteek kā tu tici," velkas cauri visai bibelei. Viscauri tur ir teikts, ka bez ticības mēs neka nepanāksim, un tikko mūsu ticība sāk šķobīties, zūd arī mūsu spēks. Cik skaisti un gleznaini bibēlē stāsta par Peteri, kurš pilns ticības un drosmes staigā pār ūdens virsu, nākdams pie sava mācītāja, bet tikko ticība sāk šķobīties un tas sāk bīties no viļņiem, tas sāk grimt.

Ticība ir ta saite, kas saveeno mūsu dvēseli ar apkārtejo pasauli. Ticība modina mūsos vissvētāko, mūžīgo, dievišķo, ta atver mums ceļu uz isto dzīvības avotu un caur ticību mēs stājamies sakaros ar Bezgalīgo Spēku. Skatoties pēc mūsu ticības skaidruma un spēka, mūsu dzīve ir lela jeb maza, eevērojama jeb ikdeeniška.

Daži cilvēki negrib ticēt šai ticībai un neatšķir to no eedomam, jo tee nepazīst tās būtību. Ticība ir Bezgalīgā sauceens, kurš atskan mūsu eekšēnē. Ta ir dvēseles bagatība, kas mums leek netik veen atminēt jeb nojaust, bet leek zināt, caur kuru mēs redzam to cēlu, ko nenojaušam ne ar kādām citām gara spējam. Ta ir apziņa, tikpat reāla un dibinata kā ta apziņa, ko mums sneedz mūsu peeci prāti. Ta izdaiļo mūsu dvēseli un paceļ mūs tādos augstumos, ka mēs redzam mūsu ideālu — apsollito zemi savu acu preekšā. Ticība ir taisnības gaišums.

Bērnām ļaupit ticību uz sevi, eestāstīt, ka tam nav nekādu gara dāvanu un no ta nekas neiznāks, ir nozee-gums. Vecaki un skolotaji maz domā par to, cik jūtīgas šis mazās dvēselites ir pret šādām valodām un cik veegli tās var eespaidot ar vārdeem, kas teem peešķir nespējību un mazvērtību. Šādas eedomatas mazvērtības eestāstīšana ir radijuse vairak nelaimes un sabojajuse vairak dzīves, kā jeb kas cits pasaulē.

Pat rikšotajis-zirgs nedabūs godalgu, ja tam sabojās pašpaļāvību. Cilveki, kas to gatavo uz skreešanās, to zināt labi, un viseem līdzekļiem cenšas uzturēt ta pašpaļāvību, jo tas ir svarīgs faktors godalgas eegūšanai.

Ticība dara brīvus mūsu spēkus un attīsta mūsu dāvanas. Visos laikos ta ir darijuse visleelaķos brīnumus.

Viss, kas stiprina tavu ticību pašam uz sevi, stiprina arī tavus spēkus. Cilvekiem, kas guvuši labus panākumus, ir veenmēr bijuse stipra ticība uz sevi, uz saveem spēkiem un uz cilveces nākotni. Neeevērojamem cilvekiem šī ticība veenmēr trūkst un tamdēļ tee ir nedroši un mazdūšigi.

Leelakā daļa to, kas cilveci pacēluši, bij no sākuma mazi un trūcīgi, un gadeem ilgi tee tikko manāmi nojauca eespēju sasniegt savu mērķi; tomēr tee strādāja tālāk ar stipru ticību, ka kādreiz teem tomēr būs sekmes. Ko ir devuse cerība un ticība leelajeem izgudrotajeem! Cik gadu Ceppelins nav bijis pat saveem vistuvakajeem pazistameem par apsmeeclu. Šodeen mēs baudam tūkstošeem dažādu ērtību; tās preekšmums ir radijuši uzņēmīgi cilveki, kam beeži ir bijis jābūt kurleem pret lūgšanam, kas nākušas no vistuvakstāvošeem cilvekiem, bet kureem nav bijuse ne ticība uz teem, ne līdzjūtība. Pašpaļāvība vislabak atspēj genialitāti un ir ar to ceeši saveenota.

Līdz šim neveens nav pareizi apzimejis ticības būtību. Kas tas ir par spēku, kas cilveku tura pee viņa apņemšanās, kas visgrūtākajos apstākļos nelauj tam izmist, kad vistuvakee un miļakee cilveki to nesaprot un tam neuzticas, kas tam dod spēku paceest to, kas citādi tam atnestu nāvi?

Ticība ir it kā sestais prāts, dvēseles prāts, garīga tālredzība, kas mums ļauj skatīties sferās, kur neekļūst mūsu meesīgais skats. Ta ir varoņa ceļa rādītājs, kas tam atver visus vārtus, kas redz ceļu pār viseem šķēršļeem, ko cilveks nespēj ar saveem citeem prāteem un spējam.

Ticība, kas ir bijuse stipraka par viseem šķēršļeem, ir radijuse visus leelos atradejus un izgudrotājus par tādēem, kādi tee ir, un visi, kas ir sasnieguši ko leelu, to ir sasnieguši ar ticību. Kam ir ticība uz sevi, par tā nākotni nav ko bitees.

Ja cilveka spējas varetu mērit ar viņa ticību, tad tas būtu vispareizākais mērs, jo nevar radīt leelas leetas ar mazu ticību: ja ticība ir vāja, tad tādas ir arī spējas.

Ja tu apmeerinees ar to, ka tev ir ļoti daudz kļūdu, ka laime tev nesmaida, ka tu nespēj to, ko citi, vaj tad tu vari vēl gaidīt, lai panākumi būtu citadi, nekā tavs spreedums? Citi uz tevi skatisees, kā uz nespējīgu, un peedzivojumi rāda, ka citu cilveku spreedumi par mums dara uz mums leelu eespaidu un uz to, ko mēs dzivē gribam sasneegt.

Bet ja tu pats sev uzspeed zīmogu „nespējīgs“, ja tu atstāj eespaidu, ka tu pats no sevis neko leelu nedomā, kādu spreedumu tu sagaidi no citeem?

Ja mēs no sevis vairak gaiditu, ja mums būtu vairak ticibas uz sevi, tad mēs arī panāktu eevērojami vairak. Ja mēs pazitu paši savu deevišķigumu, tad mums arī būtu pareizā ticība. Mūs kavē veca mācība, ka cilveks ir sabojats no pašas dabas. Par no Deeva radita cilveka dabisku nevērtību un sabojajumu nevar būt runa. Ko Deevs radījis, tas viss ir pilnīgs. Daži cilveki gan ir tikai karikatūra, ne tas, ko Deevs ir gribējis radīt. Mēs eedomajamees, ka esam mazi un mazvērtīgi, tamdēļ ka mūsu domas ir atpakaļrāpulīgas. Mums jacenšas domat uz preekšu un augšup, ja mēs gribam sasneegt augstumus, kur mājō pilnība.

Veena no teoloģijas raditām nelaimīgām eedomām ir ta, ka cilveks kaut kad, tājā senatnē, ir bijis pilnīgs, bet tapis ļauns. Pateesībā tomēr ir otradi: cik tāļu mums ir zinama cilveka visvecākā vēsture, tas no sākuma ir atradees uz ļoti zemas attistības pakāpes un pamazam gājis uz augšu. Minetā eedoma, saprotams, viņu vairak nospeeduse, nekā lidzejuse tam attistitees. Deeva raditais cilveks nekad nav „kritis“, bet viņa paša sevis nepazišana un gandrīz nozeedzīgā zemu novērtešana to ir kavejuse un bojajuse.

Bibelē nekur nav teikts, ka mums Deeva preekšā būtu jaleen, kā vērgeem; šāda pazemošanās sabojā cilveku. Cilveks ir radīts pēc Deeva ģimja, un lai attaisnotu savu lidzību ar Deevu, tam jacenšas augšup un brīvi jaraugas sejā savam raditajam un visai pasaulei.

Ja cilveks ir ķēniņa bērns un ta dzislās tek ķēniņa asinis, tad tam arī jābūt drošam un virišķīgam, ceenīgam

un ar pašpalaušanos. Ta ir leela kļūda, ka mēs mūsu eedzimtās labās ipašības par maz pazistam, tās par maz eevērojam, un neskatamees uz sevi ar peeteekošu ceenību. Ja mēs to darītu, tad mūsu būtne būtu vairak līdzīga Deevam.

Vaj mēs to paši apzinamees, jeb ne, tomēr droši var apgalvot, ka mēs nevaram būt stipraki par mūsu ticību uz sevi, ka mēs nevaram sneegt vairak, kā mēs paši no sevis sagaidam.

Ja mēs peeronam domat, ka mūsu spējas un spēki ir daudz leelaki nekā tas, ko mēs pašlaik daram, tad tam ir milzīgi leels eespaids uz mūsu garīgajām spējam un tās leeliski attistas. Tas spēks, kuru mēs būtu spējīgi leetot, vēl nav attistits un mūsu pašnovērtēšana ir veenmēr par zemu, lai paceltos uz teem augstumeem, kur mēs varetu atrastees, ja leetotu savus nezinamos spēkus.

Cilveka visleelākā kļūda gandriz veenmēr ir ticības trūkums pašam uz sevi. Daudzi no teem, kas mocas ar neveiksmem, varetu to veetā gūt labus panākumus, ja viņos jaunībā būtu eedēstita un attistita ticība uz sevi pašu.

Leec kādam bailīgam, kaunīgam, atturīgam cilvēkam ticet pašam saveem spēkeem, leec viņam nākt pee atzišanas, ka arī viņā slēpjas leelas spējas, pārleecini to, ka no viņa vēl var iznākt eevērojams un spējīgs valsts loceklis. Leec viņam peerast pee šīs ticības, kamēr viņš top stīprs, un tu redzesi, ka viņā augs neveeņ drosme, bet līdz ar to augs un attistisees arī viņa garīgās spējas.

Nav no leela svāra, cik daudz spēju cilvēkam ir dotas no dabas: to izleetošana atkarājas no mūsu pašnovērtēšanās. Ja cilvēkam ir veens talants un stipra ticība uz sevi, tad tas panāks vairak, nekā cits, kuram ir peeci jeb desmit talanti, bet nav pašpalaušanās. Ees nezīnu, kas vēl labak cilvēku sargās no visa kas zems un nekreetns, kā eeradums skatitees uz sevi ar ceenību. Tad darbojas visi spēki, lai sasneegtū ideālu. Mums jadomā par sevi tikai labs un augsts un jaizkopj

deeviškās dāvanas, kas mums no dabas ir dotas. Ja tu sevi veenmēr mērosi ar leelaku mērauklu un augstakeem idealeem, tad tu ari veenmēr celsees.

Šaubas vājina mūsu spēkus. Lai ko izdarītu, mums papreekš jatic, ka to spējam izdarīt. Kamēr mēs šaubamees, mēs neka nepanākam.

Ja mēs jūtam karstas ilgas pēc kaut ka, tad ta jau ir zime, ka mēs to spējam sasneegt, un ja mēs domās to nemitīgi apstiprinam, tad peepildišanās ir vēl tuvāk. Ticība ir klints, no kuras cirsts mūsu rakstura pamatakmens. Kam ir stipra ticība uz saveem peenākumeem, sevi pašu un savu Deevu, tam peeder spēks un vara. Cilveks ar stipru ticību pašam uz sevi pamodina ticību uz saveem panākumeem ari citos, kaut gan pēdejee dažreiz negrib atzīt viņa mērķus. Jo stipraka ticība cilvēkam pašam uz sevi, jo vairak uzticības tas manto no citeem.

Kas ar savu darbu nav saistīts ceešām saitēm un ko veegli var nomaldinat no viņa mērķa, tas nav kreetns cilveks.

Viseem maneem paziņam, kas vareja būt lepni uz saveem panākumeem, bij palicis par otru dabu neatlaidīgi turetees pee domam, ka viņeem jauzvar. Kāds noslēpumains, nepazistams spēks leek mūsu ilgam peepilditees.

Nekas mums neatnes tik daudz labuma un peļņas, kā cerība uz vislabako un pārleecība, ka visām leetam būs labs iznākums. Turpretim, preekš katrā pasākuma ir neizdevīgi, ja mēs no paša sākuma peelaižam varbūtību, ka tas var nelaimetees: papreekš katrā uzvara teek gūta dvēselē un tikai pēc tam dzivē.

Ir tādi cilveki, kam viss izdodas, jo tee ķerās pee katras leetas ar stipru pārleecību, ka tas izdosees. Citeem, turpretim neizdodas gandriz nekas, jo no paša sākuma tee eedomajas redzam tikdaudz šķērsļu, ka pazaudē drosmi, gars paleek drūms un visu noleedzošs, un tee pazaudē gribu pat ķertees pee uzsāktā darba.

Ja Napoleonam Ālpu kalni būtu izskatījušees tik šausmīgi, kā teem, kas viņu no šeem kalneem beedinaja,

tad tas zeemas vidū nebūtu uzsācis savu slaveno kara gājeenu pār Sv. Bernharda kalnu.

Pee leela darba cilveks ķeras pārmērigi stipras pārleecības pamudinats, kad tas nešaubas, ka šis uzsāktais darbs dos labas sekmes. Šādā stiprā pārleecībā slēpjas milzīgs spēks. Tikpat veegli var pakustinat Gibraltara klinti, kā tādu stipras gribas varoni, kāds bij Napoleons, nomaldinat no viņa planeem.

Ticiba dod mums drosmi tad, kad mēs savā preekšā vairs neredzam gaismu. Ta mums ir tas pats, kas kompas jūrneekam vētras laikā: kaut ari, vētrai un viļņeem trakojoj, mēs vairs neka neredzam savā preekšā, tomēr mēs zinam, ka atrodamees uz pareizā zeļa, jo kompas nemaldas.

Ar šolaiku milzu leelgabaleem nebūtu eespējams izšaut cauri bruņu kuģa dzelzs bruņam, ja šis šāveens lēni virzitos uz preekšu; turpretim ja tas dabon vajadzīgo ātrumu, tad šis bruņas šķīst, kā putas. Tā svārstīgs, bailīgs cilveks nespēj pārvaret šķēršļus, kas tam stājas ceļā, kurpretim droša un uzņēmīga cilveka preekšā visi šķērslī sabrūk. Visas grūtības, ar kurām mums jacinās, ir leelas jeb mazas, skatotees pēc tam, kādi mēs paši esam, — leeli jeb mazi.

Nebistees no nopeetnas atbildības, ja tāda nāk tev ceļā, par kuru tev jāeet, izpildot savu peenākumu. Tu kļūdees, domadams, ka lābak šodeen pee kāda darba neķertees, jo varbūt, vēlāk tu būsi spējīgaks to izpildit. Uzņemees visu, kas tev stājas ceļā: tad spējas radisees pašas no sevis.

Nebistees no sevis prasit par daudz: tev palīdzēs tādi spēki, kas tevi mājō un kurus tu pats nepazisti. Uztici pats sev — šee vārdi lai skan katra drošā sirdi. Ja tu no sevis daudz prasi, tad tu modini sevi tādus spēkus, kuri citadi tevi būtu snaudūši.

Eedomajees, ka tu esi laimes luteklis: tas tev nāks par labu. Eedomajees, cik tas ir labi, ka citi ari to no tevis domā un tā tad ir pārleecībā, ka visam ko tu dari, ir labi panākumi.

Teodoru Ruzveltu pacēla šāda citu ļaužu ticība, ka visam, ko tas dara, ir sekmes. Par viņu teica, ka uzvara tam sekojot uz pēdam, un no viņa gaidīja veenmēr vislabako. Tomēr arī pats viņš bij stipri pārleecinats, ka viņam veenmēr jauzvar. Viņš ticeja, ka viņam ir lemts uzvaret, un pee šis ticības eedegās arī viņa tautas ticība. Tā katras kaujas sākumā bija pa pusei gūta uzvara un par panākumeem tas vareja būt drošs jau kauju sākot.

Daži cilvēki atrod paši sevi tikai pēc grūteem pārbaudījumeem; tikai tad tee eepazistas ar savu būtību un attista spēkus, ar kureem spēj darit pat brīnumus. Ja kāds kreetns cilvēks kādreiz klūp un pakrit, un tam jaredz, ka viņa draugi un paziņas to sāk uzskatīt par zudušu, tad tas saņem visus pēdejos spēkus, lai paceltos un viņā deg katris asins pileens. Drošu uzvaru gūs cilvēks kas domā: „kad es vēl eešu uz Vaterloo, tad es vairs nebūšu Napoleons, bet Velingtons jeb Blüchers!“

Peektā daļa.

Energijas vadišana caur garīgu pašeedvēsmi.

Pasaulē ir daudz apdāvinātu cilvēku, kuri savā mūžā neka nenasneedz, tamdēļ ka ir savas pašeedvēsmas upuri. Tikko viņi ko uzsāk, tee atļauj savam garam uzkavetees pee domam, ka varbūt no uzsāktā darba tomēr nekas neiznāks, un tā viņi paši atņem sev enerģiju.

Cilvekam nevar notikt leelaka nelaime, ka ja viņš padodas ticībai, ka viņš ir radīts nelaimei, ka liktens viņam nav labvēlīgs. Mūsu dvēsele ir mūsu liktens: „Savās krūtīs tu nes sava likteņa zvaigzni.“ Katrs pats ir savs liktenis, no katra paša atkarajas viņa labklājība.

Katrā pilsētā ir atrodami tādi cilvēki, kuri sūdzas, ka taisni šī pilsēta ir vainīga pee viņu neveiksmem, ka teem nav nekāda eespēja tikt uz augšu, bet taisni šai pašā pilsētā ir daudz cilvēku, kuri jau ir tikuši uz augšu.

Kā lai līdz tadam cilvēkam, kurš eedomajas, ka viņš ir radīts preekš tam, lai mūžam kautos ar neveiksmem? Perinot šādas domas, mums ir tikpat maz šansu uz panākumeem, kā sagaidit no dadžeem rožu zeedus. Ja kāds cilvēks ļoti bistas no kļūdišanās un trūkuma, un tamdēļ ļoti daudz par to domā, tad tas eespeež šīs domas savā apziņā un caur to sabojā sevi, tā kā tas vairs netic savām spējam. Ār citeem vārdeem, ta gara stāvoklis un domas dara neeespējamu sasneegt to, ko viņš ir vēlejees.

Mēs neesam deezgan stingri pret sevi un prasam no sevis par maz. Mums Jaredz pašeeem sevi labakā

gaismā, un jaeedomajas, ka mūsos slēpjas deeviška visvarenība. Nebistees no sevis domat par daudz augstu; ja Deevs tevi ir radījis, tad viņš tev būs devis arī daļu no savām īpašībām.

Burvīgs un pateesi radošs spēks peemit stiprai gribai tapt par kaut ko zinamu, eedomai, ka tu jau tāds esi un tev jau peemit visas tās īpašības, kādas tu sev vēlees.

Tu gribi būt vesels un gribi tāds palikt. Tad nepeelaid nekādā ziņā citadas domas, bet domā un runā tikai par veselību un tēlo sev preekšā tikai veselīgas ainas.

Tu gribi būt dūšīgs un drošsirdīgs. Tad turees neatlaidīgi pee domam, ka tu tāds esi un ka tu ne no ka nebistees.

Ja tu esi bailīgs un kaunīgs un tev tamdēļ jaceeš, tad eedomajees, ka tu ne no ka nebistees, ka tu gribi eet augstu paceltu galvu un ka tu savu vājību visadā ziņā gribi pārvaret. Pat maskoņa veenaldziba palīdz daudz. Mēģini sev eestāstit, ka citeem cilvekeem nemaz nav laika tevi novērot, un tev ir gluži veenalga, vaj tee to dara, vaj ne.

Ja tavi vecaki un skolotaji tev veenmēr saka, ka tu esi muļķis, tad netici tam itnekad. Āpstiprini sev, ka tev ir daudz dažādu talantu un spēju un ka tu to vēl peerādīsi teem, kas ar tevi ir nemeerā.

Tad tu redzesi, ka tavas spējas augs samērā ar tavas pašpajāvības spēku.

Pašapziņas stiprinašanai ļoti labs liozeklis ir tas, ko sauc par autosuģestiju, t. i. garīga pašeedvesme. Izturees veenmēr tā, lai no tevis dabutu eespaidu, ka tev ir panākumi, ka tu attistees, ka tu esi nosvērts. Slava ka tu nemitīgi progresē, pat ta veen ir ļoti daudz vērtā. Kad tu sateeees ar savām paziņām, tad viņi tevi veenmēr novēro, vaj tu no ta laika, kad viņi tevi pēdejo reizi redzejuši, esi gājis uz preekšu, jeb atpakaļ. Ja tu esi gājis uz preekšu, tad tee dabun eespaidu, ka tu esi cilveks ar leelu nākotni.

Nedomā nekad pats par sevi zemu, nedomā, ka tu esi vājš un nespējīgs, bet domā ka tu esi stiprs un svaigs. Nepeelaid varbūtību, ka tev varetu kas neizdotees un izmet tādas domas pavisam no savas galvas.

Kas sevi ir eeraudzījis deeviško un stāvošu saka-ros ar pašu deevību, tam nav jābistas no neveiksmem un trūkuma; no tām ir jābistas tikai tādeem, kas vēl nepazist savas deeviškās ipašības.

Ja tevi ir gaišas un radošas domas, tad itu galīgi panāksi to, ko tu esi vēlejees. Esi pārleecnats, ka visam, kas ar tevi noteek, ir savs zinams eemeslis un šis eemeslis ir tavas domas.

Domas ir spēks un caur tām mēs pastāvīgi strādajam paši pee sevis un pee savu apstākļu radišanas. Šee mazee spēka vidus punkti atrodas nemitīgā darbā, formē un pārformē mūsu raksturu un mūsu dzivi. Mēs nevaram izbēgt no mūsu domu sekam, bet mēs topam par to, ko mēs gribam sasneegt.

Kādreiz kāds teicis: mūsu svarīgākais peenākums ir mācitees zinat, kas mums jadamā, un tad domat. Apustuls Pāvils pazina šos pareizās domašanas likumus; viņš zināja, ka mūsu ideali peepilda un pārformē visu mūsu būtni, ja mēs tās ceēši glabajam mūsu dvēselē.

„Viss, kas ir pateess, godīgs, taisns, maīgs, laīpns, daiļskanīgs, ir tikums un ir slavejams — par to domajeet“. Par to domajeet! Tas nav tā jāsaprot, ka mūsu domam jāeet caur galvu, kā ūdenim caur seetu, bet tām jauzkavejās pee mums un mums pee viņām, mums tās ceēši jatur dvēselē, lai tās peepilditu mūsu dzivi un taptu par daļu no mūsu „es“, par mūsu otro dabu.

Eedomajees, ja tev kāds dotu padomu peekopt ļaunas, netikumīgas un netīras domas, naidu, atreebības kāri, strīdību, skaudību un dažadas ļaunas kaislības! Nozeedzīgas domas peekopjot, cilvēks top par nozeedz-neeeku; uzkavejotees pee netīrām domam, mēs topam paši netīri.

Es nevaru no sevis izbēgt, es veenmēr esmu pats ap sevi, mans ideāls un mana garīgā pašeedvēsme nemitīgi dara uz mani eespaīdu. Lai gan mēs nevaram

izklūt paši no savas atmosferas, tomēr mums ir dota eespēja to pārformēt, pārformējot mūsu domas. Tā tad, nō mums pašēem atkarajas, vaj mēs dzivojam paradizē jeb ellē.

Kas ceeš no nelabeem eeradumeem, tas var caur pašēedvēsmi sevi no teem atsvabinat, tā kā pēdigi viņš no teem vairs negribēs nekā zinat. Šais laikos tas ir pazistams un ziniski izskaidrots fakts.

Kā tu vari gribet izvīlinat no sevis visus talantus un spējas, ja veena ceturtdaļa, puse jeb pat trīs ceturtdaļas no tavas enerģijas patērē rūpes un bailes, glēvulība un drūmas domas? Tev jaatsvabina tava dvēsele no šāda gara stāvoklim kaitīga eespaيدا, citadi tev tas būs dārgi jasamaksā ar savu dzivibas spēku un enerģiju!

Lai eedomajamees tikai, cik iznicinošs eespaids ir greizsirdibai uz cilveka raksturu, laīmi un darba spējam. Viss, kas kā slogs gulstas uz mūsu dvēseli, bailes un rūpes, kā ari greizsirdiba, kavē mūsu radošos spēkus viņu darbā. Turpretim, taisni jabrinās, līdz cik augstai pakāpei mēs varam stiprinat mūsu garigos spēkus, ja mēs domajam, ka mums ir svaigums, spēks un darba spējas.

Mēs varam labak izmantot mūsu garigo enerģiju, nekā nodarbotees atmiņā ar nepatikameem peedzivojumeem un ļaut teem atkārtotees mūsu garigo acu preekšā. Dari labak tā: ja tu esi nelabā gara stāvokli, ja tev gribās ar citeem uzsākt stridu, un tu jūti, ka nevari vairs par sevi valdit, tad met darbu pee malas. Ej nost no rakstangalda, lai viss paleek; ja eespējams, izej dabā, parkā jeb mežā un aņņemees izmest visu no savas dvēseles, kas tevi traucē saskaņu un līdzsvaru. Centees domat par skaistām un patikamām leetam, būt meerigs un jautrs, aņņemees par neekeem neuztrauktees un visus spēkus zeedot savam darbam. Brivā dabā būdams, peepūlees tādas domas noturet kaut vaj pāris minutes, eeelpo dziļi svaigu, tiru gaisu, un, mājās pārnākot, ķerotees pee sava darba, tu būsi pavisam cits cilveks.

Tu būsi pārsteigts, cik labi tas atmaksajas, kad drusku peeļiek pūles atdabūt meerīgu gara stāvokli, jo eekams tu vari būt valdneeks pār savu darbu, tev ja- atdabon eespēja valdīt pašam par sevi.

Ļoti derīgi ir sevi tā audzināt, un pat skaļeem un kodoligeem vārdeem runāt uz sevi, kā uz savu dēlu, uz kuru tu leec leelas ceribas. Ātkārto sev beeži kāda dzejneeka vārdus, peem. Ģetes pazistamo izteiceenu:

Allen Gewalten

Zum Trotz sich erhalten

jeb ko citu tamlīdzīgu, ko tu jau pazisti, jeb šim mēr- ķim mācees pazit.

Šādai garīgai pašeedvēsmei ir gandrīz pārsteidzoši panākumi.

Man ir draugs, kurš sevi izaudzinājis par leelisku cilveku pāts ar sevi sarunadamees. Kad viņš jūt, ka nav darijis tik daudz, cik būtu spējīgs darīt, ka ir iz- darijis kādu muļķību, ka viņu pee kādas leetas ir at- stājis viņa veselais prāts un ka viņš, nevis kāpj uz augšu, bet slid uz leju, tad viņš dodas brīvā dabā, mežā jeb kalnos, un tura sev garas, kodolīgas runas, kā savam dēlam jeb labam draugam, kurš draudzīgā kārtā japārmāca. Šis cilveks ar stingru pašaudzinašanu ir no sevis iztaisījis visu to, kas viņš tagad ir. Viņš ir no Ņujorkas vissliktākā kvartala un bērībā viņa au- dzinašanai neveens cilveks nav peegreezis ne mazako vēribu. Viņš nav baudījis gandrīz nekādu skolas iz- gliģitību, bet šodeen viņš ir vairak, nekā veenkārši izgli- tots cilveks un to visu viņš ir eeguvis pēc savas piln- gadības.

Teem cilvekeem, kas aiz eeraduma nomocas ar rūpem un savu gara stāvokli, vajadzētu darīt tapat un ar sevi nopeetni runāt, jo dzivot pastāvīgās bailēs un rūpēs ir mociba.

Tikko tu jūti, ka šee ļaunee gari tevi grib apstāt, dzen tos tūliņ prom un leeto isto lidzekli. Eedomajees ka tu esi drošsirdīgs un saki pats uz sevi: es neesmu glēvulis, es nebistos, es neļaušu bailem sevi nomākt un savu dzivi samaitāt.

Nav tāda likteņa, kas veenam lemtu paceltees, bet otram eet bojā. Tik tas ees bojā, kas ar savu bojā eešanu apmeerinajas.

Pasaule peeder uzvaretajam, bet uzvaretajs var būt ikkatrs, kam ir gribas spēks un izturība. Nav tādu likumu, pēc kureem šis pasaules bagatība būtu peeeetama tikai nedaudzeem izredzeteem, bet ne man un tev.

Kas ir mācījees peepildit savu dvēseli ar domam, kas to pacilā un eedveš tam drosmi, preeku un cerību uz nākotni, tas ir atminejīs dzives visgrūtaki atminamo mīklu.

Sestā daļa.

Drūms gara stāwoklis.

Ticība ir labakā pretģifts pret rūpem. Mēs rūpejamees, tamdēļ ka neredzam ceļu; ticība to redz. Mēs nespējam domāt skaidri un spēcīgi, kad mūsu garu nomāc rūpes. Rūpes aptumšo garu un traucē domas.

Kas smejas tad, kad tam kas neizdodas, tas ir pāraķs par tādu, kas pee katras neveiksmes zaudē sparū. Cilveķs, kas smeķās tad, kad visi, rādās, ir pret viņū savvēreķušeēs, tas rāda, ka ir no tāda materiala, no kāda ir taisiti varoņi.

Karleils, kas to laikam zin no rūģteem peedzivoģumeem, saka, ka daģeem cilveķeem ir brinišķas dāvanas, bēt nelaimigeem. Daģeem, pateesi ir dāvanas izstarot garigu ģifti. Tee aņņem tevi ar savu drūmumu, kā tu ari neturetos tam preti. Tee saka, ka tādi viņi esot jau peedzimuģi un nevarot bēt citadi, kā tikai drūmi un izmisuģi.

Tās ir tirās muļķības. Neveens nav dzimis preeķ tam, lai būtu nelaimigs, lai daritu citus nelaimigus un raditu ap sevi drūmu atmosferu. Mūsu raditaja nolūķs ir darit mūs visus laimigus.

Ja tu starp saveem lidzcilveķeem dzivo ar veenmēr saskābuģu ģimi, izplati garigu ģifti, šaubu un baiģu digģus, ģģļevulibu un izmisumu, tad tas ir tikpat daudz, it kā tu eevainotu cilveķa meesu. Saģiftet cilveķa laimi ir tas pats, kas saģiftet cilveķa meesu.

Tas ir brinišķi, ka ir daudz tādu cilveķu, kas ir katrreiz mājā tad, kad viņus apceemo drūmums, itkā tas teem būtu miļģ veesis. Tee ļoti labprāt runā par savu „nelaimi“, attēlo to visos sikumos un stāsta viseem, cik

liktens teem ir breesmigi nelabvēlīgs. Leekas, it kā teem būtu slimīga teeksme mūžīgi aplūkot no visām pusēm to, kas sarūgtina viņu dzīvi un kavē tos sasniegt viņu mērķus.

Ļauno domu radītās ainas dziļi eespeežas cilveka dabā.

Raditajs mums ir licis dzīvot šai jaukajā pasaulē lai mēs būtu laimīgi un nevis tamdēļ, lai mēs vaimanadami un sūdzedamees sabojātu dzīvi arī saveem līdz-cilvekiem.

„Jautra un prātīga seja ir cilveces progresa gala mērķis“, saka Emersons. Ģete saka pat tā: „Kamdēļ eksistē milzīgais skaits sauļu, planetu, mēnešu, zvaigznes un peena ceļš, kometas un miglas plankumi, pasaules, kuras attistas un kuras jau ir, ja cilveks nav laimīgs un nespēj preecatees par savu dzīvību?“

Pasaulē nav veetas saigušiem, drūmeem un izmisušiem cilvekiem. Neveens ar tādu cilveku negrib dzīvot kopā, ikkatrs viņa tuvumā jūtas nospeests, pee nelaba gara stāvokļa un cenšas tikt tālak prom.

Nelabs gara stāvoklis „kad cilveks redz visu ap sevi melnā krāsā“, paveicina dažādu slimību attistišanos, jo tas novājina ķermeni un traucē visas funkcijas.

Nekas nav tik lipīgs, kā nelabs gara stāvoklis.

Cilveki, kam šad un tad uznāk nelabs gara stāvoklis, ir it kā no nelabēem gareem apstāti. Tanis laikos tee nevar būt laipni, pat ne peeklājīgi, pat pret savu ģimeni. Tee domā, ka šādos brižos teem nav sevi jasavalda, tee laiž vaļu savām ļaunajām jūtām un dara visus apkārtejos cilvekus nelaimīgus.

Dažreiz visa ģimene ceeš no tāda saiguša, drūma un nemeerīga cilveka. Nekas tam nav pa prātam, ne laiks, — nedz kas cits. Kad citi grib kur eet, tad viņš grib palikt mājā jeb eet kur citur — lai kā, viņš grib ko preteju. Starp viņu un apkārtni ir mūžīga nesaskaņa, viņam nav nekad kopīgu preeku ar citeem. Viņš ir netik veen pats nelaimīgs, bet neļauj arī citeem būt laimigeem.

Ka tādeem cilvekeem tomēr ir eespējams par sevi valdit, peerāda gadijums, ja nejauši eeronas kāds veesis. Dažreiz nelabā atmosfera izklist tai brīdi, kad atskan durvju zvans un teek peeteikts veesis; grūtsirdības upuris tad izkūst laipnos vārdos. Gluži tāpat ir ar dažu dāmu parastajām galvas sāpēm, kuras uz galvošanu neeeradisees tai deenā, kad ir eelūgums pee prezidenta jeb kāda cita „leela zvēra“. Ja nu taisni bez šim galvas sāpēm nevar iztikt, tad tās var atlikt uz deenu vēlāk. Tā šee gara stāvokļa mocitee cilveki tomēr kau-nās no saveem draugeem un teem „atspid gaišs acumirkliis“, kad atnāk veesi.

Tāda padošanās gara stāvoklim ir veeglprātīga enerģijas tērešana, kuru varetu izleetot daudz leetderigaki.

Tas ir ļoti bēdīgs skats, kad spēka pilns cilveks paleek par sava gara stāvokļa vērgu. Viņam varbūt ir lemts un viņš ir spējīgs būt par vadoni pār simteem darbineeku leelā uzņēmumā, viņš varbūt ir dzimis, lai daritu leelas leetas, — bet viņš, turpretim, mocas drūma gara stāvokļa važās un krit ļauneem gareem par upuri, kurus varetu nomākt peecās minutēs, ja tik pats apzinatos, kādi tam ir spēki.

Cilveks, kas ir sava gara stāvokļa bezspēcīgs upuris, nekad nevar būt noteicošs, tas nevar pat eeņemt atbildīgu veetu, kur būtu jataisa ātri un patstāvīgi slēdzeeni. Skatotees pēc sava gara stāvokļa, tam veena un ta pate leeta rādas brižeem veegli, brižeem grūti izvedama, brižeem izdevīga, brižeem neizdevīga; kādreiz tas ir bailīgs un tam rādas, ka veikals prasa pārmērigu taupību, tūliņ otru deenu tas jau runā par veikala paplašinašanu — tā tas šūpojas uz augšu un uz leju. Dažreiz dūšas sašļukums ir tas, kas dažam cilvekam leek taisit nepareizu sreedumu, leek pat izdarit visleelako muļķību. Ja tu esi pazaudejis humoru un nezini uz kuru pusi eet, tad ar tevi stāv bēdīgi, jo tad tu vairs neesi spējīgs taisit pareizu planu un neesi spējīgs noteikt, kas tagad vislabak būtu darams. Tik tad tu driksti par kādu leetu noteikt, kad tu esi vēss un meerīgs.

Tu nevari pareizi valdit pār savu prātu un spreedumu, ja tavu dvēseli aptumšo bailes, šaubas jeb drūmums. Tādā stāvokli būdams netaisi nekad noteiktu slēdzeenu par kādu noteiktu leetu. Ja tu gribi pareizi domāt, tad tev ir vajadzīgs meers, līdzsvars un jautris prāts.

Daudzi neteek tamdēļ uz preekšu, ka tee izšķir svarīgus jautajumus tādos brižos, kad viņi nav labā gara stāvokli, kad tos pilda bailes. Ko zem tāda sloga dara, tas, pa leelakai daļai, nekam neder. Kad mūs peepeši pārsteidz ar kādu svarīgu jautajumu, tad mums ir vajadzīga apķēriba, bet ta mums ir tikai tad, kad mums galva ir vēsa un mūsu gars līdzsvarā.

Ja tādā bridī tavu garu nomāc smagas rūpes un bailes, tad netaisi nekādu slēdzeenu. Veenu leetu tu gan tad vari darīt: dari galu tādām stāvoklim, novadi savas domas uz pretejam sleedem. Eedomajees, ka tu esi meerīgs! Ātrod pats sevi, atrod savu garīgu līdzsvaru, tad tu būsi atkal prātīgs un spēsi pareizi spreest.

Mūsu radītāja nolūks nav bijis darīt cilveku par savu kaislibu vērgu, nedz ari par sava gara stāvokļa upuri. Cilvekam nevajag jautat savam gara stāvoklim, vaj tas dara savu peenākumu jeb ne, vaj tas izpilda pareizi savus uzdevumus. Tam ir dota spēja valdit par sevi, kā ari pār saveem apstākļeem.

Kaut cik peedzivojušam garam ir eespējams nedaudz acumirkļos uzvaret savu nelabo stāvokli pat visļauņakajos gadījumos. Tomēr beeži mēs taisam leelu kļūdu. Tad, kad mums vajadzētu plaši atvērt mūsu dvēseli, lai tur varetu brivi eeplūst preeka saules stari un ceriba, mēs noslēdzamees un cinamees tumsā ar spokeem, kurus varetu aizdzit veens veenīgs saules stariņš, kas eespidetu mūsu dvēselē, jo spoki mit tikai tumsā.

Āugstakā māksla, kura mums, cilvekeem, būtu jā mācas, ir — neļaut mūsu meera, laimes un sekmju eenaidneekeem eekļūt mūsu dvēselē. Mums jā rāda mūsu dvēselei tikai tas, kas ir daiļš un — ne reebīgs, pateesiba un ne viltus, saskaņa un ne nesaskaņa,

dzīvība, un ne nāve, veselība, un ne slimība. Ne katrreiz tas ir veegli, bet veenmēr un katram eespējams. Preekš tam nav nekas vairak vajadzīgs, kā mācēt veikli un pareizi domāt.

Labākais līdzeklis aizdzīt tumsu ir atvērt brīvu ceļu gaismai. Ja mēs gribam atsvabināties no nesaskaņas, maldeem, un visa nedaiļa, tad mums jāatver mūsu dvēsele saskaņai, pateesībai, daiļumam. Ja mēs gribam atsvabināties no tā, kas ir rūgts un pretīgs, tad mums jāskatas un jādomā tikai par to, kas ir salds un veselīgs. Dvēselē nevar mājot divas gluži preteju virzeņu domas, tamdēļ mums jāeiron ar labām domām izdzīt ļaunās, lai pēdejās neesakņotos mūsu dvēselē. Jau no bērības mums vajadzētu mācīties atsvabināties no nepatīkamām, neveselīgām domām, katru rītu skatīties pasaulē ar svaigām acīm, neceest savā apkārtnē neka nedaiļa, bet eegādāties tikai daiļas leetas.

Eedomājāties tādu viru, kā Ruzvelts, kad tas būtu katru rītu apjautāties par sava gara stāvokļa, vaj šo-deen tam būtu jāizpilda savi uzdevumi jeb ne! Eedomājāties, ja tāds cilvēks, no kura atkarīgas veselas tautas labklājība, būtu atkarīgs no sava gara stāvokļa! Veenalga, vaj tev patīk jeb ne, apstiprini pats sev, ka tev jāpatīk, jāgrib, ka tev patīk darīt savu peenākumu. Tici, tad tā būs.

Ja tu kādreiz nokļūsti grūtā stāvoklī un jūti, ka tev nepeeteek spēka, tad tomēr mēģini vēl stipri un neatlaidīgi sev eestāstīt, ka visam jāeet labi, jo tu tak dzīvo Deeva radītā pasaulē. Turees ceesi par šīm domām, tad tu, par brīnumeem, redzesi, ka nelaimīgais gara stāvoklis un neizdevīgie apstākļi sāks pamazām izklist.

Ja tev tad tomēr vēl grib uzmākties nelabs gara stāvoklis, tad paleec veens pats ar sevi un runā ar sevi nopeetni, kā tu runātu ar bērnu jeb draugu, ja tas būtu pazaudejis sparū. Vislabāk nomazgāties preekš tam viscauri, apģērbees tīri un labi. Tad runā ar sevi šādi:

„Tas ir nedabīgs stāvoklis. Tik saskaņā ir mūžīgais un pateesais. Nesaskaņa nav nekas cits, kā

saskaņas trūkums, nevis kas noteikts pats par sevi." Pēc neilga laiciņa tad tev būs eespējams savu dvēseli atsvabināt no tumšajiem bēdu mākoņiem.

Peedzivojumi mums jau ir rādījuši, ka šādi nelabi gara stāvokļi aizeet. Vaj nu mūs apceemo kāds jaunibas draugs jeb skolas beedris, jeb kāds jautris paziņa, jeb mēs esam taisījuši kādu ceļojumu, jeb mums ir atgadījees kas patikams, — ar veenu vārdu sakot, tas bij kas pretejs mūsu nelabajam gara stāvoklim. No tam mēs redzam, ka ļaunas domas aizdzen gluži preteju nokrāsu domas, tāpat kā gaisma aizdzen tumsu. Tamdēļ strādā tūliņ pretim, tikko tu jūti, ka tev sāk uzmāktees nelabs gara stāvoklis: atmet darbu, peepildi savu dvēseli ar jautrām domām, kaut gan no sākuma tas tev naksees grūti.

Ja tu uzmanīgi mekletu pēc šāda gara stāvokļa cēloņa, tad tu driz to atrastu sava ķermeņa veselības stāvokli; vaj nu tu esi noguris. pārstrādājees, vaj veenkārši pārēdees, vaj ari kaut kā citadi neesi eeturejis mēru. Ātrodi izdevību omulīgi pavadīt kādu laiciņu, tā kā tu daboni smeetees. Dažam jau peeteek ar jautru parotaļāšanos ar saveem bērneem, dažs ņem palīgā kādu komisku teatra izrādi, dažs meklē apmeerinajumu veeglā un jautrā sarunā ar saveem paziņam, dažs nogrimst kādas derīgas grāmatas lasišanā. Kad tu ar sevi esi ticis galā, tad ir ļoti eeteicams kādu stundiņu pagulet.

Kāds no maneem paziņam saka, ka viņa labakā atpūta esot tad, kad viņš noguris pārnākot no sava darba, nomazgajas un skaisti apģērbjas. Tad viņš jūtotees kā no jauna peedzimis. Var jau ari būt, ka mūsu rūpes un saigums kaut kā peeķeras pee mūsu drēbem, kuras mēs valkajam visu deenu un kuras ir pilnas ar mūsu meesas izgarojumeem, tā kā līdz ar drēbju pārmaiņu, mēs pārmainam ari gaisu ap sevi.

Teв jaatron pašam, kas tavu gara stāvokli spēj uzlabot. Par visām leetam, tev jāprot valdit pār to, kas tevi nospeež, tev jāprot izkjūt no tumsas gaismā. Pārdomā labi, ta tak ir netikveen muļķība, bet nozee-

dziba, ka šini jaukajā pasaulē, kur ir tik daudz preeku un patikamu leetu, tik daudz izdevības būt laimigeem, mēs staigajam apkārt noskumuši un saiguši, it kā visa pasaule būtu tirais nelaiemes pereklis.

Izdzēs no savas atmiņas visu, kas tev ir bijis nepatikams un pretīgs, no ka tev ir bijis jaceeš, kas tevi ir kavejis tikt uz preekšu. Tādu nepatikamu peedzi-vojumu ainas nedrīkst atdzīvotees tavā dvēselē; pret tām ir tikai veens līdzeklis: aizmirst!

Ja mēs pee šādām atmiņām uzkavejamees, tad tās top arveenu dzivakas, drūmakas un mocošakas; tamdēļ izmet tās no savas atmiņas, kā zagli kas laužas tavā mājā.

Kāds nervu ārsts eeteic pret nelabu gara stāvokli sekošu līdzekli: mēģinat smeetees, kaut arī uz to nav ne vismazakās patikas; peeteekot pat ar veenkāršu mimiku, mutes kaktiņus savelkot uz augšu, lai atvērtu tos nervu ceļus, pa kureem plūst jautribas straume.

Neļauj sev sabojat izredzes nākotnē no tām grūtībām, kas tevi nospeež tagadnē. Padebeši, kas šodeen aizsedz sauli, var būt līdz ritam sen jau izkliduši. Dzive jauzskata no pareizā redzes punkta un visām leetam jamācas pazit tās istā vērtība.

Katra, ne visai spēcīga, cilveka dzizē atrodas tādi briži, kad rādas, eet atpakaļ ir veeglak, nekā uz preekšu. Atpakaļrāpuļojot mēs neeegūsīm uzvaru; tamdēļ mums janoārda visi tilti un jaaizsprosto visi ceļi, kas ved atpakaļ, citadi tee var būt par kārdinašanu mūsu vājibai un nenoteiktībai. Mums jarada sevi noteiktība un izturība, lai tiktū uz preekšu arī uz tumšā ceļa un pāri viseem šķēršļeem.

Mēs esam paši sev visniknakee eenaidneeki, jo ar savām tumšajām domām un drūmo gara stāvokli mēs sabojajam savu dzivi, kurpretim mums vajadzētu radīt sevi drosmi un ticību, lai mēs preecīgi un cerību pilni varetū lūkotees nākotnē. Jau pee pirmās neveiksmes, tikko mums druscīņ ķerās, mēs eelaižam savā dvēselē visu iznicinošas domas, šaubas, bailes un pagurumu, it kā vērsi stiklu leetu veikalā, un tas, pee ka

mēs esam gadeem strādājuši, iznikst veenā deenā, un mums jāšāk atkal viss no gala. Tādos gadījumos mēs līdzinamees vardei, kas eekrituse akā: mēs rāpjamees uz augšu, lai atkal kristu atpakaļ.

Kad mēs reiz nāksim pee atziņas, ka izniciošas domas ir ļauni eenaideeki? Ār veenu pindzeles vilceenu mākslineeks var iznīcinat savu gleznu, pee kuras tas strādājis gadeem. Tāpat mūsu dvēseli visisakā laikā var samaitat ar rūpem, raizem, naidu, bēdam un tamlidzīgām domām, visu mūsu dzives gleznu, pee kuras mēs esam strādājuši ilgu gadus.

Kad tu jūti, ka tev sāk zust drosme, tad novērsees no šādām domām. Āizgreetees garīgi uz otru pusi, apstājees un ej us preekšu preteajā virzeenā. Tiklidz tu domā, ka tev klāsees slikti, tu dod eespēju sev slikti klātees. Turpretim, ja tu savas domas un skatus raidi preteajā virzeenā, tavas nākotnes ceribas izmainas un lidz ar to tava nākotne.

Septitā daļa.

Līdz ar domam pārvēršas arī pats cilvēks.

Ja kādam cilvēkam visu mūžu nekur nevelcas, tad gandrīz katrreiz par eemeslu ir pašam savu vājību nepazīšana un neprašana tās apkarot.

Preekš vairak gadeem Ņujorkai bij uzbrukuse savada nelaime. Tagadejā Centralparkā un tagadejās augšpilsētas daļās bij apmetušeess uz dzīvi tā sauktee „kvaetri“, varmācīgi cilvēki, kuri uzcēla būdas uz tukšeem gruntsgabaleem un cēla neērtības šo gruntsgabalu istajeem ipašneekēem. Ja pēdejee ilgaku laiku nebij mājā, tad šee eeceļotaji uzskatija sevi par tādeem.

Ir vēl citi tamlīdzīgi varmācīgi peedzīvotaji, kas dažeem cilvēkeem dara daudz raizes. Tās ir ļaunas domas, aizspreedumi, maziskums, mārīcība, glēvulība, skaudība un greizsirdība, un vēl daudz dažadas mazas savadības, kuras no sākuma rādas gluži nekaitigas, bet ar laiku eesakņojas tā, ka vēlāk tās ir grūti iznīdet.

No sākuma grūti saprotams, bet ar katru deenu mums top skaidraks tas, ko leele filozofi un dzejneeki jau sen zināja, kas skaidri ir izteikts pazistamajā teikumā: „Dvēsele pate rada sev meesu“.

Tas ir jasaprot taisni burtiski atteecībā uz mūsu dvēseli un meesu. Daži cilvēki, kuri šī izteiceena kodolu ir jau atraduši, gada laikā tā pārvērtuši savu ārejo izskatu, ka tos grūti pazit. To tee sasneeguši veenīgi ar „pareizu domašanu“. Āgrak to sejā bij lašams drosmes trūkums, bailes, glēvulība un rūpes, tagad tee stāv cerībā un preekā.

Jau apustuls Pāvils to zināja, jō citadi tas nebūtu teicis: „Pārvēršat sevi atjaunojot savu garu“.

Kur valda radošs spēks, tur nav veetas iznīcībai. Kamēr mēs topam un mūsu garu atjaunojam, tikmēr mēs varam būt droši, ka mums nedraud atpakaļrāpulība,

izvirtība un citi ļaunumi. Mūsos nemitīgi un noteiktā kārtībā noteek veelas un spēku atjaunošanās. Šo gaitu tomēr var traucēt nelabas domas un neharmoniski gara stāvokļi.

Jau daudzi ir brīnejušees, cik spēji izklist tumšee padebeši, kas aizklāja mūsu dvēseli, cik spēji atspid preeka saule, un cik ātri var grozitees mūsu izredzes. Tās ir labas, miļas, skaistas domas, kas mūsu gara stāvokli tik peepeši var grozit.

Ir peeņemts domat, ka mūsu smadzenes nepadodas nekādām pārgrozibam, ka caur eedzimtību to darbībai ir novilkta noteikta robežas un, ja daudz, tad tikai r eespējams tās drusku izdaiļot. Tomēr varetu peevest ļoti daudz peemēru, ka cilveki ir pārveidojuši veselas daļas savās smadzenēs un radījuši sevi tādas spējas, kādas teem no dzimšanas nav bijušas jeb ari nav attistiitas. Dažreiz visas būtnes viduspunktā atrodas tāda ipašība, kāda šim cilvekam no sākuma ir pilnīgi trūkuse un kuru tas pats sevi ir radījis.

Ņemsim, peemēram, drosmi. Daudzeem šis ipašības ir tik maz, ka teem nav nekādas izredzes nākotnē. Tomēr vecaku un skolotaju sapratīga audzināšana var šo ipašību attistit tādā mērā, ka ta top par leelu spēku un šeem cilvekeem par savām sekmem japateicas taisni savai drosmei. Drosmi var eeaudzinat izkopjot pašpaļaušanos, uzturot veenmēr domas par drosmi, attēlojot varoņu dzives gājumu un to darbus, eestāstot, ka bailes nav nekāda patstāvīga ipašība, bet tikai drosmes trūkums, ka drosmē ir eedzimta ikkatram cilvekam, bet dažam ta atrodas nolaistā stāvokli. Bez tam vēl ir javingrinās drosmē izdarot atteecīgus darbus.

Smadzenes var pārvērst ar pašu smadzeņu darbību, ar šis darbības cēloņeem un dažadeem apstākļeem, kas cilvekam dzivē gadās. Tāda cilveka smadzenes, kas dzivo pilsētā un strādā smadzenes peepūlošu darbu, stipri atšķiras no tāda cilveka smadzenem, kas dzivo uz laukeem un strādā meerīgu, noteiktu darbu. Daudzee eespaidi, kurus pilsētas dzive atstāj uz smadzenem, leek tām gluži savadi attistitees. Leel-

pilsēneeks domā straujak un asak, tamdēļ ka no viņa daudz prasa, un viņš ir gluži citadaks cilveks, nekā zemneeks.

Smadzenes veegli peemērojas apstākļeem. Katrai profesijai ir savas ipašības un tās attista peemērotas spējas un ipašības, kurām peemērojas smadzenes. Leela starpība ir starp garidzneeku jeb zinātneeku un veikalneeku; tāpat, gluži citadas ipašības attistas tādā cilvekā, kam jābūt citeem par vadoni.

Tāda apkārtne, kurā attistas godkārība, atstāj leelu eespaidu uz smadzenem un leek tām attistitees zinamā virzeenā. Zēnā, kurš dzimis un uzaudzis maz apdzivotā apvidū, attistas seviški stiprā mērā kāds zinams talants, jeb tas paleek neattistīts, tamdēļ ka trūkst vajadzīgā eerosinājuma. Turpretīm, ja viņš nokļūst pilsetā un viņa godkārība sāk darbotees, tad var pārvērstees visa viņa smadzeņu būve. Cik beeži mēs sastopam skolā un augstskolā tādas peepešas pārgrozības ar jauneem cilvekeem. Sateekotees ar citeem beedreem, tajos attistas godkārība, tee sāk sajust sevi spēku, par kuru teem līdz tam laikam nav bijis ne jausmas, un tā visa viņu dzives gaita ņem citu virzeenu.

Ir bijuši daudz tādu gadījumu, kur snaudošs talants sāk attistitees līdz ar dzives veetas un nodarbošanās pārmaiņu.

Ja mēs redzetu smadzeņu attistišanos un spētu eeskatitees smadzeņu pārvēršanās un rakstura attistišanās noslēpumos, tad tas, bez šaubam, eenestu leelas pārmaiņas un atjaunotu visu audzinašanas zistemu. Skolo-tajs un vecaki turpmak pazis smadzeņu konstrukciju; tee zinās, kā jāattista trūkstošo un jāstiprina vāji attistiti talanti, radot jeb paleelinot zinamas smadzeņu šūniņas.

Nesen mirušais pasaules slavenais profesors James Harvards sacija, ka visveeqlakā doma atstāj pēdas smadzenēs un spēj tās pārvērst. Kā labas, tā sliktas domas atstāj eespaidu smadzenēs un ja tās teek atkārtotas, tad netikveen paleek par garīgu eeradumu, bet pārgroza visu smadzeņu būvi, tā kā atgriešanās top

arveen grūtaka. Mīlestības pilns raksturs paleek ceets un nedaiļš peekopjot naida un atreebibas domas. Turpretim, ja tu gribi attistit daiļu, mīlejošu būtni, tad tev tas jazin jau eepreekš, ka ar naidīgām un skaudīgām domām un bez mīlestības tu to nepanāksi.

Turi savā dvēselē kādas zinamas domas, kamēr tās, vārda pilnā nozīmē, eespeežas tavās smadzenēs; tā tu savu raksturu vadi zinamā virzeenā. Vārds „karakters“, burtiski tulkojot, nozīmē „eerastais“. Tādā kārtā tu eegūsti jaunu eeradumu un dari sevi par pavisam citu cilveku.

Ja cilveks jūt, ka tam trūkst kādas zinamas spējas, kurām preekš viņa būtu leela nozīme, tad beeži par eemeslu tam ir atteecīgu smadzeņu daļiņu neattistišanās, kas ceļās no šo smadzeņu daļiņu nevingrināšanas, kaut gan ir eespējams tās pamazām attistit un eegūt neesošās spējas. Koncentrē eeeši un enerģiski savas domas uz to ipašību, kādu tu vēletos lai tev būtu; caur to teek stiprinatas atteecīgās smadzeņu šūniņas. Ja tu svārstees un tev trūkst noteiktības, tad mēģini sev eestāstit, ka tu esi spējīgs meerīgi un noteikti taisit svarīgus slēdzeenus. Nepeelaid nekad domas, ka tu taisni šini ziņā būtu vājš.

Ziniba par smadzeņu konstrukciju mūs māca kā pārvaret nevēlamas ipašības un kā cilveka vājības pārvērst par teīcamām ipašībām. Mēs atzīsim, ka mūs stiprina smadzeņu vispusīgā attistišanās, un ka ļoti nepareizi ir attistit tikai veenu jeb dažas spējas, bet citas, ne mazak svarīgas, atstāt novārtā, jo šāda veenpusīga attistišanās ir mūsu tagadejo laiku nelaime un pastāvīgi apdraud mūsu veselību.

Ja tu gribi sevi attistit kādu tev trūkstošu jeb vāji attistitu ipašību, tad eedomajees labi skaidri sev šo ipašību tās vispilnīgākajā formā un sargā savas smadzenes no pretejas ainas. Domā un rikojees tā, itkā tev tāda ipašība jau būtu un vingrinees tajā pee katras izdevības. Tad tavās smadzenēs radisees jaunas un stipras šūniņas un vājās dabūs jaunu spēku.

Mācees eedomatees, ka tev ir tas, kas tev trūkst. Tici stipri, ka tev ir teesibas uz to, kas tev ir vajadzigs un ka nekādā gadījumā tev nav no ta jaatsakās.

Mēs topam kas mēs gribam tapt. Ja mēs tura-mees pēc visa laba, augsta un daiļa, tad mēs pamazam to sevi audzinam, jo citadi tas nemaz nevar būt. Tās teekšanās, kas atrodas mūsu dvēselē uz pirmā plāna, peepilda mūsu dzivi, un ja tās ir zemas, netiras un lo-piskas, tad mūsos attistās līdzīgas ipašības, jo idealeem seko pateesiba.

Daudz cilveku domā, ka talanti var būt tikai ee-dzimti un tajos var drusku eevingrinatees un tos izkopt, bet tos pastiprinat jeb no jauna radit nav eespējams. Tagad, turpretim, mēs esam tuvu atzišanai, ka mūsu garīgās un smadzeņu spējas var leeliski pavairot caur zistematisku domašanu, pee tam vēl samērā isā laikā.

Driz peenāks laiks, kad audzinašanas un izglitības galvenais mērķis būs pareiza dvēseles audzinašana un vājo smadzeņu šūniņu attistišana, lai stiprinatu vā-jās spējas, vingrinot atteecīgās smadzeņu daļiņas. Āri netikumīgus un nozeedzīgus dzinuļus ir eespējams iz-nidet, saprātīgi rikojotees.

Lai iznidetu ļaunumus un vājības, ir eeteicams iz-kopt prctejas, labās ipašības, tad nevēlamais driz pats izniks. Teekšanās pēc kaut ka laba un augsta ir laba-kais pretspars visam zemam un ļaunam. Ja mēs ee-ronam veenmēr dzitees pēc kaut ka augsta, tad viss zemais mūsos nobeigsees aiz apkopšanas trūkuma, jo attistās tikai tas, ko mēs barojam un kopjam.

Āgrak domaja, ka garīgās spējas un ipašības nav eespējams izkopt un grozit; tagad šis domas ir atzitas par maldīgām. Tagad ir atrastas dažadas rotaļas bērnu dārzos, kas attista dažadas spējas. Ir izrādijees ka rotaļa, kurā vingrina drosmi, dara labu eespaidu uz kautrigeem un glēveem bērneem, tā kā saprātīgi rikojo-tees tos var atsvabinat pavisam no bailiguma un kautri-bas. Ār tādu rotaļu palīdzību, kas attista jautru prātu, ir darits leels eespaids uz tādeem bērneem, kam

mājas dzīve sneedz maz preeka, un teem draud melanholija. Zem šo rotaļu eespaيدا izmainas visa viņu āreene.

Ta ir leela nežēlība, kādam cilvēkam pārņemst viņa nepilnības, vājības un savadības. Tāda cilvēka stāvokli nevajag padarīt vēl grūtaku, bet tam jāpalīdz un jāee-dveš drosme.

Ja kāda jauna meitene nav tik skaista, kā viņas beedrenes, tad to nevajadzētu tai pastāvīgi atgādināt, bet vajadzētu tai mācīt turet preekš acim skaistuma ideālu, kamēr tās ģimja izteiksme pārveidojas. Tai jāmāca, ka dvēseles daiļums ir tūkstotreiz vairak vērts, nekā meesas daiļums, un ka ta, izkopjot savu dvēseli un mācotees laipnību un labsirdību, var darīt sevi tik peevilcigu, ka neveens vairs neredzēs viņas ārejos trūkumus.

Tūkstošeem cilvēku eekaļ savu dvēseli nezinašanas un aizspreedumu važās, izķēmo to ar rūpem, baile, un glēvulību, un tādā kārtā neattista sevi ne desmito daļu no ta spēka, kas viņeem ir dots no dabas. Tee nezin, kas ir brīvība, jo to gars ir nōmākts no bailem, naida un kaislibam. No tāda stāvokļa nav grūti atsva-binatees, ja tik mēs zinam, kā attistās eeradumi. Visa māksla ir ta, ka mēs kamolu attinam pretejā virzeenā, nekā mēs to satinām.

Ņemsim, peemēram, ātras dusmas. Pašsavaldiša-nās nav nemaz tik grūta, ja mēs attālinam no sevis to degošo veelu, kas mūsu asinis ir sakarsejuse. Turpretim ja tu vēl lej eļļu uguni leetodams dusmigus vārdus un žestus, ja tu pacel balsi, rādi dūri un laid dusmam pilnigu vaļu, tad tu vari sevi nedaudz acumirkļos novest līdz ārprātīgām dusmam. Tādos gadījumos atmet visas kustības, kuras tev diktē dusmas, pamēģini domāt par mīlestību, laipnību un labsirdību, kaut gan no sākuma tas tev izdosees tikai ārigi, tu domasi tikai vārdus, bet tavas jūtas paliks neaiztiktas; tomēr leetojot šo pretlidzekli, tu jutisi, ka dusmu uguns sāk pamazam dzist.

Māte, redzedama savā bērņā ideālas ipašības, cenšas tās pabalstīt. Ir arī tādas mātēs, kas savos bērņos redz tikai sliktās ipašības un cenšas tās apkarot teeši, neleetodamas labās ipašības kā pretlidzekli. Tas ir

tikpat muļķīgi un bez sekam, kā kad mēs gribetu no istabas izdzīt tumsu, bet netaisam vaļā logu slēģus un nelaižam eekšā gaismu.

Tagad audzinataji sāk atzīt, ka ipašības, kādas mēs vēlētos redzēt mūsu bērnos, skolneekos un audzēkņos, mums viņos jārada caur mūsu domam, caur eedvesmi, jo mūsu domas viņos rada līdzīgas domas. Audzēknis jūt sava audzinataja domas: ja tās ir ideālas, tad arī viņā attistas tādas pat; bet ja jūs nesaudzīgi kritizejeet viņa kļūdas, saprotams, lai viņu no tām atsvabinātu, tad tās eespeežas viņā vēl dziļāk.

Tas pats sakams arī par mūsu pašu attistību. Ja mēs par daudz domajam par savām kļūdām, tad mēs tās vēl jo dziļāk eespeežam savā apziņā un tās atstāj uz mums vēl leelaku eespaaidu. Turpretim, ja mēs sev tēlojam preekšā laba cilveka ideālu, kāds mēs gribetu būt, tad mēs atveram savu dvēseli visām tām jaukajām ipašībām, kādas mūs radot Deevs mūsos ir eelicis.

Daži garīdzneeki ir darijuši labu eespaaidu uz pakļīdušeem cilvekeem un atgreetuši tos no netikuma tamdēj, ka viņi šais nelaimīgajos vēl redz deeviško un nekad nezaudē cerību, ka no teem vēl kas labs var iznākt. Bez šādas dzīvības pilnas cerības neveens cilveks otram nevar līdzet.

Pasaule ir gājuse milzu soļeem uz preekšu dabas spēku apkarošanā un laika un naudu eetaupošu darba formu atrašanā. Bet mākslā pareizi audzinat cilveka dvēseli, mēs vēl neesam deezcik tāju tikuši.

Nākotnes ārstam būs pazistama arī cilveka dvēsele un viņš cilvekus mācis pareizi domat, jo pareizas domas rada pareizu dzīvi, un izlabojot savas domas, mēs izlabojam savu dzīvi. Tas ir arī ļoti plaši atteecinams uz meesīgo veselības stāvokli. Viseem mēģinajumeem ārstet mūsu meesas vājības jasākas ar gara stāvokļa uzlabošanu. Jo neatlaidīgāk mēs cenšamees iznīdet no mūsu dvēseles slimības ainu, jo dzīvāk mēs sev iztēlojam deeviško būtni visā viņas pilnībā, jo leelakas sekmes mēs varam sagaidīt. Līdz ar dvēseli pārvēršas viss cilveks.

Āstotā daļa.

Traucejošās bailes.

Baiļodamees un mocīdamees ar rūpēm mēs tuvinām sev taisni to, no ka mums gribētos atsvābināties. Bailes bojā veselību, saīsina dzīvi un laupa darba preeku.

Neticami leelu eespaidu atstāja nesenā Halleja kometas parādīšanās uz neizglitotiem un māņticīgajiem visā pasaulē. Tūkstošiem cilvēku no bailēm it kā pamira un nopeetni saslima. Daudzi, domādami ka pastarā deena jau klāt, atkal atzinās sen nodarītos pārkāpumos. Ņujorkas un citu leelako pilsētu nabadzīgo ļaužu kvartālos bija sastopami ļaužu bari ar krusteem rokās; dažus redzeja kritam ceļos un lūdzam Deevu. Deenvidus Āmerikas valstis stāp nēģereem valdīja leels uztraukums, citīga baznīcas apmeklēšana un atsacišanās no darba.

Ja tādas leetas būtu notikušas vidus laikos, kad dabas parādības vispār bij maz pazīstamas, tad nebūtu ko brīnēties, bet ja tas jaredz mūsu tagadējā civilizācijas un izglītības laikmetā, tad tas ir bēdīgi. Kaut gan mēs varam lepotees ar prāta gaismu un gara brīvību, tomēr vēl ir ļoti daudz cilvēku, kuri ir māņticības un nedibinātu baiļu nožēlojamee upuri, un smok šini vērdzībā gluži tāpat, kā mūsu tumšee preekšgājeji.

Vēl ir tūkstošiem seevešu, kas ir pārleecinātas, ja divi cilvēki reizā skatas veenā spogulī, vaj veens otram dāvina ko asu, veens no viņeem pateicas par pasneegto adatu, ka tad šo cilvēku draudzībai ir neizbēgami jāizput un tee taps eenaidneeki. Ja kādai jaunavai eedāvina uzpirksteni, tad tai jāpaleek par vecmeitu; ja no mājas izejot kaut kas peemirstas, tad gaidama nelaime, bet ja peemirstais preekšmets ir nepēcecešami vajadzīgs un jāeet atpakaļ to paņemt, tad pirms aizee-

šanas no mājas vajag apsēsties uz krēsla un drusku pasēdet. Ja slaukot kādu aizskar ar slotu, tad nelaime ir neizbēgama, tāpat ja ir jamaina parastā veeta pee galda, u. t. t.

Es redzeju, ka kāda pazistama laikraksta izdeveja kundze bij uztraukta, kad kādās veesibās, eeedama istabā, ta eeraudzija seenas izgreznojumu no pāva spalvam; šās istabas eedzivotajeem ta praveetoja daždažadas nelaimes.

Kāds bumbu spēles vaditajs, baudijis augstako izglitibu, atteicās spēli turpinat, lai gan tūkstošeem skatitaju ar nepaceetibu gaidija, kamēr nebija nolikti taisni divi spēļu koki, kuri lidz tam bija gulejuši krustiski, jo citadi spēle beidzotees nelaimigi.

Dažos apvīdos uzskata pat par nozeegumu aizskārt tukšu bērna šūpuli, tad turpmak tam japaliek veenmēr tukšam, jo visi bērni, kas dzims ša šūpuļa ipašneekam, nomirs.

Dažas izglitotas seeveetes gandriz saslimst aiz bailem, kad kāda neeciga pirksta eevainojuma dēļ tām janovelk laulajamais gredzens; vārdus: „kamēr nāve jūs izšķirs“ tās atteecina ari uz gredzenu un gredzena šķiršanos no pirksta, pēc viņu domam, nozimē ari laulatu draugu šķiršanos.

Cik daudz vēl ir tādu cilveku, kas ceļojumu nekad neuzsāks peektdeenā, kas kā trispadsmītais nesēdisees pee galda, kas veesnicā negulēs istabā, kurai ir trispadsmītais numurs, kamdēļ tad ari dažās veesnicās nemaz nav trispadsmītā numura, bet tai veetā ir 12a jeb 14.

Profesionalo nākotnes pareģu ļaunajeem praveetojumeem ir daudz nelaimes, pat nāves, uz sirdsapziņas. Dažs praveetojums, saprotams, peepildas, seviški tad, ja eebeedetais un lētticigais upuris visas savas domas vērs uz šo pusi un tā pats palīdz tam peepilditees. Dažam bērnam pavisam sagroza galvu, kad uz zeemsvētku tirga kāds kāršu licejs „praveeto“ viņa nākotni, jeb kad muļķīgās mātes jeb aukles tam sastāsta dažadas mānticības.

Vēl brinišķigaki ir tas, ka cilveki, kas šādeem likteņa pareģojumeem tic, domā no draudošās nelaimes izbēgt, ja tee nesis veenmēr sev klāt zaķa kāju,

kastaņa reekstu jeb ko citu. Eedomajatees, ka ir inteliģenti cilveki, kuri uzspļauj uz labās kājas zābaku, eekams to velk kājā, kuri paceļ no zemes katru matadatu un pakar uz sarūsejušu naglu, kuri katru zemē gulošu kneepadatu apgreež otradi, ja ta ar savu aso galu ir vērsta pret tās atradeju, kuri zinamos gadījumos trīs reiz peeklaudzina zem galda un kuri leeto vēl daudz citus gudrus līdzekļus draudošās nelaimes novēršanai.

Šee cilveki apgalvo, ka tāda mānticība ir gluži nekaitīga. Nekas nav nekaitīgs, kas mums leek ticet, ka mēs esam dažādu pareģojumu bezspēcīgi upuri, un ka bez Visuvarenās gudribas vēl ir cits spēks, kas mūs cenšās eegrūst nelaimē.

Taisnība, ir daudz leelu viru, kuri bijuši mānticīgi. Tomēr, pirmkārt, mānticība nav bijuse šī leeluma pazime, otrkārt, ja viņi nebūtu bijuši mānticīgi, tad viņi būtu bijuši vēl leelaki. Viss, kas mums leek ticet, ka mēs esam padoti kādam spēkam, kas nav Visuvarens spēks, un ka šis spēks ir ļauns un spēj kaitet pasaules likumeem un kārtībai, viss tas leek mums zaudet mūsu pašceenību un pašpaļāvību.

Prātīgi cilveki gan tikai maigi pasmaidīs, kad tu viņeem izstāstīsi savus mānticības padomus, bet viņu paļaušanās uz tavu prātu būs kļuvuse stipri mazaka.

Ja tu gribi pasaulē ko panākt, tad tev janokrata mānticības važas, jo tās neļauj tev palaistees uz taveem pašā spēkeem. Neveens nekā leela nesasneegs, ja ta gars nebūs brivs, bet nomocīts no mānticības un bailem.

Bailes iznicina mūsu spēku. Tās traucē mūsu domas un nokauj enerģiju, sajūsma un pašpaļāvību. Tās atstāj iznicinošu eespaidu uz mūsu domašanas spējam, jūtām, gribu, padara neespējamu katru cenšanos un neļauj gūt panākumus.

Kautkur reiz bij rakstīts, ka divi tūkstoši peeci simti cilveku uzrakstijuši, no ka teem bail; tad izrādijees, ka tur bijušas pāri par septiņi tūkstoši dažādas bailes. Es uzskaitu tikai dažas no tām: bailes pazaudet darbu, trūkums, lipīgas slimības, saslimšana ar kādu apslēptu jeb eedzīmtu kaiti, vispār veselības zau-

dešana, nāve, bailes tikt dzivam apraktam, bez tam vēl visdažadākās mānticības.

Tūkstošiem cilveku pastāvīgi sevi peepilda ar bailēm no kādas draudošas nelaimes. Ar bailēm, kuras tos nekad neatstāj, tee sabojā savus laimigos acumirkļus. Kā Banko gars, pee galda ar teem sēstas bailes, tās seko teem visu dzivi un dara nenoteiktus un bailigus.

Daži cilveki baidas no kādas noteiktas slimības un iztēlo sev to tik dzivi, ka pēdīgi sabojā savu kuņģa darbību, ķermenis novājinajas un teek padots viseem nelabvēlīgieem eespaideem, tā kā vājība pateesi sāk parādīties un izvēršas par gaidīto slimību.

Ta ir parasta leeta, ka epidēmijam izceļotees, cilveki saslimst jau eepreekš — aiz bailēm, eekams vēl slimība nav paspējuse peelipt.

Ir bijuši gadījumi, kad uz nāvi noteesatee, ēeraugot karatavas jeb cirvi, nomiruši aiz bailēm. Tapat kareivji nomiruši kaujā, eedomadamees, ka ir nāvīgi eevainoti, lai gan lode tos nemaz nebij ķēruse. Āri tas ir redzets, ka aiz bailēm veenā nakti nosirmo mati.

Šāds baiļu eespaids ir veegli izskaidrojams. Viss, kas mums leek būt preecīgieem un pamodina patikamas sajūtas, leek asins traukeem izplestees, caur ko asinis var brīvi cirkulet; turpretim viss kas mūs apspēž un apbēdina, nepatikami pārsteidz un pilda ar rūpem, tā tad arī bailes visplašākā nozīmē, sašaurina asins traukus un nelaiž asinīm brīvi cirkulet. Tas skaidri redzams no tam, ka no bailēm jeb uztraukuma nobāl seja.

Ja peepežas bailes var dot nerveem tādu spēreenu, ka nedaudz stundās nosirmo mati, ko tad lai mēs sagaidam no baiļu un rūpju ģifts, kas gadeem ilgi bojā mūsu veselību?

Ilgi pastāvošas bailes un rūpes ir līdzīgas pašnāvībai. Ļoti maz cilveku saprot, ka tee ar bailēm savu ķermeni sabojā. Būtu sagaidams, ka cilvece par tik daudz gadu simteņiem nāktu reiz pee atzišanas, kādas breemas tai draud no šiem visļauņakajiem eenaid-

neekeem, tomēr no šūpuļa līdz pat kapam mēs esam padevušees viņu varā, lai gan mēs viņus varam veegli nomākt, ja mēs tikai gribetu savas domas eeturet citā virzeenā.

Cik daudz baiļu un ceešanu mums dod ticiba, it kā mēs būtu mantojuši kādu ļaunu slimību. Eedomajatees bērnu, kurš ir dzirdejis, ka ir tādas eedzimtas slimības, kas parādās tikai vēlākos dzīvības gados, un kurš aug tai apziņā, ka arī viņā slēpjas tās slimības, vēža, diloņa jeb ārprāta diglis, un gaida zinamo vecumu, lai ta parādītos!

Bērni, kuri izaug tādā baiļu atmosferā, labi neatistas, viņu ķermenis nesasneedz viņu normalo leelumu, asins trauki paleek mazi, asins cirkulācija lēna un sirds vāja — un viss tikai zem baiļu eespaida.

Bailes atstāj visnelabako eespaidu no eedomam, ar kuru palīdzību mēs sev iztēlojam visbreesmigākās leetas. Ticiba ir labakais pretlīdzeklis; caur bailem skatotees, mēs redzam tikai tumšus padebešus, bet caur ticību — tee rādas sudrabeti un mēs zinam, ka aiz teem spīd saule. Bailes raugās uz zemi un sagaida tikai ļaunumu; ticiba raugās uz sauli un cerē uz labu. Ja valda ticiba, tad bailes nekā ļauna nespēj darit. Stipra ticiba pagarina dzīvi, jo ta neredz šās deenas ļaunumus, bet lūkojās tālu laimigākā nākotnē. Ticiba zin, ka viss beigsees labi, jo ta redz to, ko neredz mūsu meesīgās acis.

Vārds ticiba šai gadījumā nozīmē ko citu, nekā to leeto reliģijas jēdzeenos. Ta ir ticiba uz to, ko mēs ceram sasneegt, ticiba uz to, ko mēs neredzam.

Visu, kas tev trūkst, atstāj ticībai. Dari labu un tici — tad tu peedzivosi brinumus.

Kas veenmēr nomocas ar rūpem, tam trūkst tici-bas. Kas dzīvo ticībā, ka pasauli vada kāda gudra vara, ka viss pasaulē noteek pēc visuzinatajās un visu-varenās domašanas gribas, ka katra nesaskaņa pēdīgi kļūst par saskaņu, ka taisnība uzvar netaisnību, ka viss, pat vismīklainākais, ir paredzets cilveces attistības gaitā — kam ir šāda ticiba, tos rūpes nemoca. Nekāda

vilšanās, nekādi zaudejumi tam neļauj zaudēt līdzsvaru, jo viņa ticība pēc šīs deenas zaudejumeem jūt, ka rit būs uzvara.

Noslēpums gūt sekmes, meklejams eespējā savu garu ceeši koncentret uz veenu punktu, uz savu mērķi. Bailes un rūpes mūs nāvē un iznīcina radošo spēku eekš mums. Nevis pateesās ceešanas, bet tikai eedomatās, pavisam neesošās, kuras mēs bailēs sev iztēlojam, mūs padara ātri vecus un laupa mums dzives preeku.

Gandrīz visās reliģijās bailem peekrit leela loma. Viduslaiku preesteri izleetoja šo līdzekli, lai tumšās ļaužu masas turetu zem savas varas. Gara tumsība ir ļoti jūtīga pret bailem un visos vēstures laikmetos tā ir izmantota savtīģeem nolūķeem.

Kas var izmērot to šausmīģo eespaidu, kādu atstāja bailes no elles un mūģīgajām mocībam? Ģadu-simteņeem šī mācība tureja tumsā cilvēka Ģaru. Vadošā doma pee visu baznīcas mācību dibīnāšanas bīģ atrast ceļu, pa kuru atsvabīnatees no bailem visās viņu ļaunakajās formās. Tomēr šīs pašas baznīcas mācības ir veicīnajušas bīģu attīstīšanos leelā mērā un izleetojušas to kā līdzekli.

Kas ir īstenībā bailes? Kur tās ņem varu padarīt dzīvi vāju, nabadzīģu un bezspēcīģu? Tās tak nav nekās reals. Tās ir tikai eedomas, māģi, un tikko mēs to atzīstam, tās zaudē varu pār mums. Ja mēs visi būtu pareģzi audzīnāti un izģlitoti, ja mūsu skats būtu peeteekoģi tāģredzīģs, lai redzētu, ka nekās, kas ir ārpus mums, nevar mums kaitēt, tad nekādas bailes mums nevarētu uzbrukt.

Es nepeekritu tam ārstam, kurģ teīca, ka bīģu saģģta ir tikpat dabīģa, kā droģšīrdība. Nekās nav dabīģs, kas traucē dzīvi, mazīna spēkus, iznīcīna pašpārleecību. Tas ārstis laīķam ir saģaucīģ uzmanību, tāģredzību jeb Ģudrību ar bailem. Tās mums ir dotas lai sargātu mūs no nelāīmes, lai mūs beedīnātu darīt to, kas varetu mums kaitēt. Vārdā „bailes“, vīsmaz tāģā apzīmē, kā šīs vārdģ teek leetots, neslēģģjas nekāds spēks, kas mūs varetu sargat jeb Ģlābt. Tās tikai traucē mūsu dabīģo Ģara darbību.

Devitā daļa.

Veenībā ar deeviško varu.

Apzinašanās būt veenībā ar deeviško varu ir labklājības, veselības un laimes sasniegšanas noslēpums.

Mirušais Herverdas (Harvard) augstskolas profesors Šelers (Shaler) sacīja, ka pēdejo gadu simteņu leelakais atradums ir visas pasaules spēka un dzīvības veenība. Un teešam, neveena doma mums nevar sneegt tādu gara pacilatību, nevar mums eedvest tādu sparū un iznicinat visas bailes, kā apzinašanās, ka pasaulē mit veens veenīgs spēks, veena dzīvība, veena taisnība, veena pateesība, un ka mēs stāvam šis spēka straumes vidū, kura izplūst no Deeva. Ja mēs sevi jūtam veenību ar šo leelo, radošo un uzturošo spēku, tad ari dzīve mums izleekas nozīmīgaka. Ja mēs atzīstam, ka mūsu „es“ ir daļa no šī visu peepilidošā spēka, kāda nepeeešama, neatšķirama daļa, ka mēs nevaram eet pazušanā tāpat kā matematisks likumi, ka mūsos ir līdzība ar Raditaju un viņa ipašībām, ka mums jābūt pilnigeem un nemirstigeem — šai apziņā tad ir dzīves miklas atmīnešana; ta dod brinišķu drosmes, gandarijuma un meera sajūtu, kuru mēs nekur citur neatrastu.

Ja mēs neatlaidīgi ticam mūsu veenības un dzīvības neiznicībai, ja mēs atzīstam, ka ari mēs drikstam izrunat vārdus: „Es un mans Tēvs, mēs esam veens“, tad esam eeguvuši pārleecību, ka neesam tikai nejaušības jeb likteņa rotaļu leetiņa, un ka mūs nav eesveeduse šai pasaulē kāda nezinama ļauna vara. Jo ceēšaki mēs apzīnamees mūsu veenību ar Deevu, jo meerigaki, ar leelaku drosmi un preeku mēs varam ķertees pee savas dzīves uzbūves. Āri apustuls Pavils laikam sajuta šo veenību, jo viņš teica: „Es zinu, ka no

Deeva milestibas mūs nevar šķirt ne augstums, ne zemums, ne tagadne, ne nākotne, ne dzīvība, ne nāve."

Āri mums ir apsolīta pateesības atzišana un ka caur pateesību mēs kļūsim brīvi. Pateesība, ka mēs esam veenībā ar Deevu mūs atsvabina no baiļu un rūpju vērdzības, no māņticības, glēvulības un aprobežotības važam, no domām par nelaimi un trūkumu. Nākotnes cilvēks vairs nepazīs baiļu, jo nekad nezaudēs sajūtu par veenību ar visuvaldošo spēku.

Veenmēr izsauc izbrīnešanos tas, ka ticības mocekļi netikveem bez bailēm ir lējuši asinis par savu ticību, bet turklāt vēl uzrādījuši leelu cerību uz uzvaru. Tas izskaidrojams ar to, ka visa viņu būtība nostiprināta uz pateesības un taisnības pamateem. Nekādas mokas tos nespēja izraut no Visuvarenā rokas. Gars, kas ir sajūtis veerību ar Deevu, kas harmonē ar visu bezgalību, tas nepazīst baiļu, jo zin, ka ja veenas durvis preekš ta ir slēgtas, tad otras atvērtas, pa kurām tas var nokļūt pee vēl leelākām un daiļākām izredzēm.

Jo tuvāk mēs esam Deevam, jo tuvāk mēs esam visu leetu neizsmeļamajam avotam. Kaut mēs varetu savu dvēseli atvērt deeviškā spēka eeplūdumam, cik daudz mēs tad eegūtu jaunu dzīvības spēku. Ja mēs esam vāji un nevarīgi, tad pee tam vainīga mūsu noslēgšanās pret šo spēku, mūsu ļaunās domas un ļaunee darbi. Kas ar nodomu dara ļaunu, tas ir vājš. Ār katru netaisnu darbu mēs zaudejam daļu no mūsu spēka. Tā dažs cilvēks sevi galīgi ir atšķīris no deeviškā spēka, saraustidams visas saites ar taisnību, pateesību un milestību. Līdz ar to tas arī zaudejis visu savu spēku.

Tikko mēs darām ko netaisnu, novēršamees no pateesības, esam zemi un negodīgi, tūliņ zaudejam sakarus ar bezgalīgo spēku un varam veegli krist par upuri bailēm un šaubām. Ja mēs zaudejam tuvuma sajūtu ar Deevu, tad mēs esam nevarīgi kā bērns, kuru veenu atstāj tumsā.

Cilveki jau sāk atzīt, ka spēks, laime un sekmes eet roku rokā ar mūsu veenības atziņu, un vaj mēs

paši esam stipri jeb vāji, atkarajas no tam, cik stipra jeb vāja ir mūsu veenibas sajūta. Sajūta, ka mēs esam šķirti no Bezgaligā, leek mums būt nelaimigeem; mēs jūtamees nedroši, bailīgi un bezspēcīgi. Kad eestājas bailes un rūpes, tad ta ir droša zīme, ka esam zaudejuši sakarus ar Deevu.

„Ista mīlestība nepazīst bailes,“ ir teikts bibelē, „jo ta nelaiž uznākt domam par šķiršanos.“

Ja mēs stāvam ceešos sakaros ar deeviško varu un noteikti jūtam visu labu un paša Deeva tuvumu, tad mēs esam pilnīgi droši; mūsos eepļūst jauni spēki, spars un pašpaļāvība; mūsos ronas jauns darba preeks. Mēs nevaram izmantot visus mums peešķirtos spēkus, eekams mēs nejūtam sevi kā daļu no visa bezgaligā spēka.

Deeviškais, kas eeleek mūsos mērķus un cenšanos, ir mūsu eekšeenē, ir mūsu „es“. Mums jarada sevi domas, ka mēs paši esam pateesība, ka maldišanās mums ir sveša un neeespējama, ka mēs esam mīlestība un dzīvība, taisnība, pateesība un daiļums; tikai tad mēs jutisim preeku un meeru, tikai tad mēs jūtamees pacilati.

Tā kā mēs esam daļa no deevības, tad mums arī peekrit daļa no leelās dzīvības un veselības straumes, kas dzeedē visas kaites. Veenībā ar Deevu meklejams visas veselības, labklājības un laimes noslēpums. Bez šīs veenības nav istas un pastāvošas laimes. Ja mēs šo veenības sajūtu varetu ceeši sevi noturet, tad mums nekad netrūktu meesigas un garigas harmonijas.

Šāda apziņa mūs sargā arī no novecošanās; ar to mēs uzturam un atjaunojam savu jaunību. Nekas nevar šo veenību iznicinat, kā tikai grēks. Ja mēs sevi neizkopjam deeviškās ipašības, kas ir mūsu deeviškais mantojums, tad mēs zaudejam sakarus ar Deevu.

Tikai tad mēs dzivojam pareizu dzīvi, ja mēs šīs ipašības sevi izkopjam; tad mūsu ciņas un centeeni mums neizleekas neauglīgi, nevajadzīgi, tukši un patmilības pilni. Apziņa, ka viss, ko mēs darām, jūtam, kas esam, noteek saziņā ar deevību, dara augstaku mūsu tikumisko mērauklu un dod mums spēku dzīvot pēc šīs mērauklas.

Magnetizets tērauda gabals paceļ otru veenkāršu tērauda gabalu, astoņas reizes smagaku par viņu pašu. Gluži tāpat cilvēks, kas jūtas veenībā ar radošo spēku, ir kā magnetizets tērauda gabals. Tas daudzkārt pārspēj tādu, kas ir šķirts no deeviškā spēka, bet palaižas tikai uz saveem spēkeem. Pirmais līdzinājas tramvaja vaditajam, kas savu vagonu peeslēdzis elektrības strāvai, turpretim otris — cilvēkam, kas smago vagonu stumj ar savām rokām.

Āpustuļi mums norāda uz Jēzu Kristu, kā preekšzimi. Ja mēs tādi būsim, tad mēs sasneegsim veselību, meeru, laimi, saskaņu, taisnību, pateesību un daiļumu. Lai to sasneegtū, mums janodod sevi Visuvarenā ziņā.

Desmitā daļa.

Saskaņa.

Ja mēs mācetu sevī veenmēr noturet saskaņā, tad mūsu darba spējas daudzkārtīgi pavalrotos.

Slavenais vijoles spēletajs Ole Bulls ātrak neuzstājās, eekams viņa vijole nebij pilnīgi tiri skaņota. Viņam bij pilnīgi veenalga, cik ilgi tas vilkās un ka klausītaji sāka palikt nepaceetīgi. Tam bija ari gluži veenalga, vaj klausītaji spēja uztvert vijoles mazās nesaskaņas, jeb ne. Eekams skaņa nebij gluži tīra, tas nesāka spēlet. Mazaks mākslineeks varbūt nebūtu bijis tik noteikts un būtu domajis: „Citi jau šis neecīgās nesaskaņas nedzird, tā tad varu meerīgi spēlet.“

Labi muzikas pedagogi apgalvo, ka nekas tā nebojā muzikalo dzirdi un muzikas dāvanas, kā slikti skaņots instruments, jeb ja mēs dzeedam kopā ar tādeem, kuru dzirde nav visai smalka, lai sadzirdetu mazās nesaskaņas. Tā mēs varam zaudēt spēju uztvert smalkās nianses.

Kāds instruments tev ari nebūtu jaspēlē leelajā dzives orķestri, tomēr nekad nesāc spēlet, eekams tas nav tik noskaņots, citadi tu zaudesi spēju izzinat skaņu daiļumu.

Slikt gara stāvoklis ir visu daiļo mērķu nāvīgs eenaidneeks. Visas sliktās jūtas, kā rūpes, bailes, naidis, skaudība, ignums, mantkāriba, patmilība, neļauj gūt sekmes darbā. Kamer cilveks atrodas sava gara stāvokļa vērzdzībā, tikmēr tas neka laba nesasneegs, tāpat kā stundenis nevar rādīt laiku pareizi, kad tam kāds rītenīts nedarbojas kārtīgi. Stundenim jābūt nostrādatam bez mazākās vainas, visos sikumos, citadi tas nevar kārtīgi darboties. Cilveka ķermeņa būve ir vēl daudz smalkaka un katru ritu ta ir jāpārbauda, eekams vēl nav uzsākta deenas gaita, tāpat kā vijole nevar daiļi skanēt, ja ta nav pareizi skaņota.

Vaj tu esi redzejis centrifugu? Kamēr ta taisa pirmos apgrēzeenus, ta tā šķobas, ka jadamā, tūlīņ izirs, bet ātrumam peņemotees, tās greešanās paleek arveenu meerigaka, kamēr beidzot atsevišķi greezeeni vairs nav redzami un izskatas tā, it kā ta nemaz nekustetos.

Tāpat ir ar cilveku, kurš vēl nav atradis savu viduspunktu; tūkstošiem dažādu sikumu to uztrauc un maldina. Turpretim cilveku, kas ir atradis savas dvēseles līdzsvaru, tādi sikumi nemaz neaizskar. Pat visleelakee sarežģījumi tam nevar atņemt līdzsvaru; tas nesvārstas starp ceribam un izmisumu. Tas zin, ka viņš ir daļa no visa leelā, veenīgā spēka, kas peepilda visu pasauli; tas zin, ka viņš pats ir daļa no bezgalības. Noteiktam cilvekam, kas ir atradis savu viduspunktu, ir eespējams veenlīdzīgi nodarbināt visus savus spēkus, kurpretim tāds cilveks, kas pee mazākās neizdevības apjūk, izšķeež savu enerģiju un leek saveem spēkeem beeži darbotees veenam pret otru, un gala iznākums ir tas, ka nekas labs nav panākts. Veenīgi saskaņa mums var sneegt darba preeku, daiļumu un meeru, un ta ir sasneedzama, ja mēs sevi noskaņojam un jūtamees veenībā ar bezgalību. Bet lai to panāktu, mums jābūt garīgi un tikumiski veseleem un nav jāļauj sevi izvest no līdzsvara ar kādeem neecigeem starpgadījumeem.

Cilveks ir kā bezdrāts telegrafs. Tas izstaro no sévis meeru jeb nemeeru, saskaņu jeb nesaskaņu — skatotees pēc tam, kas noteek viņa smadzenēs. Cilveka domu izstarojumi dodas ar gaismas staru ātrumu uz visām pusēm un izsauc citos cilvekos līdzīgas domas un gara stāvokļus.

Kas ir atradis savu līdzsvaru, tas ir atradis arī mūžīgo saskaņu. To neķer nekāda nelaime nedz bailes, jo tas dzīvo bezgalīgajā milestībā, pilnībā un pateesībā. Tas līdzinas leelam peldošam ledus kalnam, kurš visleelākā vētrā un trakajošos viļņos peld meerīgi uz preekšu, jo ta smaguma punkts atrodas dziļi zem ūdens limeņa, kur netrako bangas, bet valda mūžīgs, netraucets meers.

Ļoti savada parādība ir ta, ka daudzi cilvēki ir visadā ziņā ļoti uzmanīgi pret ārejām parādībām, bet savas dvēseles smalko mehānismu tee nav peeteekoši izpētījuši un neprot to turet kārtībā. Tā dažs veikalneeks saidzis un ar mokām nodzīvo savu deenu līdz vakaram, turpretim tas būtu varejis daudz patikamāk un sekmīgāk strādāt, ja būtu gribējis no rīta peeceldamees zeedot dažus acumirkļus no sava laika, lai sevi uzskāņotu. Kas no rīta ķeras pee darba drūms un saidzis, tas nav spējīgs visus viņam peešķirtos spēkus izleetot; leela daļa no teem paleek to deenu neizleetoti. Kas nav mēģinājis, tas nezina, kāda leela nozīme ir tam un cik daudz laba dod tas, ja mēs sevi jau no paša rīta uzskāņojam.

Kāds Ņujorkas tirgotājs man teica, ka no rīta viņš neejot ātrak uz savu veikalu, eekams neesot sevi pilnīgi saskaņojis ar apkārtejo pasauli. Ja tas jūtot naidu jeb skaudību, patmilību jeb netaisnību, ja tam neesot labs prāts uz savu kompanjonu jeb uz saveem kalpotājiem, tad tas neejot ātrak uz veikalu, kamēr tas savu dvēseli neesot pilnīgi uzskāņojis un no tās izdzēsis katru mazako nesaskaņu. Viņš esot atradis, ka ja viņš tā darot, tad varot daudz sekmīgāk strādāt. Ja viņš to nedarot, tad viņš netikveen mazak pastrādādot un radot ap sevi nepatikamu atmosferu, bet turklāt peeši nepeeteekošā darba peeleekot daudz vairak enerģijas.

Daudzeem ļoti apdāvināteem cilvēkiem viņu darbā nav nekādas leelas sekmes tamdēļ, ka tee, neskatoties uz savām gara dāvanām, ceeš no katra neecīgākā šķēršļa, kas teem stājas ceļā. Ja teem būtu kāds cilvēks, kas teem palīdzētu atsvabinatees no nesaskaņam un mācītu teem viņu dvēseli turet saskaņā, tad tee gūtu leelus panākumus. Tomēr cilvēkam šī augstākā no visām mākslām jāemācas pašam, jo cits preekš cita to nevar darīt. Ja tu gribi teešam ko leelu sasneegt, tad mācees paceltees pār teem daudzajiem sikumeem, kas tevi uztrauc un novērš tavu uzmanību uz citu pusi.

Mēs redzam, ka noguris cilvēks ir jūtīgs un veegli sakaitinams, bet atpūtees, tas paleek laipns un peemīlīgs. Tee varetu paši saprast, ka viņu noguruma un

saiguma cēlonis meklejams nervu un smadzeņu nogurumā. Cilveks, kas veselu gadu ir strādājis nogurdinošu darbu, ir pavisam nepaceešanās, bet kad tas atgriežas no atvaļinājuma, kurš varbūt nav bijis garaks par pāris nedēļām, tad tas ir pavisam cits cilvēks; kas agrāk to breesmīgi uztrauca un sadusmoja, tas tagad uz viņu neatstāj nekādu eespaidu.

Mūsu dvēseles mechanisms ir ļoti smalks un jūtīgs, un ja kāda zema kaisliba tajā eevēšas, tad ta spēj nodarīt leelu postu.

Kā ratu čikstešana norāda, ka riteņeem trūkst smēres, tā mūsu dvēseles nesaskaņas norāda, ka mūsos kaut kas nāv kārtībā. Tas nevar būt pareizi, ka tik daiļa un maiga mašina, kuru Deevs radījis un atzinis ka ta ir laba, tik smagi darbojas un tik grūti izlabojama. Neecigs strids pee brokastu galda var izjaukt meeru visai ģimenei preekš visas deenas. Veens uztraucošs acumirkļis tev var laupit mīļu draudzību.

Mēs neprotam peeteekoši ceenīt savas dvēseles brīniško būvi un tomēr ta ir saite starp mums un mūsu Radītāju; ta saista mūs ar Deevu. Katru deenu mums vajadzētu mūsu radītajam silti pateiktees par tādu brīnuma darbu, kā mūsu smadzenēs un dvēsele. Mēs, turpretim, šo dārgo dāvanu beeži leetojam aplam un neprotam no tās izleetot ne desmito daļu.

Mēs ļaujām caur šo maigo mechanismu plūst rupjām, ļaunām un iznicinošām domām. Mēs ar varu to speežām pee darba, kad tas nespēj strādat, kad tam nav spēka, mēs to mocām ar dažadeem uzbudinošeem lidzekļeem, mūsu gribas spēku, un caur pārpūlešanos sabojajām smalko būvi, tā kā ta par ātru noleetojas un paleek nederīga tāļakam darbam.

Mums vajadzētu būt tā audzinateem, ka nekas mūs nespēj izvest no lidzsvara, bet lai mēs visados apstākļos mekletu un darītu tikai labu.

Ceļojot es kaut kur redzeju klinti, kurai bij lidzība ar cilveka seju, un kuru bij sagrauzuši smilts un grante, ko vējš no tuksneša dzina tai virsū. Tā mēs beeži redzam cilveku sejas, ko dzīves kaislibas, dusmas, rūpes

un nelabs gara stāvoklis ir sagrauzuši, tā kā tee ir zaudejuši līdzību ar Deeva ģimi.

Cik maz mēs vēl saprotam, kāds spēks ir dvēseles saskaņā. Mūsu dzīves gaita ir atkarīga no tam, vaj mēs esam apmeerināti un jautri, jeb nemeerīgi un nesaskanīgi.

Neveens cilvēks nespēj panākt ko labu, preekš kam viņam ir dotas spējas, eekams viņš nav sevi saskaņojis ar bezgalību un ja viņa mērķi nesaskan ar Deeva gribu. Kamēr mūsu griba strādā pretim Deeva nolikteem pēnākumeem, tikmēr mēs nekā laba nesasneegsim.

Kas grib atrast savu dvēseles līdzsvaru, tam janozīlinajas pašam sevi, kur valda mūžīgs meers un neplosas dvēseles vētras, dziļumos, kur mūsu gars sastopas ar Deevu. Obzervatorijas ceļ uz augsteem kalneem, lai tālskatam, caur kuru mēs aplūkojam debess spideklus, nebūtu jastāv putekļos un tvanā, kas zemās veetās pārklāj zemi. Tāpat mums, ja mēs gribam baudīt svai gumu un nākt sakaros ar Deevu, mums jāvērs savas domas un jūtas uz augšu.

Kam dēļ lai eekš mums nebūtu deevišks spēks, ja mēs esam radīti no Deeva pēc viņa paša līdzības? Vaj tas ir kas neticams, ka mūsu Raditajs mūsos ir eelicis daļu no savām ipašībām? Mēs tak nebrinamees, ka mūsu bērni mums līdzinajas un ka mēs viņos redzam mūsu spēku un ipašības.

Mēs neprotam leetot mūsu deeviškos spēkus. Kamēr mēs nebūsim to eemācijušees, mēs pēe mazeem darbeem izleetosim daudz spēka, kurpretim, vajag prast bez leelas pūlešanās gūt leelus panākumus.

Mūs dara nelaimīgus un nemeerīgus tas, ka beeži mēs zaudejam sakaru ar Deevu; kā bērns, kas pazaudējis māti, tā mūsu dvēsele meklē Deevu, un nevar atsvabinatees no bailem un sajūst meeru, eekams nav to atraduse.

Deevbijīgais Augustins teica: „Mūsu dvēsele ir radīta pēc tavas līdzības, ak Deevs, un ta neatradis meeru, kamēr nebūs pēe Tevis.“

Veenpadsmitā daļa.

Eekšejs spēks.

Spēks, kas mūs ir radījis, mūs arī uztur un atjauno; šis spēks ir eekš mums.

Kādreiz es redzeju, ka veens cilvēks ar gluži normālu meesas spēku tika hipnotizets un bij uzlikts uz krēsleem, tā kā tas atspeedās uz veenu krēslu tikai ar galvu, bet uz otru — papēžiem; pārējais ķermenis karājās gaisā un notureja uz sevi kādus sešus jeb vēl vairak cilvēkus. No kureenes radees šis spēks, kas parasti būtu kas pavisam brīnišķīgs? Saprotams, ne no ta cilvēka, kas hipnotizeja; tas tikai parādīja to spēku, kas otrā cilvēkā ir paslēpts. Spēks bija eemidzinatā cilvēkā.

Šādi mēģinājumi mums ļauj eeskatīties mūsos pašos, redzet, kāds spēks eekš mums slēpjas. Ja mēs paši vairak pazītu savus spēkus, tad varetu tos izleetot leetderīgi, varetu veikt leelus darbus.

Mēs neskaidri nojaušam par šī noslēpumainā spēka eksistenci mūsu eekšeenē, kas ir leelaks par cilvēka parasto spēku, kuru mēs sajūtam ar mūsu dvēseli, kas vada mūsu likteni un sneedz mums palīdzību tad kad nekādi ikdeenišķi spēki to vairs nespēj, kuru mēs peesaucam breesmās un uz kuru mēs bēdās raidam karstas lūgšanas.

Šis spēks pārvērš neecīgu, vāju cilvēku, dažreiz veenā acumirkli, par milzi, peemēram, tādā brīdī, kad māja deg jeb noteek kāda nelaime, jeb ja mātei mirst bērns, kuru ta milē vairak nekā savu dzīvību. Ir bijuši gadījumi, kad slimis cilvēks, kurš nevar pat ne no gultas peeceltees, ārkārtīgos apstākļos izdara tādas leetas, ko citadi nevarētu ne visstiprakais.

No kureenes radās šis spēks taisni tani bridī, kad tas bij vajadzīgs? Tas nāca no mūsu eekšēenes. Šādi gadījumi peerāda, ka mūsos slēpjas brinišks spēks, kuru mēs neleetojam.

Jaunlaiku zinība mēģina šo spēku vest gaismā un grib mums mācīt, kā to izleietot dzīvē.

Tevi snauž spēks, kas tevi varetu darīt par to, ko tu savos sapņos esi iztēlojis. Ja mēs tam ticētu, tad mēs tā nebrinetos, ka kāds neecīgs, nevajadzīgs cilvēks veenā acumirkli, peem., dzelzsceļa katastrofas gadījumā jeb kādā citā nelaimes bridī, top par varonī. Viņš būtu varejis veenmēr būt par varonī, tikai viņā snauda šis leelais spēks, veenmēr nelaimes bridī tas izlauzās uz āru. Neveens no mums nezina, ko mēs esam spējīgi izdarīt, kamēr kādā grūtā bridī tas pats no sevis nāk gaismā.

No šis noslēpumainās eekšēenes nāk spēks preekš darbeem, kas dara cilvēkus nemirstīgus. Mēs jūtam, ka mūsos mājō kaut kas, kas tomēr nav mūsu meesa veen, kas nekad nav slimis, nekad nav noguris, nekad nav netaisns. Mūsu eekšēenē mājō pateesiba, milestiba, daiļums un taisniba. Tur mājō „tas meers, kas ir augstaks par cilvēka saprašanu“.

Mēs jūtam sevi ko nemirstīgu, ko deevišķīgu, kādu maīgu roku, kas mūs vada caur dzīvi, mūs beedina, māca, sargā, kas mums stāv klāt, kad mēs svārstamees. Dažs tik skaidri sajūt šo pavadoni, it kā to redzētu ar meesīgām acīm.

Kāda eekšeja balss mums saka, ka mēs esam veenībā ar to spēku, kas visu ir radījis, un ka mēs vairs nejutisim slāpes, ja reiz būsim dzēruši no šī spēka avota.

Ir tādi cilvēki, kas tik intensīvi sajūt šo veenību, ka viņi no tās smeļas dzīvības spēku, un ja tee būtu ļoti grūti slimi, tee tomēr spētu uzceltees no gultas un izdarīt ko brinišku. Pārleeciba, ka tee nevar izveseļotees, teem atņem spēku un spēju izveseļotees, ticības trūkums ir tās, kas atnes slimneekam nāvi.

Starp teem tūkstošeem neevērojamo cilvēku, kas visu mūžu nav neka eevērojama izdarijuši un kureem

ir tikai tik daudz enerģijas, lai vilktu savu dzīvību, atrodas arī tādi, kuros mājā tāds eekšējs spēks, ka, ja to modinātu, viņš darītu brīnumus.

Dažreiz mēs esam paši pārsteigti, kāds milzīgs spēks no mums laužas uz āru, ja mēs esam breesmās. Nāks laiks, kad mēs pratisim šos snaudošos spēkus no sevis izsaukt, pēc savas patikšanas kaut kurā laikā un varesim to lietot pēc patikšanas. Mums tikai vajag ticēt, ka mūsos ir šee neizmērojamee spēki, bet kurus mēs tomēr ar savu apziņu nevaram aptvert un ka mums ir tikai jāatrod īstais līdzeklis, kā tos pamodināt.

Cilvēkā mit kaut kas tāds, kas nevar būt netikumīgs, un apraipīts, kas veenmēr ir pateess un tirs; tas ir deeviškais spēks, kas cilvēku veenmēr atjauno, tas ir kā raugs miklā, kas darbojas un pārstrādā visu cilvēku, kas gluži paklidušu cilvēku atgriez pē Deeva un visa laba, ko tas jau sen ir atmetis. Ļauni darbi nav peemēroti cilvēka dabai un tēmdēļ ļauns cilvēks atrodas nedabīgā dvēseles stāvoklī; cilvēkam labam būt ir tikpat dabīgi, kā puķei smaršot. Lai cik tāļu cilvēks būtu nomaldijees no pateesā ceļa, deeviškais spēks spēj ta dzīvi atjaunot un saskaņot ta dvēseli.

Mūsu Raditaja nolūki, radīt cilvēku, ir bijuši labi; Viņš to ir radījis prēekš pateesibas un tikuma, bet ja cilvēks noklist no ša ceļa, tad tas ir nedabīgi.

Ļauns, negodīgs, mantkārigs jēb patmilīgs cilvēks ir tikpat maz pēc Deeva gribas radīts cilvēks, kā nesaškaņa nav saucama par muziku. Cilvēkam jāaskan ār taisnību un pateesību, jo viņš ir radīts, lai būtu taisns un pateess; tas ir viņa mantojums no Deeva, tas ir viņa deeviškais spēks, kas galīgi uzvar. Taisnība galīgi uzvar netaisnību, un saskaņa uzvar nesaskaņu, jo taisnība ir mūžīgi pastāvoša, bet maldī un netaisnība ir tikai tur, kur trūkst taisnības.

Neveens draugs mums nav tik uzticams, kā šis leelais, visas kaites dzedinošais dzīvības spēks, kas mūs ir radījis un uztur. Tas ir tas pats spēks, kas mums meegā sneedz atspirdzinājumu, kas atjauno mūsu meesas šūniņas.

„Es esmu tas kungs, tavs ārsts“, tā skan tas dzeedinošais vārds. Visa bibeles ir pilna ar nostāstiem par garīgu dzeedinašanu. Cik tas ir brīnišķīgi, ka tādas leetas tik bieži ir notikušas.

„Kas tev peedod tavus grēkus un dzeedina tavas bruces.“

„Kas manus vārdus tur, tas nāvi neredzēs.“

Kad mēs esam breesmās, kad mūs speež rūpes, tad mēs paši, it kā neapzinīgi, greežamees pee šī deeviškā palīga. Viņš aicina pee sevis visus nogurušos, ar bēdam apkrautos, un sola tos atspirdzināt. Cik mīļi tee vārdi skan! Viņš sola meeru, kas ir augstāks par cilvēka saprašanu, sola atsvabināt mūs no mūsu eenaideeem, kas bojā mūsu dzīvi un iznīcina mūsu laimi.

Karsta lūgšana spēj atkal saveenot mūs ar Deevu, ja mēs esam atkrituši, eedveš atkal mums drosmi un saskaņo mūs atkal ar bezgalīgo spēku.

Nemirstīgais, radošais dzīvības spēks nav jameklē kādos medikamentos. Tas raditajs ir mūsu gars, jo nav nekas, kas nebūtu radīts caur garu. Tikai mūsu meesas audu raditajs var tos atkal dzeedet; ja tee ir slimī.

Visa garīgā dzeedinašanās noteek mūsu pašu dvēselē. Preekš tam mēs smeļam spēku slādamees veenībā ar Deevu. Kādu leelu svētību atnestu visai cilvēcei atzišana, ka veenīgais glābiņš visām nelaimem un veenīgā dzeedinašanās no visām kaitem ir meklejama cilvēka paša eekšeene, viņa dvēselē; ka tikai dvēsele var atjaunot katru mūsu ķermeņa šūniņu, tāpat kā ta mūs ir radijuse un uztur pee dzīvības.

Nākotnes ārsts mācis saveem slimneekeem, ka atīstīšanās process nekad neapstājas, ka tai pašā brīdī, kad pārlūst kauls jeb teek saplosīts muskuls, eestājas arī dzišana. Ja mūsu audzinašana un uzskati šo radošo procesu netraucetu, tad slimību ārstešana būtu daudz veeglaka.

Mēs zinām, ka mūsos plūst spēka straume, nākdama no Deeva un dodamās pee Deeva, un ka šī spēka straume mums spēj dot visu, kas mums ir vajadzīgs.

Tam garam, kas atvērsees preekš šās straumes, nekas netrūks.

Dažs cilveks nopērk gabalu zemes prerijā, bet vēlāk atron, ka viņa preekštecis, agrakais ipašneeks, ir racis akas, bet nav varejis atrast ūdeni un tamdēļ pārdevis zemi tāļak. Bet uzņēmīgais un paceetīgais pircējs urbja arveenu dziļak un pēdīgi atron skaidru ūdeni.

Tūkstošiem cilveku nodzīvo visu mūžu, bet nespēj peeteekoši eedziļinatees paši sevi, lai atrastu to dzīvības avotu, kas viņos plūst, no kura veens malks spēj dzeset dvēseles slāpes.

Katrs cilveks peedzīvo tādus brižus, kad viņam uznāk nojausma par tām eespējamībām, kas viņā pašā slēpjas. Tādeem brižeem par cēloni dažreiz ir kāds miļš radījums, kāda sajūsminoša grāmata, kāds dārgs draugs. Baudot no šī dzīvības avota, mēs topam labaki.

Kad cilveks jūt sevi plūstam vareno taisnības straumi, tad viņš var būt drošs, ka kopā ar šo spēku, tas uzvarēs visus šķēršļus, kaut vaj visa pasaule paceltos pret viņu.

Vaj tu jau esi atzinis, kā tu pats esi daļa no leelā gara, kas ir visa pamats, kas visu rada un veido, kas ir garīgās enerģijas bezgalīgā jūra, kas visu peepilda un viņo ari tavas dvēseles dziļumos? Veens pārvērš savu radošo spēku par kādu skulpturas izstrādajumu, otrs — par kādu būvi, trešais — par dzelzsceļu, ceturtais un peektais — par telefonu jeb šujmašīnu; citi, tūrpretim, to pārvērš par sliktām ainām, domām un darbeem, kas izķēmo viņu garigo seju.

Ja mēs esam veenībā ar deeviško spēku, kas nekad nemirst, nekad neslimo, nekad negrēko, tad mēs sasneegsim augstako stāvokli, kādu mums ir eespējams sasneegt.

Leelakā daļa cilveku neprot ceenit godkāribu. Pa-reiza godkāriba ir svēta. Kas tas ir, kas mūs nemitīgi dzen uz preekšu un uz augšu? Tas ir Deeva spēks, kas mums leek dzitees veenmēr uz ko labaku un neļauj mums apmeerinatees ar mazvērtigeem sasneegumeem.

Divpadsmitā daļa.

Jaunā audzinašanas metode.

Domam peemit leelaks spēks, nekā daudzēm izteikteem jeb uzrakstiteem vārdeem. Labas domas kā zelta saules stars apspīd mūsu dzīvi un nes bagātīgus augļus mūsu darbam.

Es pazistu māti, kas izaudzinajuse prāvu bērnu pulciņu, bet no viseem saveem bērneem viņa situse tikai veenu, un tikai veenu veenīgu reizi. Kad viņai peedzimis pirmais bērns, tad visi paziņas sacījuši, ka tā esot par labu un maīgu preekš bērnu audzinašanas; ka ta, nevarēdama bērņus sodit, tos tikai samaitašot un, vispārīgi, ka ta no bērneem nekā vairak neprotot, kā tikai tos mīlet. Ja, to viņa prata un taisni mīlestība bij ta ceešā saite, kas tureja kopā visu ģimeni. Neveens no viņas bērneem nav neizdevees; visi izauguši kreetni cilvēki, un arī viņu būtības pamatvilceens ir mīlestība. Vēl šodeen tee raugas uz savu māti ar leelako ceenību. Viņa attistijuse savos bērņos vislabako, ko ta spēja viņos atrast. Nebij jasoda pat visnevaldamakais, bet peetika ar izteiktu pārmetumu, jo stiprā mīlestības vara nelaidā nekādam ļaunumam tuvotees.

Mīlestība dzeedina visas slimības, visas brūces. Āri kādā bibeles pantiņā ir teikts, ka mīlestība spēj dzeedinat un pagarinat cilvēka mūžu. Kāda Davida dzeesma skan: „Es tam gribu dāvat ilgu mūžu, jo tas man ir dāvājis savu mīlestību“.

Mīlestība ir dzeedinoša, tamdēļ ka ta ir saskaņa; kur valda saskaņa, tur nav nesaskaņas, tur valda jautriba, meers un laime. Mīlestība rada meeru un saskaņu, ta ir labakais līdzeklis pret visu ļaunumu. Kā nežēlibai jasabrūk līdzceetības preekšā, tā mīlestība ir pretģifts visām ļaunām teeksmem.

Māte ar savu mīlestību spēj izveidot sava bērņa

dzivi un likteni. Dažreiz mātes milestība ir bijuse par kavekli ļaunai slimībai. Es pazistu māti, kura gluži neizprotamā kārtā ar milestību dzeedina visus ļaunumus savos bērnos. Ta atsvabina savu bērnu no nesaskaņu nāvigā trana un ar savu daiļi saskaņoto dvēseli un milestību sargā to no krišanas par upuri naidam un skaudībai. Viņa zin, ka bērnu nevajag bārt, ja tas pats ceeš zem kāda ļaunas teeksmes sloga, jo tas būtu tas pats, kā dzēst uguni ar eļļu.

Bāriņu patversmes mums rāda, cik driz bērns zaudē bērniņu, ja tam trūkst mātes milestības ar mājas dzīves eespaidu.

Eedomajatees, kādam jābūt bērnam, kurš elpojis savā mājas dzīvē saģiftetu gaisu, redzejis tikai rupjus skatus un sliktus peemērus. Eedomajatees, kā viņa mazā dvēselīte ir bojata, pildita ar netirumeem un grēku. Vaj tad ir kāds brinums, ja bērns top ļauns? Eedomajatees turpretim tādu bērnu, kurš izaudzis mājā, kur valda tirība, labsirdība un laime, kurā dvēsele no paša sākuma ir pildita ar daiļeem un pacilajošeem eespaideem, ar taisnību, skaistumu un milestību. Cik dažadas ir šo bērnu izredzes uz dzīvi, lai gan tee paši nemaz nav vainīgi pee sava likteņa izveidošanās. Veena bērna dvēsele no paša pirmā acumirkļa teek vilkta uz leju, uz tumsību; otra — nemitīgi teecas uz gaismu. Vaj tādām bērnam var būt izredzes uz tiru, daiļu dzīvi, kura pirmee dzīves gadi, kad bērna dvēsele pret ārejeem eespaideem visjūtīgaka, peepildās ar naidu, strideem, nekreetnību un visu, kas ir rupjš un zems?

No leela svāra ir ka behrns augot neredz un nedzird nekā ļauna un nedaiļa, bet tam jacenšās rādit tikai labas un daiļas leetas, lai tā izdaiļotu bērna dvēseli. Mums vajadzētu sajust dziļu līdzceetību ar tādeem cilvekeem, kuru bērniība ir bijuse aptumšota ar ļaunumu, nozeegumu un netirību.

Bērna dvēsele ir kā gaismas jūtīga plate; tajā eespeežās katra doma, viss redzetais un dzirdetais. Bērna ticība un peeķeršanās mums jaatalgo ar labeem un cēleem eespaideem; ar to mēs viņam dāvājam

pareizu attistišanos un laimi. Preteji domajot un rikojotees mēs to varam darīt nelaimīgu uz visu mūžu.

Peepildisim bērna dvēseli ar saskaņu un pateesību, tad nesaskaņa un maldišanās tam nevarēs peekļūt.

Atgādināt bērnam pastāvīgi viņa vājbības jeb savādības ir leela nežēliba. Bērna maigā dvēsele ar pastāvīgieem rājeeneēm un pārmetumeem par viņa, beeži pat vēl pārspīletām kļūdam, ir veegli eevainojama. Labak, nekā pastāvīgi atgādināt ļaunumu, ir pildīt bērna mazo dvēseli ar pateesību un daļumu. Āudzinot bērnu pee pateesības un ticības ar milestības palīdzību, mēs viņā tik ceēši eeaudzinām labās teeksmes, ka ļaunums to vairs nepeevelk. Kur valda saules gaisma, tur tumsai nav veetas.

Mums jacenšas bērnam attistīt pašpaļāvība, saprotams nevis lai tas pārvērtetu savas spējas, bet lai tas zinātu ka viņš ir Deeva bērns un ka tam dotas deeviškas dāvanas.

Dažeem ļoti jūtīgieem un atturīgieem jaunieem cilvekiem ir eedomas, ka viņu spējas ir mazakas, nekā citeem. Tee netic saveem spēkeem un tos var veegli atrunāt no viņu mērķeem. Bērnam šādā veidā atņemt sparū ir grēks. Katru vārdu mēs tikpat veegli varam eerakstīt bērnam apziņā, kā ar nazi eegreest labus jeb ļaunus vārdus jauna kociņa mizā. Tee aug līdz ar kociņu un vēlāk izskatās pēc neglītām vātim.

Leelakā daļa vecaku nezina cik bērns ir jūtīgs, cik veegli tam var kaitēt, atņemot viņam sparū jeb nostādāt viņu smeeklīgā stāvoklī. Taisni otrādi, bērneem vajag jo beežaki eedvest drosmi un enerģiju, vajag atzīt viņu panākumus. No tam viņi dzīvo, ta ir viņu barība un atspirdzinājums; turpretim mūžīgo rājeenu un nicinašanas pavēni tee novist, kā puķes bez saules. Nav sliktakas audzinašanas metodes, kā rājeeni un nicinašana; ta ir nežēliba, gandriz nozeegums, ja mēs bērnam veenmēr sakām, ka viņš ir muļķis jeb savadneeks un ka no viņa nekas kreetnis neiznāks. Šādi mēs viņa labo, radošo dvēseli nomācam un padaram to ļaunu un iznīcinošu.

Ar milestību var vairak sasneegt, nekā ar spaideem. Uzslava un uzjautrinašana ir bērnam derīgaka, nekā draudi un sods. Saules stareem ir leelaks spēks, nekā

aukstumam. Kas preekš pēdejo noslēdzās, atveras zem siltā saules spīduma.

Mēs esam redzejuši, ka zēni, ja tos slavē un eedveš teem sparū, militariskās rotaļās sasneedz visu, ko no teem prasa. Tomēr, daudzi vecaki un skolotaji līdz šai deenai to vēl negrib saprast.

Beeži dzird sūdzamees par „nerātneem“ bērneem, bet daudzreiz šis „nerātnības“ izrādās par pašu vecaku eedomam. Leelakā daļa no šim „nerātnībam“ ir tikai bērnu enerģijas, dzives preeka pārplūdums; teem vajag ļaut iztrakotees, jo citadi tee nevar attistitees. Viņi nevar būt meerigi, jo tajos ir daudz dzivības un enerģijas. Veenmēr teem gribas ko strādat, dažreiz ari paaušotees. Katrreiz to nevar saukt par nerātnību, lai gan mēs mēdzam to tā nosaukt bez kādas analizes. Tikai istā milestiba šeit spēs atšķirt labu no ļauna.

Nemēģinat no saveem bērneem par agru iztaisit kungus un jaunkundzes — tas ir nedabigi. Milejat savus bērnus, ļaujāt viņeem savā mājas dzivē būt laimigēem un dodeet viņeem vajadzīgo brivību. Eelntereesejeet tos preekš rotaļam, kamēr tee vēl ir tai vecumā, kur dzive ir rotaļa. Bez brivības tee nevar augt un attistitees.

Dažā ziņā bērni ir kā mazi lopiņi, dažreiz egoisti, dažreiz pat nežēligi, tamdēļ ka viņu smadzeņu šūniņas nav visas veenlīdzīgi attistitas; dažas attistas par ātru, dažas savā attistībā paleek nopakaļ un tamdēļ bērna dvēsele daudz reiz zaudē pareizo līdzsvaru. Vēlakos gados tas atkal izlidzinajas un nevēlamās parādības pazūd pašas no sevis. Sevišķi lēni attistas tikumības jēdzeens un atbildības sajūta, ar ko tad ari ir izskaidrojamas daudzās nerātnības. Bērnam ir jaatsvabinajas no leekās enerģijas un tamdēļ ir kaitīgi to kavēt viņa kustībās. Labak parotaļajatees līdz ar viņu un aizmirsteet uz kādu bridi savu ceenīgo stāvokli.

Katram cilvēkam vajadzētu varet atskatitees uz savu bērību, kā uz paradizi.

Labā māte audzina savus bērnus gluži neapzinīgi ar garīgās eedvesmes palīdzību. Ta noskūpsta to veetu, kuru bērns sasitis un saka: „Tagad vairs nesāp“, un,

pateesi, bērns vairs neraud un tam rādās, ka skūpst tam atņēma sāpes. Tā māte atņem bērnam viņa mazās ceešanas, sneedzot tam milestību un novēršot domas citā virzeenā.

Ar eedvesmes palīdzību eespējams bērnos veicināt spēka, veselības, garīgo spēju attīstīšanos un darīt tos laimīgus: Mēs tak visi zinam, ka mūsu darba sekmes atkarajas no gara stāvokļa, drosmes un ce:ibam. Šādu domašanas veidu mums vajag attīstīt bērņā no paša sākuma un to pastiprināt, tad arī viņa dzīves uzskati būs cēlāki.

Daudzeem cilvekeem ir vāja veselība tamdēļ, ka no bērņa deenam viņos potetas domas, ka tam tā jābūt. Teem eestāstīts, ka sāpes un slimība dzīvē ir neizbēgams ļaunums, ka pilnīga veselība ir izņēmuma gadījums, un ka nevar gribēt, lai ikkatrs būtu šis laimīgais izņēmums. Ar šādeem uzskateem bērns izaug, domādams, ka kuru katru deenu tas var saslimt, ka tam pat ir jasadslimst.

Eedomajatees, cik labi būtu preekš bērņa, ja tam būtu eeaudzināta preteja pārleecība: ka normalais stāvoklis ir pilnīga veselība, bet slimība ir ārkartīgs gadījums; ja tas zinātu, ka tam ir pilnīgas teesības uz veselību un laimi, ja tas jau agri zinātu to leelo pateesību, ka Deevs to ir radījis nevis lai tam uzkrautu slimības un ceešanas, bet lai tas varetu preecatees par veselību, laimi, saskaņu.

Bērni ir lētticīgi. Viņeem gribas visam ticēt, ko teem stāsta peeaugušie, seviški vecāki un aukle; tee uztver visu nopeetni un to eedomāšanās spējas ir tik dzīvas, ka tūliņ teem ir gatava zināma aina, pat pārspileti spilgtās krāsās. Arī pee bērņeem beeži sastopamā melošana nav nekas cits, kā pārak dzīvas fantazijas auglis.

Ļoti kaitīgs paņēmeens audzinašanā ir arī tas, ka vecāki un aukles ar baiļu palīdzību cenšas pee bērņeem kaut ko panākt. Bērņu galviņas teek peepilditas ar dažādām breesmu un baiļu ainām, kas beeži atstāj ļaunu eespaidu uz visu mūžu. Tas ir tikpat daudz, itkā mēs aiz milestības un labi domādami, dotu bērņam kādus narkotiskus līdzekļus un meega zāles, lai tas veenmēr būtu meerīgs un labi guletu, nemaz nedomādami, ka viņa organisms teek caur to saģiftets.

Peņņemsim, ja ari bailes bērņņēm nebūtu kaitigas, kas, par nožēlošanu, tomēr tā nav, — tomēr mums nevajag ļaut viņēm bailotēs, nevajag tos krāpt un apmelot, lai nesabojātu viņu tiro, aizgrābjošo ticību, kuru bērņņs dāvā saveem vecakeem un audzinatajeem. Dažs cilveks ir sācis tapt slikts no ta briža, kad viņš ir pazaudejis šo ticību. Pat bērņa cerību izpostīšana ir ļoti nevēlama, kad bērņņs sāk saprast, ka vecaki to ir māņņijuši, jo vecaki tak viņa acis stāv tūļņņ uz nākošās pakāpes pēc Deeva.

Vecakeem jaapdomā, ka katris breesmu pilns stāsts, ko tee stāsta bērņņam, atstāj uz viņa smadzenem taisņņi burtisku ees p a i d u, un nekad vairs nav pavīsam izdzēšams.

Par visām leetam mums jāņņem vērā, ka bērņņu nedrīkst sodit tad, kad tas jau pats ir pusdzīvs no bailem. Āri tad mums nevajag sodit bērņņu, kad mums pašēem ir breesmigas dusmas, jo tāds gadījums var tapt par liktenīgu, kuru bērņņs vairs nemūžam neaizmīrsis.

Ļoti nepareizi ir, ja bērņņam agri eestāsta, ka tam jāķeras pēe kādas zinamas profesijas, ka tam vīsādā ziņā jātop par garīdzņņeeķu jeb ārstu, jeb par kaut ko citu, uz ko tam nav ne mazakā preeka, bet kas vecakeem ļoti patīk. Tamdēļ dažs dzīvē neka nav sasņņeedzis un jūtas nelaimīgs, bet viņa talanti un spējas ir palikuši neattīstīti un neizleetoti. Šī jautajuma notīkšana peeder pašai dabai, un bērņņam jātop par to, uz ko tam ir dāvanas un preeks.

Bet eedzīmētās dāvanas ir jāattīsta un jāpapīldīna ar vīspārīgu izgīlītibu. Dažs cilveks dzīvē neka nesasņņeedz, kaut ari tas ir ļoti apdāvinats, tamdēļ ka tam trūkst pareizās izgīlītibas, lai gan bērņņībā ta bij veegli eegūstama.

Ja mēs bērņņu jau no pašā sākuma atradīnam no bailīguma un atturīguma, mācam viņam dūšību un pašapziņu, lai visa viņa būtība taptu laba un radoša, tad mēs tam atstājam leelaku mantojumu, nekā leelu bagātību, bet bez šīm īpašībām. Bērņņēm jau no pašā sākuma jā māca atzīt, ka vīssvarīgākais, kas teem jā mācās, ir eegūt un uzturet savas gara spējas un pašapziņu.

Trīspadsmītā daļa.

Kā ilgi dzīvot un sasniegt lelu vecumu.

Ja mūsu gars ir jauns, tad arī mūsu meesa izsaka šo jaunību.

Kāds Āmerikas bagātneeks teica, ka tas dotu peecdesmit miljonus par to, ja kāds viņa mūžu pagarinātu par desmit gadeem. Es esmu pārleectinats, ka tas dotu arī desmitkārtīgi.

Cik ceeši cilvēks peeķeras dzīvībai, ir redzams no tam, ka uz mūžu notesateē nozeedzneeki tikai retos gadījumos vēlas ātrak mirt. Nāve nekad nav gaidīts veesis.

Katrs pareizi attīstīts cilvēks grib netikveēn dzīvot, bet grib arī ilgi palikt svaigs un jauns, un bistas no vecuma pazimem un vārguma. Bet tomēr tikai nedaudzi arī paši ko dara, lai pēc eespējas ilgi uztūretos svaigi un jauni.

Pastāvīgi tee grēko pret savu veselību un mūža ilgumu, tā iznicina savus spēkus caur pārgalvīgu un nedabīgu dzīves veīdu, un tad paši brinas, ka viņu spēks tik ātri izbeīdzees. Kas aplam leeto savus dzīvības spēkus un pārpūlē savus nervus, tam tas janožēlo. Tikai prātīgi dzīvojot mēs varam sasniegt lelu vecumu.

Ja mēs gribam tapt bagāti, tad mums neveēns darbs nav par grūtu; ja mēs tikpat citīgi darītu visu, kas mūs uztura jaunus un veselus, tad mēs ikkatris nodzīvotu simts gadus. Cilvēks ir stundenis. Ja ar to apeetas rūpīgi, tad tas eet labi un rāda pareizi laiku kaut vaj simts gadus; ja mēs to netaupam, un ar to slikti apejamees, tad tas noleetojas ātri.

Cik ceeši mēs arī nebūtu peeķērušeēs dzīvībai, tomēr dažreiz mēs to tērejam veēglprātīgi, veselām deenam, pat gadeem nododamees nepareizām domām un nepareizai dzīvei. Jo vairak mēs domajam par vecumu

un tēlojam sev preekšā dažadas nepeevilcigas vecuma ainas, jo ātrak mēs novecojamees, jo mūsu smadzenes nemitīgi strādā šai virzeenā. Gluži tāpat mēs nevaram tapt bagāti, ja bistamees no nabadzibas.

Mūsu dzīve izveidojas pēc ta ideala, kuru mēs glabajam savā dvēselē. Katrs cilvēks spēj savu dzīvi pagarināt, ja tik viņš spēj valdīt par savām domām. Ja tas domā, ka viņa dzīves ceļš eet uz leju, ka viņa spēki sāk novājināties, tad tas nevar uzglabāt svaigumu un jaunību. Mūsu dvēsele novelk mums robežas un mūsu domas leek mums šķēršļus ceļā.

Leelakā daļa cilvēku nezina, ka viņu dvēseles stāvoklis spēj radīt tik daudz enerģijas, ka viņi spēj sasniegt katru savu mērķi. Mums tikai vajag mācīties savu garu koncentrēt uz vienu punktu. Ja mēs savām domām leekam darbotes ap daiļumu, tad mēs varam radīt ko daiļu; ja mēs domasim par vecumu, tad mēs drīz tādi tapsim. Ja mēs garīgi jutisimees jauni, tad mēs uzturesim savās ķermeņa šūniņās nemitīgu atjaunošanās darbību un neļausim uzņēmēties vecuma vājumam.

Daži cilvēki paātrina savas meesas novecošanos caur to, ka dzīvo mūžīgajā pārleecībā, ka teem drīz jātop veciem. Ļoti uzmanīgi tee seko katrai parādībai, kas liktu domāt, ka tuvojas vecums. Ja tee nogurst drusku ātrak, nekā parasts, ja tee nevar tik daudz veikt, jeb nevar vairs to iztūret, ko agrāk, tad tee ir pārleecināti, ka nupāt ir sasnieguši to punktu, kuru daudzi cilvēki, kā arī ārsts Oslers, tura par dzīves kulminācijas punktu, no kura strauji eet uz leju. Tad tee sāk arveest beežak atkārtot bistamos vārdus: „Ja, es jau neesmu vairs tik jauns, kā agrāk.“

Prentiss Mjulfords saka: „Ja tu trīsdesmit jeb trīsdesmit peecus gadus vecs būdams domā, ka tagad tu esi jau vecs vīrs, tad peecdesmit peecus gadus vecs tu tāds pateesam būsi“, jo ainas, kādas mēs lolojam savā apziņā, top par pateesību. Ja tu eedomajees, ka tavam ķermenim drīz būs jātop no vecuma nespēcīgams, tad tas arī tāds drīz būs. Kas savu garu uztura jaunu,

ta meesa arī paleek ilgi jauna. Trīs ceturtdaļas no visas cilveces ar sešdesmit gadeem izskatas pavisam veci tamdēļ, ka tee ir pārleecināti, ka teem jābūt veceem.

Veena no vislaunakām pašapmānīšanām ir domāt, ka ar četrdesmit jeb peecdesmit gadeem mums jāsāk zaudēt savi garigee un mūžigee spēki. Kamdēļ mums jāsāk novecotees tad, kad mēs tikko esam sasneeguši to vecumu, kad visa dzīve mums kļuvusi saprotama?

Cilveks ir tā radīts, ka tas savas meesas un gara spēku visaugstako pakāpi sasneedz samērā ļoti vēlu. Agrāk par trīsdesmits gadeem mēs nespējam sasneegt visu kas mums jāsasneedz; vaj tad mūsu Radītāja griba lai būtu, ka mums jānovīst jau peecdesmit, sešdesmit, jeb septiņdesmit gadus veceem? Dzīvneeku un stādu valsti mēs nekur neredzam tik lēnu attīstīšanos, un tik drīzu novecošanos. Dzīvneeki dzīvo četr- līdz sešreiz tik ilgi, kā teem vajadzīgs preekš attīstīšanās, tamdēļ arī visskaistākajam radījumam, cilvēkam, nevajadzētu dzīvot tikai divreiz trīsdesmit gadus, bet gan vismaz četrreiz trīsdesmits. Cilvēkam vajadzētu būt pašos spēka gados septiņdesmit peecu gadu vecumā.

Slavenais angļu ārsts sers Hermans Vebbers saka, ka cilvēku leelakai daļai vajadzētu nodzīvot simts gadus.

Dzejneeks Stedmans saka: „Es nesaprotu, kamdēļ cilvēki novelk savam mūžam robežu pee septiņdesmits gadeem. Peeci simti nebūtu par daudz, ja tik mēs varetu tik ilgi uzturēt savu svaigumu un veselību. Vaj tu negribētu peecdēsmit gadus ceļot, tad peecdesmit gadus būt par izgudrotāju, peecdesmit gadus par valsts viru un vēl peecdesmit gadus par mākslineeku? Man tā patīktu, un tad es pārdomātu, par ko lai es būtu nākošajos peecdesmit gados!”

Neveens nav vecs, kamēr tas neatraujas no dzīves un kamēr vēl ta sirds nav tapuse auksta un nejūtīga. Cilveks tad ir vecs, kad tam paleek nesaprotama jaunatne, kad tas nesaprot jaunatnes idealus un dzīves uzskatus, kad tas nejūt un nevar eet līdz savam laika garam.

Eedomas, ka kādā zināmā vecumā mums jāsāk zaudēt spēki, dara ļoti nelabvēlīgu eespaaidu uz mūsu

garu. Ja nu mēs paši sev novelkam kādu robežu, tad, saprotams, mums nav eespējams tai tikt pāri.

No pašas bērnības mums teek eeaudzinats, ka no ta un ta laika sākot mēs esam veci. Es esmu stingri pārleecinats, ka šee nepareizee uzskati mums laupa daudzus gadus. Mums vajadzētu teikt līdz ar Šleiermacheru: „Es negribu redzet vecuma vājību. Ar dziļu naidu es skatos uz visu, kas apdraud manu sparū un svaigumu un es gribu palikt mūžam jauns.“

Mēs varam būt tikai tādi, kādas ir mūsu domas. Neveens ārsts nevar glābt tādu slimneeku, kas pats eedomajas, ka tam jamirst un glābšanas vairs nav. Mūsu veselības stāvoklis ir atkarīgs no mūsu domām. Ari šini gadījumā var peemērot vārdus: „Lai tev no-teek, kā tu esi ticejis.“ Ir tādi cilveki, kuri eedomajas, ka nenodzivos ilgaki par sešdesmit gadeem, un teešam viņi neteek pāri šeem gadeem, tamdēļ ka viss viņu gars un domas ir koncentretas uz šo veenu punktu.

Šādus nepareizus uzskatus par dzives ilgumu mēs visbeežak sastopam peē cilvekeem, kas dzivo veenmuļīgu dzīvi. Uz laukeem cilveki, seviški seeveetes, novecojas daudz ātrak, nekā pilsētā, lai gan tur, ir labaks gaiss, svaigi augļi un bezrūpigaka dzīve. Tas ir tapēc, ka viņu dzīve ir monotona, ka viņi maz peedalas dzīvē, un to gars nedabon attistitees. Kas gadu gadeem dzivo bez pārmaiņas, tas var gan sasneegt ļoti leelu vecumu, bet viņš novecojas ļoti drīz, jo viņa gars it kā pārakmeņojas. Garīga pārakmeņošanās atsaucas ari uz meesu: audi top ceeti un trausli. Ta ir vecuma pazīme. Pāpreekšu novist un sakrunkojas dvēsele, tad tikai meesa, Pārmaiņam bagats dzives veids un bagatīga gara dzīve uztura cilveku jaunu.

No dzīvības apdrošinašanas beedribas statistikas redzams, ka tagad cilveks dzivo caurmērā ilgak, nekā agrak. Tam ir dažādi eemesli: jaunako laiku izgudrojumi kas atveeglina smago darbu, bet ari dzives apstākļi un eerašas ir tapušas veselīgakas un cilveki dzivo saprātīgaki.

Kas grib ilgi dzīvot, tam jābūt darbigam. Nekas nav tik kaitīgs, kā bezdarbs.

Tās smadzeņu daļas, kuras nedarbojas, novecojas ātrāk, nekā tās, kuras pastāvīgi tiek leetotas. Lai mēs paliktu jauni, mums jānodarbina katra mūsu ķermeņa daļa.

Nav nozīmes pagarināt savu mūžu par dažeem gadeem, ja šee gadi netiek leetderīgi izleetoti. Ja mēs neattistamēes, tad ta nav dzīve, bet lēna miršana. Tad mēs esam kā koki, kureem jau sen vairs neplaukst lapas, bet kuru kaiļee zari rēgojas un eedveš nepatikamas jūtas.

Nav nemaz grūti uzturet jaunu savu garu, tik vajag mācēt uztvert pareizas, spēcīgas domas un ceeši pee tām turetees. To atmaksajas mācītees, jo tam ir leela vērtība. Ja tu gribi palikt jauns, tad nekad neaizmirsti, ka tu bez apstājas atjaunojees, visas tavas meesas šūniņas bez apstājas darbojas pee ši atjaunošanās darba. Eedomajees, ka tavs istais un pareizais stāvoklis ir jaunība, bet vecums — kas nepareizs, nevajadzīgs, nedabīgs.

Noslēdz savu dvēseli pret visām domam parvecumu, pret šeeem jaunatnes eenaidneekēm. Aizmirsti visus nepatikamos peedzivojumus.

Āri laimīga mājas dzīve mūs pasargā no agra vecuma. Visas nesaticības, seviški mājas dzīvē, iznīcina mūsu dzīvības spēkus un leelā mērā saīsina mūsu mūžu. Ir tikai veēns līdzeklis uzturet savu meesu, tas ir dvēseles saskaņa.

Kāds angļu garīdzneeks, kas bij jau simts peecus gadus vecs, kad viņam jautājuši, kā viņš sasneedzis tik leelu vecumu, atbildejis: „Visu mūžu es turejos pee apņemšanās, pēc pulksten deviņeeem vakarā nedomat neka nepatikama.“

Ār ļaunām jeb drūmām domam liktees vakarā gulet, ir netikveen grūti un dara cilveku vecu, bet tas ir pat ļoti bistami. Mēs aizmeegam ar saģiftetām asinim un tad, kad mums vajadzētu atspirt no meega, ļauno domu atskaņas turpina bojat mūsu asinis. Dažs tā ir zaudejis prātu, jo caurām naktim tas nokaujjas ar rūpem

un, kā jau zinams, nakts tumsā un veentulībā mums visas jūtas un ainas rādas pārspiletā veidā.

Eekams mēs dodamees pee meera, eekams mēs zaudejam samaņu, mums japeepilda gars ar jautrām, sajūsminošām domām. Ja mums ir bijuse ļauna deena, tad mums nevajaga ātrak eet gulet, eekams mēs neesam atraduši dvēseles līdzsvaru.

Ta ir cerību pilna parādība, ka mūsu jaunajos laikos arī reliģijā ir eeveesusees veseligaka, preecigaka pamatskaņa un ta neeedveš vairs tādu drūmumu, kā agrak. Daudzas baznīcas dzeesmas, kas skaneja kā kapu zvani, ir izmestas no leetošanas. Uz visu dzivi mēs esam sākuši skatīties ar jautraku skatu.

Profesija arī noteic dzīves ilgumu, sevišķi, kad cilvekiem jāstrādā šaurās, tumšās fabriku jeb veikalu telpās.

Veenkāršs dzīves veids un cēlas domas pagarina mūžu.

Ideāli un cēli mērķi, vispār viss, kas cilvekam leek raudzīties uz augšu, stiprina arī viņa meesas spēkus.

Mēs novecojamees tamdēļ par ātru, ka mūsu dvēseles instruments nav veenmēr labi noskaņots; mēs ceešam no nesaskaņas. Dvēseles skaņa atjauno mūsu meesu un uztura to svaigu.

Ļoti rupja kļūda ir ta, ja mēs ar māksligeem līdzekļiem gribam uzturēt jaunību, apsegdami un apslēpdami vecuma zīmes.

Turees pee jaunatnes, jo jaunība peelip. Ta ir vispār pazistama parādība, ka cilveki, kas daudz saateekas ar jaunatni, paleek arī paši ilgi jauni. Nebīstees no tāda apgērba, kas tev leek izskatīties jaunam, zinams, cik tāl tas nezaudē prātīgu izskatu; sargees eet salicis un kājas gurdeni vilkdams. Neļauj sevi sasalt jaunības jūtam. Mīlestība, pašaižleedzība un labsirdība uztura sirdi siltu un jaunu.

Neuztver dzīvi par daudz nopeetni. Ja mēs gribam palikt veseli un jauni, tad arī maza porcija veegli-prātības nevar kaitēt.

Ceeti, auksti un pārak nopeetni cilvēki attīsta savās asinīs ģīftīgas veelas, kuras kaitē veselībai. Tādi cilvēki novecojas ātri.

Humors aizdzen rūpes, leek asinīm ātrāk riņķot un veicina sagremošanu. Jautreem cilvēkiem ir vairāk izdevības uz preekiem un tamdēļ tee retak ceeš no drūmeem brižeem. Patikama sabeedriba sneedz patikamas jūtas un tās, savukārt, uzlabo veselību un pagarina mūžu.

Ja divi cilvēki dzivotu gluži veenados apstākļos, tad tas, kurš ir jautrakas dābas, dzivotu ilgak par otru.

Nemitīga garīga attīstīšanās nav saveenojama ar novecošanos. Kas teecas veenmēr pēc laba un daila, tas novecojas lēnak, nekā tāds, kura dvēsele ir sastinguse. Kas neattīstas, tas ir vecs. Dzīva darbība uz-tura jaunu.

Cik patikami ir redzet vecu cilvēku, kura sirds vēl jūt cerību un preeku, kas prot saveenot humoru ar nopeetnību, kurš ar saveem gadeem ir tapis laipnaks un maigaks, kurš nav zaudejis ticību uz cilvēkiem.

Nav vairs tāļu tas laiks, ka veenīgā zīme, ka cilvēks ir nodzivojis daudz gadu, būs tikai cilvēka leelaka gudriba un vērtīgums; kad uz vecu cilvēku skatisees nevis ar līdzceetību, bet ar ceenišanu un godbijību. Pareizam, dabīgam vecumam jābūt skaistam, jautram un peemilīgam. Mūsu pēdejeem gadeem vajadzētu būt visdailakeem.

Četrpadsmitā daļa.

Cilveku veido viņa domas.

Analizejot kādas zvaigznes starus, kura atrodas no mums miljoneem jūdžu attālumā, mēs varam pateikt, kādus metālus satur šī zvaigzne.

Ja mēs tikpat tālu būtu nokļuvuši mūsu gara ķīmijā, tad atteicīgais zinātnieks varetu izmeklet zināma cilvēka raksturu, pazīstama jeb arī gluži sveša, un skaidri pateikt, kādas domas bija šī cilvēka dzīvē.

Katrai leetai ir tik leels svars, kādu mēs tai peedodam. Kās veenu cilvēku spēj saheedet līdz nāvei, dažreiz neatstāj uz otru ne vismazako eespaaidu. Dažs cilvēks ir savā domu dzīvē tiktāļ nosvērts, ka nekad nezaudē līdz varu. Visu, kas tam sagādā grūtības, tas apkaro ar savām domām; katru nesaskaņū tas novērš ar saskaņū, katru maldišanos ar pateesibu. Tas tik labi zin gara ķīmiju, ka ir spējigs katru naida jeb skaudības ģifti iznicinat ar milestības un labsirdības pretģifti. Ļaunuma bultas to neķer, jo tas skatās uz šādām leetam, kā uz ko nedabigu.

Ja tu jūti bailes, tad tu kādam cilvēkam jeb leetai esi devis eespēju sevi baidit; tu pats esi radijis starp sevi un viņu atteecības, kuras tu, ja gribi, vari atkal pārtraukt. Katrai garigai ģiftei ir arī sava pretģifts.

Vārdos „Milat savus eenaidneekus“ slēpjas dziļā pateesiba. Nizdami savus eenaidneekus, mēs lejam eļļu uguni. Tikai milestiba var dzēst naida uguni. Milestības pilnas domas iznicina naidu un skaudību un pārvērš mūsu eenaidneekus par draugeem.

Tiras domas iznicina ātri un bez pēdam visas nekretnās domas un valšķīgās ainas. Tira, pateesa un pašizleedzīga milestiba izlabo pavisam isā laikā viszemako un visrupjako cilvēku.

Tas, ko mēs saņemam no citeem, ir tas, ko mēs viņeem sneedzam. Ko mēs gribam viņos redzet, to arī redzam. Ja mēs pee viņeem meklejam labu, daiļu un cēlu, tad to arī atrodam.

Domas, kuras tu radi savā apziņā, ir kā sēkla, kura aug un nes augļus.

Ja tu pee kāda cilveka greezisees ar milestibu, kaut tas arī būtu ļauns nozeedzneeks, tad tu viņā pamodinasi to deeviško, kas viņā snauž. Turpretim, ja tu par kādu cilveku domasi velniškas naida un atreebibas domas, tad tu viņā eeraudzisi velnu. Mūsu domas ir padotas tikpat negrozameem likumeem, kā matematika noteiktām formulam. Ār ļaunu mēs milestibu nesasneegsim; tikai milestiba rada milestibu.

Pee dzivneekeem mēs sastopam to pašu parādību. Ār milestibu mēs varam plēsīgu zvēru vadat pee teevas saitiņas, kurpretim ar ļaunu mums būs jāņem desmit cilveku palīgā.

Budistu rakstos mēs sastopam sekošus vārdus: „Ja kāds cilveks ar nodomu kam dara ļaunu, tad es tam atdaru ar milestibu labu; jo ļaunaks tas pret mani, jo labaks es pret to.”

Driz peenāks laiks, kad cilveki nelaidis eevestees ļaunām domām savā dvēselē, kā dadžeem savos dārzos.

Pēc cilveka rakstura var pateikt, kāda sēkla viņā ir sēta jaunībā. Nemaz nevajag jautat, kā tu esi audzinats; tavs raksturs to rāda. Ja tu esi sējis ļaunuma dadžus, tad negaidi uzzeedam smaržīgas rozes. Ja tu esi sējis labas, līdzjūtīgas, dzivinošas domas, tad zini droši, ka tu vareši eevākt saskaņas, daiļuma un preeķa augļus. Ja tu izsēsi domas par pārpilnību, tad tu eevāksi bagatību, ja tu domasi tikai par trūkumu un neveiksmem, tad tu paliksi trūcīgos apstākļos.

Redzēdami sarūgtinātu seju, mēs varam droši ticet, ka šis cilveks ir sējis egoistīgās un ļaunas domas. Cilveks ar laipnu un uzticības pilnu seju ir sevi attistījis tikai harmoniskas, labsirdīgas un pašaižleedzīgas domas.

Daudzi cilveki domā, ka ļaunais liktenis mūs ir eemetis šai pasaulē, kurā nav nekādu likumu, bet visur

valda nejaušība un nenoteiktība — šai pasaulē viss noteek pēc noteikteem likumeem un kārtības; nav nekādas nejaušības, visam ir savs cēlons.

Kas veenmēr vaimanā par savu likteni un savas vainas uzkrauj citeem, tas nav tāds, kādu to Decvs ir gribejis radit. Kā mēs protam sargatees no zagļeem un uzbrucejeem, tā jāprot sargatees no saveem eenaidneekeem — ļaunajām domam. Mums ceeši janoslēdz durvis, kad tur peeklaudzina sāpes un ceešanas, pazemojums un nespēks.

Neļauj zust saveem idealeem, tee tevi sargās no viseem ļaunumeem, no slimības, neveiksmem un nelaimes. Sargā savas dvēseles vārtus, lai tur neezogas tavas laimes eenaidneeki, tad tu būsi pārsteigts, cik ātri peeaug tavs spēks un izveidosees tava dzive.

Mums jaeroon domat, ka veselība un spēks ir mūsu normalais stāvoklis, tad mūsu spēks peeaug arveen vairak.

Mūsu attistības gaita virzās uz to pusi, kurp tai norāda mūsu domas. Mēs pamazam sākam lidzinatees tam idealam, ko mēs nesam savā dvēselē. Viss, par ko mēs nedomajam, aizvirzas no mums arveen tāļak un zaudē varu par mums.

Nepeelaid tādas domas, ka tu esi nabags jeb nespēcigs, ka esi garīgi aprobežots jeb citadi nevarigs, ka tevi sagaida iznicība. Par ko mēs nedomajam, tas izzūd no mūsu rakstura un, pēdīgi, no mūsu dzives.

Mācees izstarot preeku. Neskopojees ar to un neesi mazisks, bet izdali to bagatīgi ari citeem cilvekeem. Izstaro laimi visur, kur tu ej: uz eelas, vagonā, savā veikalā, kā roze dāvā savu smaržu viseem un veenmēr.

Kad mēs ticesim, ka milestība dzeedina visas brūces, ka daiļas un pateesigas domas mūs izdaiļo un pacilā, tad mēs būsim atminejuši dzives miklū.

Kad mēs turesimees pee vārdeem: „Milē savu tuvaku, kā sevi pašu,“ tad pasaulē valdis pilnigs meers, saskaņa un laime.

„Latvijas Tirgotajs“

Latvijas Tirgotāju Saveenības oficiozs.
Tirdzniecības un rūpniecības žurnals.

==== Iznāk astoto gadu ====

Redakcija: Rīgā, Āspazijas bulv. 10, tālrunis 7-63.

„Latvijas Tirgotajs“ maksā 4 latus.

„Latvijas Tirgotajs“ sneedz sekošo:

- 1) Informē par tirgus cenam un kurseem.
- 2) Sneedz pārskatus par mūsu un āreju tirgus stāvokli.
- 3) Rāda jaunus ceļus tirgotajeem un rūpneekeem.
- 4) Eepazistina ar jaunakām organizācijas metodem un veideem.
- 5) Stāv nomodā par tirgotāju un rūpneeku labklājību un intereseem.

„Uzrādi man veikalneeku, kurš šodeen ir preekšgalā, un es Tev uzrādišu veikalneeku, kurš ir tirdzniecības laikraksta lasitajs“, saka amerikaneetis.

Vaj tu esi „Latvijas Tirgotaja“ lasitajs?

Veikalneeks, kurš domā, ka viņš zin visu, var arī to neabonet, bet viņa sekmes nebūs tik lees las lai saceltu konkurentos skaudību.

Lasi to, un Tu gūsi panākumus!

====
Āpsūtījumi adresejami:

„Latvijas Tirgotajs“, Rīgā, Āspazijas bulv. 10

Tālrunis 7-63.

Paraugu numurus izsūta par velti

Tee, kuri domā dzīvē uz preekšu tikt bez nopeetna darba un caur kaut kādu laimīgu gadījēnu, dibinā savu nākotni uz smiltim.

Spekulacija un citi negodīgi paņēmeeni tirdzniecībā un uzņēmumos vispārīgi, kaitē leelā mērā pašam tirgotajam, samaitā ta karjeru un labo slavu, laupot uzticību uz ilgaku laiku.

Ir veenīgais ceļš, reali un labi nostādīts darbs, pa kuru ejot, katris uzņēmējs leek stingrus pamatus savai nākotnei. To eevērojot, silti eeteicam katram veikalneekam, rūpneekam un kas grib dzīvē gūt panākumus, nopeetni un ar noteiktību stātees pee sava pasākuma nostādišanas,

ROKAS GRĀMATU TIRGOTAJEEM

kas ir istais palīgs grūtajā organizācijas darbā. Ši grāmata dod atbildi uz viseem jautajumeem, ar kureem nākas sadurtees organizācijas darbā.

Maksā 20 rbļ., pa pastu 25 rbļ.

Peeprasama visos grāmatu veikalos, bet ja tādu nebūtu, apsūtama pa pastu uz šādu adresi:

Akc. Sab. J. A. KUKURS, Rigā
Āspazijas bulvari № 10.

Latvijas tirdsneecibas - rūpneecibas Adresu grāmata

1922/23. g.

iznākuse un peeprasama visos grāmatu veikalos.

Maksā 300.— rbļ.

Nepeecešama katram nopeetnam uzņēmejam.

Īss satura rādītajs: Valsts un komunaleestādes. Konzulati. Rīgas beedribu saraksts. Rīgas ārstu saraksts. Sludinataju saraksts. Alfabetisks firmu un branžu saraksts, Vidzeme, Kurzeme, Latgale, pēc apriņķeem. Patēretaju un kulturas beedribas. Sludinajumu daļa. Statistiskas ziņas par Latvijas pilsētām
u. t. t., u. t. t.

Akc. Sab. J. A. Kukurs,

Rīgā, Āspazijas bulv. 10, tālr. 7-63.

Akc.

Sab.

J. A. Kukurs

KONTO GRĀMATU, ---
SKOLAS un KANCLEJU
PEEDERUMU FABRIKA

Rīgā, I. Klosterbaznīcas eelā 6, pašas namā
Tājrūnis 8-11. Telegr. adr.: «Jakukur-Rīgā»

Fabrikas
noliktava
u. galvenais
kantoris:

Rīgā,
Aspazijas
bulv. Nr. 10
1 tr. augšā

Tājr. 7-63

Tirgotavas:

I.

Marijas eelā
Nr. 12, netālu
no Dzīrnavu
eelas

Tājr. 7-60

II.

Aspazijas
bulvari Nr. 10
eeļa no Au-
deju eelas st.

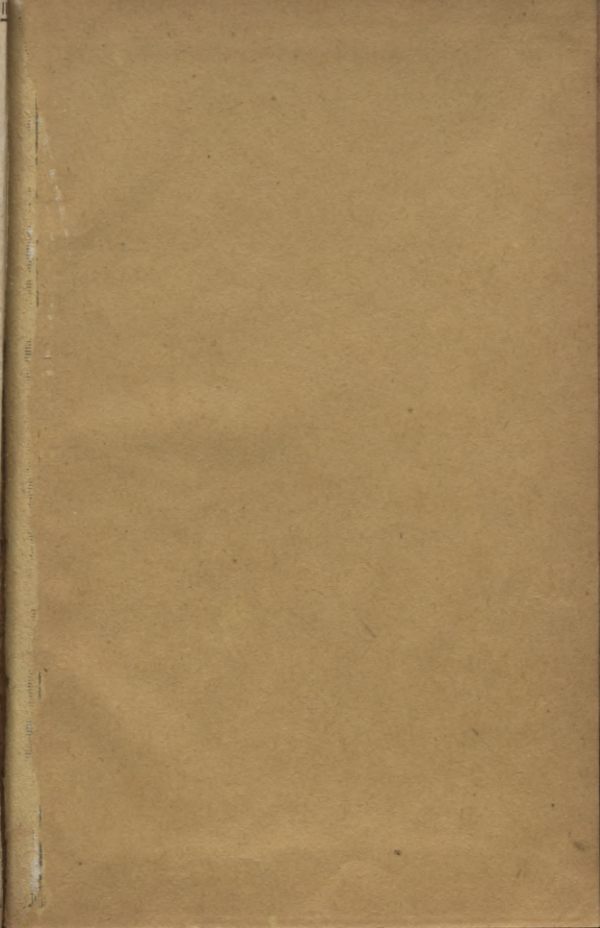
Firma dibrata 1897. g.

**Pilnīgs rakstamleetu, kancleju un
skolas peederumu krājums.**

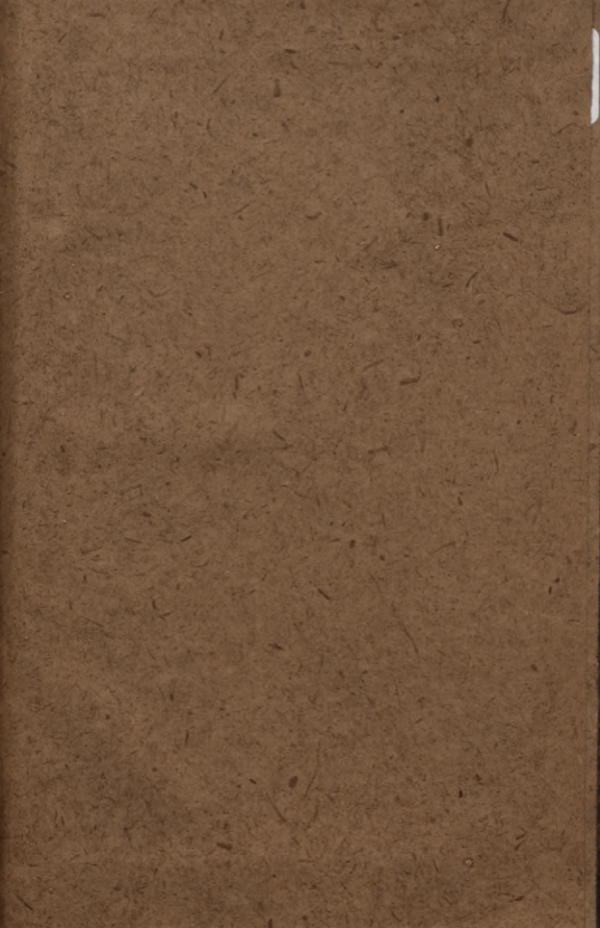
Labakā eepirkšanas ---
veeta atkalpārdevejeem

Uzņemās visus komerciēlus un
citus drukas darbus

111F23

930

LATVIJAS NACIONĀLĀ BIBLIOTĒKA

0311015340